

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีและการลดลง
ของงานเอกสารในการนำการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มาใช้เป็นเครื่องมือ
ในการทำรายการค้าโดยผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภค



นางสาว ภัทริกา ปิยะภาณี

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบัญชี ภาควิชาการบัญชี

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

FACTORS INFLUENCING ACCOUNTING INFORMATION QUALITY AND DECREASE
IN PAPERWORK IN THE USE OF ELECTRONIC DATA INTERCHANGE (EDI)
AS A TOOL IN BUSINESS TRANSACTION PROCESSING
BY CONSUMER PRODUCT SUPPLIERS



Miss Patarika Piyapanee

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Accountancy Program in Accounting
Department of Accountancy

Faculty of Commerce and Accountancy

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

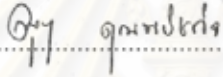
ชื่อหัวข้อวิทยานิพนธ์ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีและการลดลงของงานเอกสารในการนำการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าโดยผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภค

โดย นางสาว ภัทริกา ปิยะภาณี


สาขาวิชา การบัญชี

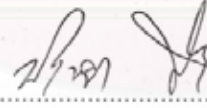
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจित หาว์ตร

คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต


.....คนบดีคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี
(รองศาสตราจารย์ ดร. ดนุชา คุณพนิชกิจ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์


.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ น.ต.(หญิง) สุตตรา บุญมาก)


.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจิต หาว์ตร)


.....กรรมการ
(นาย รัชพันธุ์ พันธุ์ชาติตรี)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภัทริกา ปิยะภาณี : ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีและการลดลงของงานเอกสารในการนำการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าโดยผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภค. (FACTORS INFLUENCING ACCOUNTING INFORMATION QUALITY AND DECREASE IN PAPERWORK IN THE USE OF ELECTRONIC DATA INTERCHANGE (EDI) AS A TOOL IN BUSINESS TRANSACTION PROCESSING BY CONSUMER PRODUCT SUPPLIERS) อ. ที่ปรึกษา : ผศ. ดร. ประจิต หาวัตร, 161 หน้า.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีและการลดลงของงานเอกสารในการนำการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าโดยผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภค โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้จัดการฝ่ายบัญชีหรือสมุหบัญชีของบริษัทที่ใช้การแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ จำนวนทั้งสิ้น 400 ท่าน เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ระบุขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้า ต้นทุนของการใช้ EDI ระยะเวลาของการใช้ EDI คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีเมื่อนำเอา EDI มาใช้ และการลดลงของงานเอกสารเมื่อบริษัทนำ EDI มาใช้

ผลการศึกษาพบว่า ในกิจการขนาดใหญ่ ขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้า และต้นทุนของการใช้ EDI จะมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ซึ่งการใช้ EDI ในหลายขั้นตอนนั้น ทำให้กิจการมีคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีที่ดีกว่ากิจการขนาดเล็ก ในส่วนของปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลดลงของงานเอกสารนั้น พบว่า ต้นทุนทางด้านบุคลากรและต้นทุนอุปกรณ์สำนักงานของการใช้ EDI มีความสัมพันธ์ในทางเดียวกันกับการลดลงของงานเอกสาร ซึ่งต่างจากต้นทุนรวม ที่มีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับการลดลงของงานเอกสาร เนื่องจากในต้นทุนรวมนั้นยังมีต้นทุนของการใช้ EDI อื่นอีก ซึ่งเป็นต้นทุนที่จำเป็นต่อการมีสำหรับการใช้ระบบ EDI ของกิจการ

ภาควิชา.....การบัญชี..... ลายมือชื่อนิสิต.....ภัทริกา ปิยะภาณี.....
 สาขาวิชา.....การบัญชี..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....ประจิต หาวัตร.....
 ปีการศึกษา.....2549.....

4782324626 : MAJOR ACCOUNTING

KEY WORD: ELECTRONIC DATA INTERCHANGE/ BUSINESS TRANSACTION/
ACCOUNTING INFORMATION QUALITY

PATARIKA PIYAPANEE: FACTORS INFLUENCING ACCOUNTING INFORMATION QUALITY AND DECREASE IN PAPERWORK IN THE USE OF ELECTRONIC DATA INTERCHANGE (EDI) AS A TOOL IN BUSINESS TRANSACTION PROCESSING BY CONSUMER PRODUCT SUPPLIERS. THESIS ADVISOR: ASST. PROF. PRACHIT HAWAT, Ph.D., 161 pp.

The purpose of this research is to study factors that influence the accounting information quality and decrease in paperwork in the use of electronic data interchange (EDI) in business transactions by consumer product suppliers. In the study, four hundred questionnaires were mailed to accounting managers or chief accountants of the companies that use EDI to identify the scope of using EDI in business transactions, cost of using EDI, the length of time of EDI use, accounting information quality and decrease in paperwork when a company uses EDI.

The results indicate that in large companies, the scope of using EDI in business transactions and cost of using EDI related to accounting information quality. Using EDI in several processes enable these firms to have higher accounting information quality than do small firms. With regard to factors influencing the decrease in paperwork in the use of EDI, it was found that personnel expenses and equipment costs positively related to decrease in paperwork. On the contrary, total costs had reverse relationship to decrease in paperwork because total costs include some other costs necessary for the use of EDI.

Department.....Accountancy.....Student's *P. Piyapanee*
Field of study.....Accounting.....Advisor's *Prachit Hawat*
Academic year2006.....

กิตติกรรมประกาศ

สำหรับความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ต่อ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจิต หาวัตร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาสละเวลาอันมีค่าในการให้คำปรึกษา คำแนะนำ แก้ไขและตรวจทานความถูกต้องเหมาะสมของวิทยานิพนธ์ จนวิทยานิพนธ์สำเร็จลงได้ด้วยดี พร้อมทั้งนี้ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ต่อรองศาสตราจารย์ น.ต.(หญิง) สุพัตรา บุญมาก ประธานคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และคุณ รัชพันธุ์ พันธุ์ชาติรี กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ให้ความกรุณาแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เพิ่มเติม ทำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น รวมทั้ง รองศาสตราจารย์ ดร. สุกุล คุรงค์วัฒนา อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านสถิติ ซึ่งท่านได้กรุณาให้คำปรึกษาทางด้านสถิติ

นอกจากนี้ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงต่อ คุณณดาอิสริย์ เสฎฐ์สุภัก แห่งบริษัท เจเนอรัล อิเล็กทรอนิกส์ คอมเมอร์ซ เซอร์วิส เซส จำกัด ที่ให้ความกรุณาช่วยเหลือข้าพเจ้าอย่างดียิ่งในการให้สัมภาษณ์ เสนอข้อคิดเห็นและให้ข้อมูลเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการศึกษา รวมทั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้เขียนตำราและบทความต่างๆ ที่ทำให้ผู้ศึกษามีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่ทำการศึกษา

รวมถึงขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชีจาก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รวมถึงผู้ให้สัมภาษณ์และผู้ตอบแบบสอบถามทุกท่าน ที่ได้ให้ความรู้และมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จทางการศึกษาของผู้เขียน

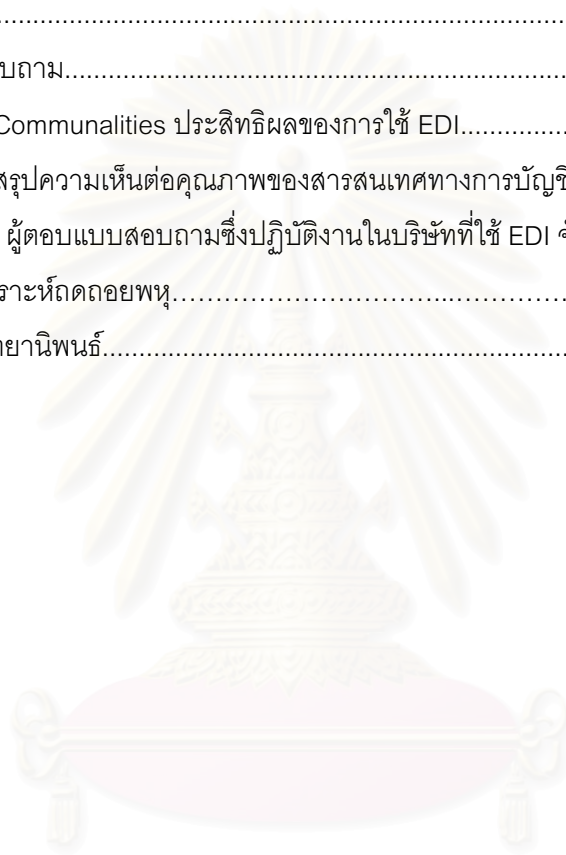
สุดท้ายนี้ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ญาติพี่น้อง เป็นอย่างสูง ที่ได้อบรม สั่งสอน และให้กำลังใจแก่ผู้เขียนตลอดมา รวมถึงขอขอบคุณความช่วยเหลือและกำลังใจที่ได้รับจากพี่ๆ และเพื่อนๆ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ทุกท่าน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
ขอบเขตของการวิจัย.....	3
ข้อจำกัดของการวิจัย.....	4
คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	4
วิธีดำเนินการวิจัย.....	5
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	6
ทฤษฎีเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้วยอิเล็กทรอนิกส์ (EDI).....	6
ความหมายของ EDI.....	6
รูปแบบของ EDI.....	6
องค์ประกอบทางคุณลักษณะของระบบ EDI.....	7
ขั้นตอนของระบบ EDI.....	8
ประโยชน์ของ EDI.....	9
มาตรฐานของ EDI.....	11
ตลาดการให้บริการ EDI ในประเทศไทย.....	11
ค่าใช้จ่ายในการให้บริการ EDI.....	12
แนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
ผลงานวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของ EDI กับสารสนเทศทางการบัญชี.....	13
ผลงานวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของ EDI กับการลดลงของงานเอกสาร.....	16
ผลงานวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของ EDI กับกระบวนการทางการค้า.....	17

	ผลงานวิจัยเกี่ยวกับต้นทุนการใช้ EDI.....	19
	ผลงานวิจัยเกี่ยวกับระยะเวลาของการใช้ EDI.....	21
	ผลงานวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของ EDI กับบทบาทของนักบัญชี.....	22
	ผลงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและข้อจำกัดของการนำ EDI มาใช้.....	25
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	28
	สมมติฐานในการวิจัย.....	28
	กรอบแนวคิดการวิจัย.....	29
	ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา.....	30
	ประชากรและการเลือกตัวอย่าง.....	33
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	36
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	36
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	37
บทที่ 4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
	สรุปการส่งและการได้รับคำตอบ.....	39
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	39
	ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม และข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัท.....	40
	ส่วนที่ 1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม.....	40
	ส่วนที่ 1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัท.....	43
	ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่ช่วยสนับสนุน ความมีประสิทธิภาพของการใช้ EDI.....	46
	ส่วนที่ 3 ผลการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความมีประสิทธิภาพ ของการใช้ EDI.....	95
	ส่วนที่ 4 ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับ คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีและการลดลงของงานเอกสารเมื่อมีการนำ EDI มาใช้.....	108
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	128
	สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย.....	129
	ทัศนคติของผู้ใช้ EDI.....	134

ปัญหาและอุปสรรคจากการใช้ EDI.....	135
ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยในอนาคต.....	136
รายการอ้างอิง.....	138
ภาคผนวก.....	142
แบบสอบถาม.....	143
ตาราง Communalities ประสิทธิภาพของการใช้ EDI.....	147
ตาราง สรุปความเห็นต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ในมุมมองของ ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI จำแนกตามตำแหน่ง.....	148
การวิเคราะห์ถดถอยพหุ.....	155
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	161



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ญ

บทที่	หน้า
3.1	สรุปตัววัดของตัวแปรต่างๆ.....31
4.1	อัตราการตอบแบบสอบถามกลับของกลุ่มผู้จัดการฝ่ายบัญชีหรือสมุห์บัญชี.....39
4.2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง เพศ อายุ และระดับการศึกษา.....40
4.3	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง และจำนวนปีที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน.....42
4.4	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหมวดธุรกิจ และรูปแบบการจดทะเบียนของบริษัท.....43
4.5	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามลักษณะการดำเนินงาน และรูปแบบการจดทะเบียนของบริษัท.....43
4.6	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหมวดธุรกิจ ยอดขายรวม และยอดขายที่ทำรายการผ่าน EDI.....44
4.7	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหมวดธุรกิจ และระยะเวลาในการนำ EDI มาใช้ในบริษัท.....46
4.8	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขอบเขตของการใช้ EDI.....47
4.9	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขอบเขตของการใช้ EDI และการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับคำสั่งซื้อสินค้า และยอดขายรวม.....48
4.10	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขอบเขตของการใช้ EDI และการลดลงของเอกสารในกระบวนการวางบิล และยอดขายรวม.....51
4.11	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขอบเขตของการใช้ EDI และการลดลงของเอกสารในกระบวนการส่งสินค้า และยอดขายรวม.....54
4.12	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขอบเขตของการใช้ EDI และการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับชำระเงิน และยอดขายรวม.....57
4.13	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขอบเขตของการใช้ EDI และการลดลงของเอกสารในกระบวนการบันทึกบัญชี และยอดขายรวม.....60
4.14	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขอบเขตของการใช้ EDI และการลดลงของเอกสารในกระบวนการอื่นๆ และยอดขายรวม.....63

4.15	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขอบเขตของการใช้ EDI ในขั้นตอนของการบันทึกบัญชี และยอดขายรวม.....	65
4.16	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการเปลี่ยนแปลง ของงานด้านเอกสาร ผลกระทบต่อต้นทุนด้านบุคลากร ผลกระทบต่อต้นทุน ด้านอุปกรณ์ ผลกระทบต่อต้นทุนรวม และยอดขายรวม.....	70
4.17	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการเปลี่ยนแปลง ของงานด้านเอกสาร และยอดขายรวม.....	72
4.18	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ผลกระทบต่อต้นทุน ด้านบุคลากร และยอดขายรวม.....	75
4.19	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ผลกระทบต่อปริมาณของ ต้นทุนด้านบุคลากร และยอดขายรวม.....	77
4.20	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ผลกระทบต่อต้นทุน ด้านอุปกรณ์สำนักงาน และยอดขายรวม.....	80
4.21	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ผลกระทบต่อปริมาณของ ต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงาน และยอดขายรวม.....	82
4.22	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ผลกระทบต่อต้นทุนรวม และยอดขายรวม.....	86
4.23	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ผลกระทบต่อปริมาณของ ต้นทุนรวม และยอดขายรวม.....	88
4.24	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม การเปลี่ยนแปลงฮาร์ดแวร์ การเปลี่ยนแปลงซอฟต์แวร์ และยอดขายรวม.....	91
4.25	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม การใช้ EDI กับบริษัทอื่น และยอดขายรวม.....	93
4.26	ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความมีประสิทธิภาพของการใช้ EDI ของกิจการ ในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	95
4.27	จำนวนและร้อยละ ของผลต่อความพึงพอใจในคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี จำแนกตามยอดขายรวม.....	97

4.28	ความสัมพันธ์ระหว่างขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้ากับ คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่ง ปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI.....	110
4.29	ความสัมพันธ์ระหว่างขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้ากับ คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่ง ปฏิบัติงานในบริษัทที่มียอดขายต่ำกว่า 50 ล้านบาท	111
4.30	ความสัมพันธ์ระหว่างขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้ากับ คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่ง ปฏิบัติงานในบริษัทที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป..	112
4.31	ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนในการใช้ EDI กับคุณภาพของสารสนเทศ ทางการบัญชีในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI.....	117
4.32	ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนในการใช้ EDI กับคุณภาพของสารสนเทศ ทางการบัญชีในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่มียอดขาย ต่ำกว่า 50 ล้านบาท.....	118
4.33	ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนในการใช้ EDI กับคุณภาพของสารสนเทศ ทางการบัญชีในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป.....	119
4.34	ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาของการใช้ กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ของบริษัทที่ใช้ EDI.....	122
4.35	ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาของการใช้ กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ของบริษัทที่มียอดขายต่ำกว่า 50 ล้านบาท.....	122
4.36	ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาของการใช้ กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ของบริษัทที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป.....	122
4.37	การวิเคราะห์ถดถอย ขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้ากับ การลดลงของงานเอกสารในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงาน ในบริษัทที่ใช้ EDI	124
4.38	การวิเคราะห์ถดถอย ต้นทุนในการใช้ EDIกับการลดลงของงานเอกสารในมุมมอง ของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI.....	126

บทที่	หน้า
2.1	โซ่อุปทาน.....13
3.1	กรอบแนวคิดการวิจัย.....30



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในแต่ละธุรกิจจะต้องติดต่อกับผู้ขาย ลูกค้า ผู้ขนส่ง ธนาคาร และ ผู้ประกอบการอื่นๆ การติดต่อสื่อสารนั้น เป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการเริ่มต้นในกระบวนการต่างๆในธุรกิจ เช่น จัดทำคำสั่งซื้อ การตรวจสอบสถานะคำสั่งซื้อ การส่งใบเรียกเก็บเงิน การจ่ายเงิน การจัดเตรียมการส่งสินค้า และกระบวนการอื่นๆในธุรกิจ ซึ่งในสมัยก่อน การติดต่อสื่อสารเหล่านี้ได้แสดงผ่านทางเอกสารในรูปของกระดาษ จนมาถึงในปัจจุบันได้มีการเปลี่ยนจากเอกสารที่เป็นกระดาษมาเป็นเอกสารทางธุรกิจที่สามารถส่งผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วยความสะดวก รวดเร็ว และสามารถดำเนินการกับเอกสารทางธุรกิจให้เสร็จสิ้นทุกกระบวนการ ตามขั้นตอนของระบบการซื้อขายที่ได้เชื่อมต่อไว้กับหน่วยงานราชการ สถาบันการเงิน หรือแม้กระทั่งหน่วยงานของเอกชน ที่มีความเกี่ยวข้องกันมีความปลอดภัยทางด้านการรักษาข้อมูลทางธุรกิจและสามารถตรวจสอบได้ตลอดเวลา

การแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data Interchange หรือ EDI) เป็นมาตรฐานใหม่ ที่มีบทบาทสำคัญในการแลกเปลี่ยนข้อมูลเอกสารทางธุรกิจไม่เฉพาะในประเทศเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมไปทั่วโลก โดย EDI สามารถให้ความรวดเร็ว ความถูกต้อง และ ต้นทุนที่น้อยกว่า เมื่อเทียบกับวิธีที่ใช้ในสมัยก่อน แม้กระทั่งเรื่องของการติดต่อสื่อสาร ซึ่งได้แก่ การส่งจดหมาย การติดต่อผ่านโทรศัพท์ หรือการจัดส่งเอกสารด้วยตัวเอง นอกจากนี้ EDI นั้น ไม่ได้ช่วยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงวิธีการติดต่อทางธุรกิจ แต่ยังสนับสนุนในเรื่องของการดำเนินงานทางธุรกิจอีกด้วย เริ่มตั้งแต่การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางตรงระหว่างคอมพิวเตอร์กับคอมพิวเตอร์ที่ไม่เฉพาะแค่การทำรายการผ่านวงจรการสั่งซื้อหรือวงจรการส่งสินค้าซึ่งสามารถลดค่าใช้จ่ายในการบริหารงานทางธุรกิจ แต่ยังสามารถเพิ่มโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลเช่น ระดับสินค้าคงเหลือ รายงานยอดขาย คุณลักษณะเฉพาะของผลิตภัณฑ์ และข้อมูลทางการตลาด จากเหตุผลเหล่านี้จึงทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้ค้ากับลูกค้ามีความใกล้ชิดกันมากขึ้น และส่งเสริมให้บริษัทมองถึงกลยุทธ์ของบริษัทเพื่อพิจารณาแนวทางในการใช้ข้อมูลทางธุรกิจทั้งในและนอกกิจการ และเพื่อให้มั่นใจได้ว่าข้อมูลนั้นได้มีการนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบ เพื่อสนับสนุนในการตัดสินใจของ บริษัทแล้ว

ระบบ EDI เริ่มมีการนำมาใช้อย่างเป็นทางการกว่า 20 ปีแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสหรัฐอเมริกาและประเทศในประชาคมยุโรปแม้กระทั่งในประเทศญี่ปุ่น จีน และประเทศเพื่อนบ้าน

เช่น สิงคโปร์และมาเลเซีย ล้วนแต่มีการเริ่มใช้ระบบ EDI แล้วทั้งสิ้น สำหรับประเทศไทยในปี 2535 ภายใต้นโยบายการพัฒนาาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการด้านต่างๆ ขึ้น หนึ่งในคณะกรรมการด้านต่างๆคือ ด้าน EDI ซึ่งต่อมาได้ก่อตั้งขึ้นเป็นสภาแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ (Thailand Electronic Data Interchange Council) โดยมีอธิบดีศุลกากรในขณะนั้นเป็นประธาน ประกอบด้วยคณะทำงานด้านต่างๆ เช่น ทางด้านกฎหมาย ทางด้านภาษีอากร ทางด้านธุรกรรมการเงิน ทางด้านการขนส่ง ทางด้านเทคนิค ตลอดจนงานด้านการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ EDI ซึ่งในปี 2537 ได้มีการจ้างที่ปรึกษาในการศึกษาความเป็นไปได้ของระบบ EDI ในประเทศไทย (สมศักดิ์ ลิ้มเจริญกิจ, 2542: 105-106) และได้มีข้อสรุปว่าจะต้องมีบริษัทที่ให้บริการ EDI จึงได้มีการก่อตั้งบริษัทเทรตสยามขึ้น โดยเริ่มดำเนินงานได้จริงในปี 2542 บริษัท เทรตสยาม จำกัด ได้จัดตั้งขึ้นโดยมีฐานะเป็นศูนย์กลางทางด้าน EDI ของประเทศไทย ซึ่งมีวัตถุประสงค์หลักประกอบด้วยการให้บริการ EDI ทั้งภายในและระหว่างประเทศ ส่งเสริมและพัฒนาให้ EDI เป็นเครื่องมือในการทำธุรกิจอย่างมีประสิทธิภาพในประเทศไทย เป็น Gateway ในการให้บริการ EDI กับทุกระบบการสื่อสารในประเทศไทย เป็นศูนย์กลางให้คำปรึกษา บริการข้อมูลความรู้และบริการเทคโนโลยีเกี่ยวกับ EDI ของประเทศไทย ส่งเสริมการใช้ UN/EDIFACT เป็นมาตรฐานในการส่งเอกสาร EDI ในประเทศไทย (อนุชิต ธิรานูชิต, 2543: 26-27)

อย่างไรก็ตามจากการทบทวนวรรณกรรมยังไม่พบการศึกษาอย่างเป็นทางการว่า การใช้ EDI มีผลต่อการทำรายการค้าอย่างไร จากประเด็นดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีและการลดลงของงานเอกสารในการนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าโดยผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภคเพื่อให้ผู้ขายปลีกได้ทราบถึงปัจจัยต่างๆที่จะกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีและการลดลงของงานเอกสาร โดยผู้ขายปลีกสามารถนำผลที่ได้จากการศึกษาครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าเพื่อให้เกิดประสิทธิผลสูงสุดให้แก่กลุ่มผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดังกล่าว

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีและการลดลงของงานเอกสารในการนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าโดยผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภค” มีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีเมื่อนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าโดยกลุ่มผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภค
2. เพื่อศึกษาถึงลักษณะกิจกรรมทางธุรกิจที่มีการนำเอา EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า
3. เพื่อศึกษาการลดลงของงานเอกสารในกระบวนการทางการค้าเมื่อนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าโดยกลุ่มผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภค
4. เพื่อศึกษาถึงทัศนคติของผู้นำเอา EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า
5. เพื่อศึกษาถึงปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการนำเอา EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับลักษณะของคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีที่มีการนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าในปัจจุบัน การลดลงของงานเอกสารของผู้นำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า รวมถึงทัศนคติและอุปสรรคของผู้นำเอา EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าในมุมมองของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการใช้ EDI ในบริษัทที่นำเอา EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า ดังนี้

1. ผู้จัดการฝ่ายบัญชี ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน
2. สมุหบัญชี ของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน

สาเหตุของการเลือกผู้จัดการฝ่ายบัญชีและสมุหบัญชีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าให้เป็นผู้ตอบแบบสอบถามในการทำวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากบทบาทหน้าที่ของผู้จัดการฝ่ายบัญชีและสมุหบัญชีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่ามีความสัมพันธ์และมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการจัดทำบัญชีของกิจการ กล่าวคือ ผู้จัดการฝ่ายบัญชีหรือสมุหบัญชีจะมีหน้าที่ บันทึกทางการบัญชี การจัดทำงบการเงิน วางระบบบัญชีให้กิจการ วิเคราะห์ความหมายของงบการเงิน และรายงานทางการเงินที่จัดทำขึ้น (เมธากุล เกียรติกระจ่าย และศิลาพร ศรีจันเพชร, 2547: 3-4) รวมไปถึงยังมีหน้าที่เรียนรู้และปรับเปลี่ยนธุรกรรมทางธุรกิจต่างๆ ให้เข้ากับงานทางด้านบัญชีของบริษัทอีกด้วย ด้วยเหตุนี้ผู้จัดการฝ่ายบัญชีและสมุหบัญชีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าจึงเป็นผู้ที่สามารถประเมินผลของการใช้ EDI มาเป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าได้อย่างเหมาะสม

ข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามให้แก่ผู้จัดการฝ่ายบัญชีหรือสมุห์บัญชีของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนของผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีการนำ EDI มาใช้ในการติดต่อขายสินค้าให้กับ บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัดเท่านั้น ไม่ได้รวมถึงบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนของผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีการนำ EDI มาใช้กับบริษัทอื่น ซึ่งอาจเป็นไปได้ว่าผู้จัดการฝ่ายบัญชีหรือสมุห์บัญชีของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนที่อยู่ในกลุ่มที่ขายสินค้าให้กับกิจการค้าปลีกอาจมีแนวทางการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันออกไป อันเนื่องจากการนำ EDI มาบังคับใช้ในแต่ละองค์กร ดังนั้นผลการวิจัยอาจไม่สามารถนำไปใช้อธิบายผลของการใช้ EDI ในกิจการประเภทอื่น เช่น กลุ่มอุตสาหกรรมยานยนต์ หน่วยงานราชการ หรือกลุ่มธนาคาร

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

1. การแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data Interchange:EDI) หมายถึง การแลกเปลี่ยนข้อมูลที่มีรูปแบบมาตรฐานผ่านทางคอมพิวเตอร์ระหว่างองค์กร
2. รายการค้า* (Business Transaction) หมายถึง รายการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางการค้า
3. คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี (Accounting Information Quality) หมายถึง ลักษณะของสารสนเทศที่มีคุณภาพซึ่งได้แก่ ความตรงต่อกรณี ความน่าเชื่อถือ ความครบถ้วน สมบูรณ์ ความทันเวลา เข้าใจได้ และตรวจสอบได้
4. ผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภค** (Consumer Product Supplier) หมายถึงบริษัทที่ขายสินค้าผ่านทางตัวแทนจำหน่ายอื่น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงลักษณะของคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีและการลดลง

* ความหมายที่ได้นิยามไว้สำหรับคำศัพท์ดังกล่าว เป็นนิยามที่ผู้ศึกษากำหนดขึ้นสำหรับงานวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

** ความหมายที่ได้นิยามไว้สำหรับคำศัพท์ดังกล่าว เป็นนิยามที่ผู้ศึกษากำหนดขึ้นสำหรับงานวิจัยครั้งนี้เท่านั้น

ของงานเอกสารของกิจการเมื่อนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงระบบ EDI เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะการดำเนินงานของกิจการให้มากที่สุด

2. จากการวิจัยทำให้ทราบถึงทัศนคติของผู้นำเอา EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าของกลุ่มผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภค เพื่อเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิผลของระบบ EDI ที่ใช้อยู่ในกิจการ

3. ข้อมูลจากการวิจัยจะเป็นแนวทางในการปรับปรุงกระบวนการนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นได้

4. ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยสามารถนำไปเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าในงานวิจัยอื่นได้ต่อไป

วิธีการดำเนินการวิจัย

การทำวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) คือ เป็นการศึกษาจากตัวอย่างของประชากรที่สุ่มมา โดยถือว่าตัวอย่างที่สุ่มมานั้นเป็นตัวแทนจากประชากรทั้งหมดที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการส่งแบบสอบถามให้แก่ตัวอย่างเพื่อให้ได้ตัวอย่างตอบคำถามและส่งแบบสอบถามกลับมายังผู้ทำวิจัย และได้นำข้อมูลที่ตอบกลับมานั้นไปทำการวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการทำวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีและการลดลงของงานเอกสารในการนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าโดยผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภค” ผู้วิจัยได้รวบรวมแนวคิด ทฤษฎี ตลอดจนผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบในการวิจัย ดังนี้

1. ทฤษฎีเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (EDI)
2. แนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีเกี่ยวกับการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (EDI)

1. ความหมายของการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (EDI)

จากการทบทวนวรรณกรรม ได้พบว่าคำจำกัดความของ EDI ในหลายความหมาย แต่ในที่นี้ขอยกตัวอย่างคำจำกัดความไว้ 2 ความหมาย ดังนี้

การแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (EDI: Electronic Data Interchange) หมายถึง ระบบการแลกเปลี่ยนเอกสารธุรกิจด้วยวิธีการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ ระหว่างหน่วยงานตั้งแต่ 2 หน่วยงานขึ้นไป โดยใช้มาตรฐานอันเป็นที่ยอมรับซึ่งมีผู้ให้บริการ EDI (Service Provider) ทำหน้าที่รับส่งข้อมูลคล้ายบุรุษไปรษณีย์ การรับส่งข้อมูลจะถูกกระทำภายใต้มาตรฐานความปลอดภัยระดับหนึ่งเพื่อป้องกันมิให้คู่แข่งทางการค้าสามารถดึงข้อมูลของตนไปใช้ได้ (วิชัย มากวัฒน์สุข, 2543: 20)

การแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (EDI: Electronic Data Interchange) หมายถึง ระบบแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในการเรียกเก็บหรือส่งข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ได้ทันที เป็นที่นิยมใช้ผ่านพิธีการสินค้าในประเทศอื่นๆ จนมีระบบมาตรฐาน UN/EDIFACT ที่ใช้รวมติดต่อกัน (จุฑาทิพย์ ปาละ, 2542: 48)

2. รูปแบบของ EDI

รูปแบบของระบบ EDI สามารถจำแนกออกตามแนวทางการปฏิบัติเป็นสี่ระบบ ดังนี้ (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, 2540: 22-23)

2.1 Generic EDI เป็นระบบที่มีการกำหนดโครงสร้างของข้อมูลที่จะแลกเปลี่ยนกันให้สามารถใช้งานได้อย่างกว้างขวาง โดยการกำหนดโครงสร้างดังกล่าวจะดำเนินการโดยหน่วยงานเกี่ยวกับมาตรฐาน (Standards Bodies) ซึ่งกำหนดขึ้นตามขีดความสามารถของอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และมาตรฐานของอุตสาหกรรมซึ่งเป็นที่ยอมรับกันในช่วงเวลานั้น Generic EDI ที่ใช้กันมากในปัจจุบัน ได้แก่ ANSI X12 และ EDIFACT

2.2 Industry Convention EDI ในบางอุตสาหกรรมจะมีการกำหนดโครงสร้างของ EDI เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของอุตสาหกรรมนั้นโดยเฉพาะ ตัวอย่างอุตสาหกรรมมีมาตรฐาน EDI ของตนเอง เช่น อุตสาหกรรมรถยนต์ และอุตสาหกรรมเคมี เป็นต้น

2.3 Proprietary EDI เป็นการกำหนดโครงสร้างของ EDI เพื่อใช้เองในองค์กร ผู้ที่ต้องการติดต่อกับองค์กรดังกล่าวจำเป็นต้องใช้โครงสร้างของ EDI ที่องค์กรกำหนดเองขึ้นนั้น ตัวอย่างที่เกิดขึ้นก็มี เช่น 7-11 และ General motors (GM) เป็นต้น

2.4 Financial EDI เป็นการแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการรับจ่ายเงินและการส่งผ่านข้อมูลต่างๆระหว่างหน่วยธุรกิจกับองค์กรด้านการเงิน บางครั้งอาจรวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อมูล (ด้านการรับจ่าย หรือโอนเงิน) ระหว่างหน่วยธุรกิจด้วยกันเอง โดยมีองค์กรด้านการเงินเป็นตัวกลางให้ด้วย

เนื่องจากมาตรฐานของระบบ EDI มีอยู่ถึง 4 ระบบ แนวโน้มปัจจุบันจะเห็นได้ว่าระบบ Proprietary EDI และระบบ Industry Convention EDI จะเริ่มปรับเข้าหาระบบ Generic EDI มากขึ้นเนื่องจากมีความจำเป็นในการติดต่อเพิ่มกับองค์กรอื่นเพิ่มมากขึ้น และเพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์จากระบบ EDI ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด สำหรับระบบ Financial EDI คงไม่สามารถปรับเข้าหามาตรฐานระบบ Generic EDI ได้มากนัก แต่จะเน้นการพัฒนาเพื่อให้สามารถทำงานร่วมกับ Generic EDI ได้มากขึ้น

3. องค์ประกอบทางคุณลักษณะของระบบ EDI

ระบบ EDI มีองค์ประกอบทางคุณลักษณะที่สำคัญสี่ประการ ดังต่อไปนี้ (พัชนียา ตรีเหราและ ยรรยง ศรีสม, 2547: 127)

3.1 โครงสร้างขององค์กรธุรกิจ ทั้งผู้ส่งและผู้รับจะต้องมีโครงสร้างของเอกสารระบบ EDI ในการรับ-ส่งข้อมูลระหว่างกันที่เป็นมาตรฐานเดียวกันเพื่อให้คอมพิวเตอร์สามารถระบุค่าของข้อมูลต่างๆที่ได้รับจากคอมพิวเตอร์เครื่องอื่นและนำข้อมูลนั้นไปใช้งานได้ทันที เช่น นำไปเก็บไว้ใน

ฐานข้อมูล หรือนำออกมาพิมพ์ทางกระดาษ โดยขั้นตอนนี้ไม่จำเป็นต้องใช้บุคลากรในองค์กรเป็นผู้ป้อนข้อมูลลงระบบ จึงช่วยลดขั้นตอนในการดำเนินงานต่างๆ และยังเป็นการลดความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นกับข้อมูลได้

3.2 การใช้รหัสแทนข้อมูล การนำรหัสมาใช้แทนข้อมูลเพื่อให้เกิดระบบสื่อสารทางการค้าที่เข้าใจกันทั่วโลก สามารถอ้างอิงถึงสิ่งหนึ่งสิ่งใดโดยใช้รหัสเดียวกัน การนำรหัสมาใช้ในส่วนใหญ่ จะนำมาใช้กับสินค้า สถานที่ พาหนะ เช่นการกำหนดหมายเลขประจำตัวสินค้าตามมาตรฐานสากลของ EAN-13, IFT-14, UPC หรือที่เรียกว่ารหัสแท่ง (Bar code) เป็นต้น นอกจากนี้การใช้รหัสแทนข้อมูลยังสามารถช่วยลดปริมาณในการส่งข้อมูลและยังทำให้ระยะเวลาในการส่งสั้นลงอีกด้วย

3.3 มาตรฐานข้อมูล เพื่อให้เอกสารต่างๆ สามารถตรวจสอบการใช้ได้อย่างสมบูรณ์ ถูกต้อง เอกสารนั้นควรสอดคล้องกับมาตรฐาน ดังนั้นในการกำหนดมาตรฐานของเอกสารในระบบ EDI จะมีการกำหนดในรูปแบบของโครงสร้าง และมีคำแนะนำในการออกแบบเอกสารประเภทต่างๆ เช่น มาตรฐาน EDIFACT เป็นต้น

3.4 การแลกเปลี่ยนระบบงานระหว่างคอมพิวเตอร์โดยตรง การที่ใช้คอมพิวเตอร์ในการรับ-ส่งข้อมูลได้ โดยแต่ละองค์กรมีระบบงานที่แตกต่างกันนั้น ทำให้เกิดความสะดวกรวดเร็วกว่าที่โดยไม่ต้องปรับเปลี่ยนระบบงานฐานข้อมูลเดิมขององค์กร นอกจากนี้ ยังได้รับความสะดวกรวดเร็วในการรับ-ส่งข้อมูล ช่วยลดค่าใช้จ่ายและประหยัดทรัพยากร เช่น กระดาษ เอกสารหรือแม้กระทั่งการที่ต้องใช้บุคลากรจำนวนมากมาช่วยในการดูแลจัดการข้อมูล และตรวจสอบเอกสาร

4. ขั้นตอนของระบบ EDI

วงจร EDI เป็นการส่งข้อมูลโดยตรงจากโปรแกรมประยุกต์ (Application Software) ของผู้ส่งไปยังโปรแกรมประยุกต์ของผู้รับ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนใหญ่ๆ คือ (วิชัย มากวัฒน์สุข, 2543: 22)

1. ขบวนการ EDI ภายในของผู้ส่ง

เป็นกระบวนการที่นำเอาข้อมูล (Flat File) ที่บันทึกโดยโปรแกรมประยุกต์ทั่วไป ซึ่งเป็นรูปแบบภายในของผู้ส่ง (Internal Format Data) มาทำการแปลงโดยโปรแกรมแปลงข้อมูล (EDI Translation Software) ให้เป็นข้อมูลในรูปแบบมาตรฐานของ EDI เช่น ตามมาตรฐาน UN/EDIFACT ของสหประชาชาติ แล้วส่งข้อมูลไปยังผู้รับข้อมูลของผู้ให้บริการ EDI (VAN

Provider) ผ่านเครือข่ายสาธารณะ เช่น บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เป็นต้น

2. ขบวนการ EDI ของผู้ให้บริการ EDI (Service Provider) *

หลังจากที่ข้อมูลถูกบรรจุลงในตู้รับข้อมูลและทำการปิดผนึกด้วย

Communication Software ระบบการนำส่งข้อมูลจะตรวจรหัสผ่านของผู้ส่ง ตรวจสอบข้อมูล EDI และบันทึกข้อมูล EDI ที่ถูกต้องครบถ้วนเท่านั้น แล้วจะส่งผ่านเครือข่ายสาธารณะลงตู้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail Box) ของผู้รับแต่ละรายที่ได้แจ้งโดยผู้ให้บริการ EDI

3. ขบวนการ EDI ภายในของผู้รับ

เป็นขบวนการนำข้อมูล EDI จากตู้รับข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ที่ผู้ให้บริการ EDI นำมาส่งให้ โดยผ่านเครือข่ายสาธารณะ เพื่อรับข้อมูล EDI ที่อยู่ในตู้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ แล้วข้อมูล EDI ที่ได้รับจะถูกแปลงกลับโดย Translation Software ให้เป็นข้อมูลในรูปแบบที่ระบบงานที่มีอยู่สามารถรับไปประมวลผลได้ทันที เพื่อนำกลับไปใช้ในกิจการต่อไป

5. ประโยชน์ของ EDI

ประโยชน์ของการใช้ EDI นั้นมีอยู่หลายประการ ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 กรณีใหญ่ได้แก่ ประโยชน์จากการใช้ภายในและระหว่างหน่วยงาน (Intra-firm และ Inter-firm) กับประโยชน์ที่เกิดจากการใช้ระหว่างอุตสาหกรรม (Inter-industry) (สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ, 2540: 23-24)

5.1 ประโยชน์จากการใช้ภายในและระหว่างหน่วยงาน

การใช้ EDI ภายในและระหว่างหน่วยงานจะเป็นประโยชน์อย่างมากในเรื่องต่อไปนี้

5.1.1 ลดระยะเวลาการส่งผ่านข้อมูล เนื่องจากสามารถยกเลิกการส่งผ่านข้อมูลทางไปรษณีย์และระบบการส่งผ่านข้อมูลภายในของหน่วยงานได้ทั้งหมด

5.1.2 ลดค่าใช้จ่ายในด้านการจัดการข้อมูลและการส่งข้อมูล (ไปรษณีย์และระบบภายในองค์กร) ซึ่งรวมถึงค่าใช้จ่ายในส่วนของคุณค่าการ ค่าไปรษณีย์ กระดาษ และอุปกรณ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

5.1.3 ลดความผิดพลาดของข้อมูลที่มีการแลกเปลี่ยนกัน โดยเฉพาะส่วนของการพิมพ์ซ้ำ ซึ่งไม่มีความจำเป็นเมื่อนำ EDI มาใช้

* ในบางกิจการอาจไม่ต้องมีขบวนการ EDI ของผู้ให้บริการ เนื่องจาก กิจการมีการเชื่อมต่อบริบท EDI ระหว่างผู้ส่งและผู้รับโดยตรง

5.1.4 มีการตอบรับทันทีระหว่างผู้ส่งและผู้รับข้อมูล ซึ่งเป็นการลดความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจลงได้เป็นอย่างมาก ทั้งในเรื่องของความถูกต้องและรวดเร็วในการตอบสนองความต้องการของลูกค้า ตั้งแต่เรื่องของการจัดซื้อสินค้า การจัดส่ง และการบริการ หลังการขายซึ่งทำให้ผู้รับและผู้ส่งสามารถวางแผนการดำเนินธุรกิจต่างๆ ได้ดีขึ้น

5.1.5 การควบคุมสินค้าคงเหลือ ทำได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น คือสามารถควบคุมให้เหลือน้อยที่สุดไปจนถึงการนำระบบ Just-In-Time เข้ามาใช้ ทำให้เกิดความสะดวกระหยัด และรวดเร็วกว่าการดำเนินธุรกิจกับหน่วยงานที่ไม่ได้ใช้ EDI

5.2 ประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการใช้ระหว่างอุตสาหกรรมต่างๆ

จากความต้องการใช้ระบบ EDI เพื่อส่งผ่านและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงาน ทำให้บริษัทขนาดใหญ่หลายบริษัทในอุตสาหกรรมคนละประเภทกันพยายามที่จะกำหนดมาตรฐานของการส่งผ่านข้อมูลดังกล่าวของตนขึ้น ปัญหาที่ตามมาก็คือ บริษัทคู่ค้าเป็นจำนวนมากที่ต้องการติดต่อกับบริษัทขนาดใหญ่ที่มีมาตรฐานการแลกเปลี่ยนข้อมูลที่แตกต่างกัน ต่างก็มีความยุ่งยากในการจัดทำระบบคอมพิวเตอร์ เพื่อการติดต่อดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นเรื่องของคอมพิวเตอร์ฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์ระบบการแลกเปลี่ยนข้อมูล Protocol ความเร็วของการส่งผ่านข้อมูล สายโทรศัพท์ ที่ทำให้เกิดความสับสน ทั้งยังเป็นการเพิ่มต้นทุนและความยุ่งยากในการจัดการ เนื่องจากคู่ค้าจำเป็นต้องมีคอมพิวเตอร์หลายระบบเพื่อเชื่อมโยงเข้ากับบริษัทขนาดใหญ่ในแต่ละแห่ง

ซึ่งหากมีการใช้ EDI ในกิจกรรมอย่างครบวงจรแล้ว จะทำให้การรับส่งข้อมูลข่าวสารและเอกสารทางธุรกิจต่างๆ แทบไม่ต้องอาศัยเอกสารที่ต้องตรวจสอบโดยพนักงานหรือป้อนข้อมูลซ้ำอีก ครั้งหนึ่ง ในการทำงานตามขั้นตอนของระบบ EDI นี้ จำเป็นอย่างยิ่งที่ ระบบคอมพิวเตอร์ขององค์กรต่างๆ จะต้องมีส่วนการสื่อสารที่เป็นระบบเปิด คือเป็นระบบซึ่งใช้ฮาร์ดแวร์ (Hardware) และ ซอฟต์แวร์ (Software) ที่ไม่ปิดกั้นการติดต่อจากโลกภายนอกโดยการใช้มาตรฐานที่เป็นสากล เพื่อให้คอมพิวเตอร์ของทุกฝ่ายสามารถติดต่อและรับ/ส่งข้อมูลกันโดยไม่จำกัดยี่ห้อของอุปกรณ์

การเกิดขึ้นของมาตรฐาน EDI ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันอย่างกว้างขวางนั้น เป็นปรากฏการณ์สำคัญที่ทำให้บริษัทหรือองค์กรต่างๆ สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์กันได้โดยมีมาตรฐานเดียวกันไม่ว่าจะเป็น การแลกเปลี่ยนข้อมูลภายในอุตสาหกรรมนั่นเองหรือการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างอุตสาหกรรม

6. มาตรฐานของ EDI

แม้ว่าระบบ EDI จะมีการพัฒนามายาวนานกว่า 20 ปีแล้วก็ตาม เหตุผลหนึ่งที่ทำให้ระบบ EDI ยังไม่เป็นที่ใช้งานอย่างกว้างขวางก็คือ มาตรฐานของรูปแบบข้อมูลที่ยังไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน ในแต่ละอุตสาหกรรม แต่ละธุรกิจ ก็จะสร้างมาตรฐานรูปแบบข้อมูลเป็นของตัวเอง เมื่อต้องมาเชื่อมต่อกับระบบอื่นก็ทำไม่ได้ หรือทำได้แต่อาจเกิดข้อผิดพลาดหรือเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มเติมเป็นจำนวนมหาศาล จึงเริ่มมีการผลักดันรณรงค์ให้แต่ละหน่วยงานจัดรูปแบบของข้อมูลให้เป็นไปในมาตรฐานเดียวกัน (ชัยวัฒน์ ลิ้มพรจิติวิไล, 2538: 220)

มาตรฐาน EDI ได้เริ่มพัฒนาในกิจการขนส่ง (Transportation Sector) โดยมีหน่วยงานที่ชื่อว่า Transportation Data Coordinating Committee (TDCC) ของสหรัฐอเมริกาเป็นผู้รับผิดชอบในการกำหนดโดยใช้ชื่อว่ามาตรฐาน TDCC ซึ่งเกิดขึ้นราวปี ค.ศ. 1975 ต่อมาปี ค.ศ. 1979 ในอเมริกาเหนือมีการรวมกลุ่มจัดรูปแบบข้อมูลที่เป็นมาตรฐานเดียวกัน โดยสถาบันมาตรฐานแห่งอเมริกา (ANSI: American National Standard Institute) กำหนดมาตรฐานของข้อมูล EDI เป็นมาตรฐาน ANSI.X12 ซึ่งในปัจจุบันได้กำหนดมาตรฐานไว้ถึง 25 ชนิด เพื่อแลกเปลี่ยนระหว่างธุรกิจประเภทต่างๆ (ชัชวาลิต ธรรมารัตน์, 2533: 78-79)

ส่วนทางยุโรปก็มี 2 กลุ่ม ที่เป็นกลุ่มสำคัญในการกำหนดมาตรฐานทางรูปแบบข้อมูลคือ อังกฤษ และประเทศในแถบยุโรปตะวันตก ต่างก็มีมาตรฐานเป็นของตนเอง ต่อมาภายหลังจึงมาตกลงกันให้เป็นมาตรฐาน ISO (International Standard Organization) และมาตรฐานตาม CCITT (Consultative Committee on Industrial Telegraph and Telephone) เมื่อเป็นเช่นนี้ องค์การสหประชาชาติจึงได้ผลักดันมาตรฐานรูปแบบใหม่ของข้อมูลที่มีชื่อว่า UN/EDIFACT (United Nations/Electronic Data Interchange For Administration, Commerce and Transportation) (ชัยวัฒน์ ลิ้มพรจิติวิไล, 2538: 220-221)

7. ตลาดการให้บริการ EDI ในประเทศไทย

ตลาดการให้บริการ EDI ในประเทศไทยที่ให้บริการแก่ผู้ประกอบการทั่วไปมีผู้ให้บริการเครือข่ายมูลค่าเพิ่มที่ให้บริการแล้ว หรือ กำลังจะเปิดให้บริการประมาณ 10 ราย โดยมีรายใหญ่ที่ให้บริการแล้ว (มูลนิธิสถาบันเพื่อการวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, 2544: 3-5); (พัชนีญา ตริเฆราและยรรยง ศรีสม, 2547: 134) คือ

1. บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน)
2. บริษัท เทรอดสยาม จำกัด
3. บริษัท ชินวัตร จำกัด
4. บริษัท ไอบีเอ็ม ประเทศไทย จำกัด
5. บริษัท เอ็กซิมเน็ต จำกัด (EXIMNET) ซึ่งมี สมาคมตัวแทนขนส่งสินค้าทาง

อากาศ เป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่

6. บริษัท ไทยเทรอดเน็ต จำกัด (TTN) ซึ่งบริษัท สามารถคอร์ปอเรชั่น จำกัด เป็นผู้ถือ
หุ้นรายใหญ่

7. บริษัท ทิฟฟา อีดีไอ เซอร์วิสเซส จำกัด (TIFFA) ซึ่งมีสมาคมผู้รับจัดการขนส่ง
สินค้าระหว่างประเทศเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่

8. บริษัท เจเนอรัล อิเล็กทรอนิกส์ คอมเมอร์ซ เซอร์วิสเซส จำกัด

9. บริษัท ลีทริ อี-บิสซิเนส จำกัด

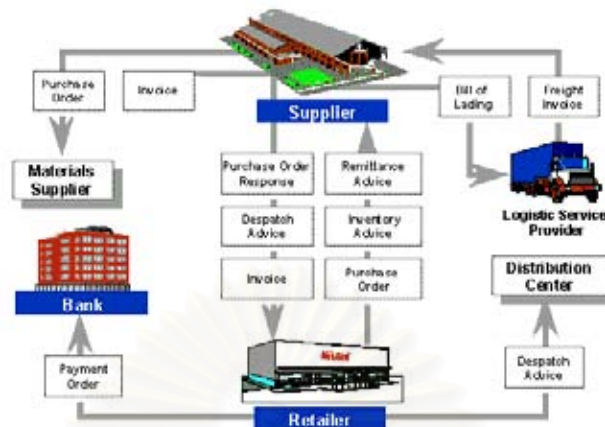
10. บริษัท เอ็น.วาย.เค. บริการขนส่ง(ประเทศไทย) จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทในเครือบริษัท
เอ็น.วาย.เค.

ผู้ให้บริการ EDI เปรียบเสมือนสื่อกลางไปรษณีย์สำหรับรับ-ส่งข้อมูลระหว่างคู่ค้าทาง
ธุรกิจ ทำให้สามารถรับ-ส่งข้อมูลได้ตลอด 24 ชั่วโมง ซึ่งให้บริการรับ-ส่งข้อมูลทั้งระบบ EDI และ
File-Transfer (Non-EDI) และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ โดยผ่านระบบเครือข่าย VAN ที่ระบบ EDI
ต้องผ่านเครือข่าย VAN เนื่องจากให้องค์กรธุรกิจติดต่อสื่อสารกับคู่ค้าได้หลายราย โดยไม่ต้องเสีย
ค่าใช้จ่ายในการซื้ออุปกรณ์เพิ่มขึ้นสำหรับใช้ในการติดต่อกับคู่ค้าแต่ละรายโดยตรง

8. ค่าใช้จ่ายในการใช้บริการ EDI

การใช้บริการ EDI นั้น ผู้ประกอบการเอกชนมี 3 ทางเลือก คือ ลงทุนเอง เป็น Direct
EDI User ใช้บริการของ Custom Broker หรือใช้บริการ Service Counter ของเอกชน

สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และ เทียนสว่าง ธรรมวณิช (2547) ได้ศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการ
ทางด้านการบริหารจัดการ การบริหารการค้า และการผลิต หรือที่เรียกว่าโซ่อุปทาน (Supply
chain) ดังนี้



รูปภาพที่ 2.1 โซ่อุปทาน
ที่มา: www.ttn.co.th

ขั้นตอนการผลิตและจำหน่ายโดยทั่วไปจะเริ่มจากซัพพลายเออร์ ซึ่งได้รับคำสั่งจากผู้ผลิตหรือผู้ค้าปลีก ซึ่งซัพพลายเออร์เหล่านี้จะนำวัตถุดิบที่สั่งซื้อจากผู้ผลิตวัตถุดิบของตนมาผลิตเป็นสินค้าส่งมอบให้ลูกค้า โดยอาจจำหน่ายโดยตรงหรือผ่านผู้จัดจำหน่าย และอาจใช้บริการขนถ่ายสินค้า ตลอดจนบริการด้านการเงินในการชำระเงิน

โซ่อุปทานโดยทั่วไปจะประกอบด้วยผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องกันหลายฝ่าย มีการติดต่อสื่อสารระหว่างกัน โดยการส่งเอกสารระหว่างกันหลายรายการในปริมาณที่มาก การนำเอาระบบ EDI มาใช้เพื่อเชื่อมต่อหน่วยธุรกิจแต่ละหน่วยเข้าด้วยกันจนเป็นระบบที่สมบูรณ์จะช่วยทำให้การบริหารห่วงโซ่อุปทานมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น

แนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับความสัมพันธ์ของEDIต่อการทำรายการค้าพบว่าประเด็นที่เกี่ยวข้องกับโครงการวิจัยและสามารถแยกพิจารณาได้ ดังนี้ (1) ผลกระทบของEDIกับสารสนเทศทางการบัญชี(2) ผลกระทบของEDIกับการลดลงของงานเอกสาร (3) ผลกระทบของEDIกับกระบวนการทางการค้า (4) ต้นทุนการใช้ EDI (5) ระยะเวลาของการใช้ EDI (6) ผลกระทบของEDIต่อบทบาทของนักบัญชี (7) ปัญหา และ ข้อจำกัดของการนำEDI มาใช้

(1) ผลงานวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของEDIกับสารสนเทศทางการบัญชี

การใช้ EDI ทำให้สารสนเทศทางการบัญชีมีความถูกต้องของข้อมูลมากขึ้น และมีการประมวลผลของข้อมูลได้อย่างรวดเร็วมากขึ้น ตามงานวิจัยดังต่อไปนี้

Bhatt (2001) ได้ทำการศึกษาถึงผลกระทบของระบบ EDI ที่มีต่อการพัฒนากระบวนการทางธุรกิจ โดยได้ส่งแบบสอบถามจากรายชื่อบริษัทที่มีรายชื่ออยู่ในนิตยสาร Fortune จำนวน 1,100 บริษัท จากผลการศึกษาพบว่า EDI ช่วยให้กระบวนการภายในองค์กรมีการทำงานได้อย่างรวดเร็วมากขึ้นเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าที่สูงขึ้น เนื่องจากระบบ EDI จะช่วยให้กิจการได้ข้อมูลมาและนำข้อมูลนั้นมาประมวลผลได้อย่างรวดเร็วขึ้น ดังนั้นจึงช่วยให้กิจการได้ออกผลิตภัณฑ์และบริการที่ใหม่ออกสู่ตลาดได้อย่างรวดเร็ว ผลการวิจัยยังชี้ให้เห็นว่า แนวโน้มขององค์กรในปัจจุบันที่ใช้ EDI มักอยู่ในกลุ่มของอุตสาหกรรมยานยนต์และอุตสาหกรรมค้าปลีก และยังชี้ให้เห็นว่า ผู้ขายส่ง ลูกค้าและคู่แข่งชั้นของกิจการเป็นแหล่งที่สำคัญในการหาข้อมูลเพื่อสร้าง EDI ขึ้นในบริษัท ความยืดหยุ่นระหว่างการเชื่อมต่อกอมพิวเตอร์ระหว่างกันจะทำให้กิจการมีการติดต่อสื่อสารกันได้อย่างรวดเร็ว มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกิจการ ผู้ขายส่งสินค้า และลูกค้า

Ghobadian , Liu and Stainer (1994) ได้ทำการศึกษาถึงการนำEDI มาใช้กับห้างสรรพสินค้า จากผลการศึกษาพบว่า เหตุผลที่กิจการนำ EDI มาใช้เนื่องจาก เกิดสภาพคอขวดของระบบเครื่องโทรสาร มีคำแนะนำว่า EDI จะเป็นระบบที่มีประสิทธิภาพมากกว่า เนื่องจากจะช่วยเพิ่มความรวดเร็วและความถูกต้องของข้อมูล มีความสามารถในการจับคู่เอกสารในอัตราที่รวดเร็ว และเพิ่มโอกาสในการเปรียบเทียบเพิ่มข้อมูลทางด้านราคาสินค้า ซึ่งปัญหาที่จะพบเนื่องจากการนำ EDI มาใช้ได้แก่ อาจเกิดต้นทุนมากในกิจการขนาดเล็กเมื่อเทียบกับประโยชน์ที่จะได้รับ ขาดแคลนข้อมูลมาตรฐานทั่วไปของ EDI เนื่องจาก EDI จะกำหนดเพียงแค่มาตรฐานเป็นโครงร่างอย่างคร่าวๆ ขาดความรู้ความเข้าใจของบุคลากร และอาจต้องใช้เวลาในการพัฒนาระบบ โดยประโยชน์ที่ห้างสรรพสินค้าจะได้รับจากการใช้ EDI คือ ช่วยลดวงจรในการสั่งซื้อสินค้า ลดสินค้าคงคลัง ลดต้นทุนค่าโทรศัพท์และค่าใช้จ่ายในสำนักงาน เพิ่มความถูกต้องและเพิ่มประสิทธิภาพในการส่งผ่านข้อมูล สามารถจับคู่เอกสารในระบบการสั่งซื้อสินค้าได้ โดยประโยชน์ที่ผู้ขายส่งสินค้าจะได้รับเมื่อมีห้างสรรพสินค้านำ EDI มาใช้คือ ข้อมูลจะมีความถูกต้องมากขึ้น พัฒนาการระบบการจัดทำใบเสร็จรับเงิน ตัดปัญหาเรื่องการบันทึกรายการซ้ำ

Vlosky , Smith and Wilson (1994) ได้ทำการศึกษาถึงผลกระทบจากการนำ EDI มาใช้ในด้านกลยุทธ์ โดยได้ทำการศึกษาจาก บริษัทที่ทำการขายบ้าน 500 อันดับแรกซึ่งเรียงตามยอดขาย โดยได้ทำการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ก่อนออกแบบสอบถาม จากผลการศึกษาพบว่า เหตุผลสามอันดับแรกที่กิจการนำ EDI มาใช้คือช่วยลดความผิดพลาดของข้อมูลซึ่งจะช่วยในการลดต้นทุนและมีกระแสเงินสดที่ดีขึ้น ช่วยเพิ่มความถูกต้องของข้อมูล และลดระยะเวลาในวงจรการ

สั่งซื้อสินค้าคือจะทำให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นและมีขั้นตอนการบริหารสินค้าคงคลังให้เป็นแบบ Just-in-time และเหตุผลสามอันดับแรกในการนำ EDI มาใช้กับบริษัท คือ เพื่อเพิ่มความพึงพอใจให้ลูกค้า ลดความผิดพลาดของข้อมูลคือช่วยลดความผิดพลาดของระบบที่ทำการประมวลผลโดยการใส่คน ซึ่งข้อผิดพลาดที่ลดลงนั้นจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์ ระยะเวลาในการสั่งซื้อสินค้า ต้นทุนที่ลดลงและกระแสเงินสดที่เพิ่มขึ้น อันดับสุดท้ายคือการเพิ่มความถูกต้องของข้อมูล ส่วนทางด้านของกลยุทธ์ในเรื่องของความต้องการของลูกค้า ฝ่ายการตลาดกับฝ่ายขายมักจะมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเริ่มต้นในการสร้างความสัมพันธ์กับลูกค้าเนื่องจากต้องทำการระบุความต้องการของลูกค้าและพิจารณาเทคโนโลยีของลูกค้าที่จะนำมาใช้กับกิจกรรมต่างๆ

Vijayasarathy and Tyler (1992) ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรเมื่อมีการนำ EDI มาใช้ในกิจการประเภทขายสินค้าอุปโภคบริโภค ซึ่งได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยออกแบบสอบถาม โดยเลือกจากการเปิดสมุดโทรศัพท์ซึ่งมีรายชื่อของบริษัทที่ใช้ EDI ในประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 510 บริษัท บริษัทที่เลือกนี้มีทั้งเป็นบริษัทที่มีผลการดำเนินงานที่ดีและไม่ได้ โดยจะส่งจดหมายไปถึงหัวหน้าฝ่ายจัดซื้อ หัวหน้าฝ่ายสารสนเทศหรือหัวหน้าฝ่ายการแลกเปลี่ยนข้อมูลผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อองค์กรเมื่อมีการนำ EDI มาใช้ในกิจการประเภทขายสินค้าอุปโภคบริโภค คือ EDI ช่วยในเรื่องของความถูกต้องของการไหลของข้อมูล ลดเวลาในกระบวนการ การบริการต่อลูกค้าดีขึ้น เพิ่มอัตราส่วนของอัตราหมุนเวียนของสินค้าคงคลังและลดระยะเวลาในการเก็บสินค้าคงคลัง

Marcussen (1996) ได้ทำการศึกษาถึงผลกระทบของ EDI ต่อความสัมพันธ์ระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายในมุมมองของเครือข่าย โดยได้แบ่งผู้ถูกสัมภาษณ์ออกเป็นสองกลุ่มคือ กลุ่มที่มีผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับอิเล็กทรอนิกส์ และกลุ่มที่มีผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการก่อสร้าง จากการศึกษาพบว่าทั้งสองกลุ่มมีการใช้ EDI ที่คล้ายกันในเรื่องของ มีการใช้ EDI ในการแลกเปลี่ยนใบเสร็จรับเงินระหว่างผู้ผลิตและผู้ซื้อคนกลางแต่มีการใช้ EDI แต่กลุ่มที่มีผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการก่อสร้างจะใช้ EDI ที่เกี่ยวกับใบสั่งซื้อสินค้าน้อยกว่าเมื่อเทียบกับกลุ่มที่มีผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับอิเล็กทรอนิกส์ แต่ทั้งสองกลุ่มต่างเห็นตรงกันว่า EDI จะทำให้เกิดสัมพันธ์อันดีกับทั้งผู้ขายและลูกค้า และกิจกรรมทางธุรกิจจะมีการกระทำอย่างต่อเนื่อง ในเรื่องของทางมุมมองทางการเงินถึงแม้ว่าบริษัทที่ใช้ EDI จะมีมุมมองทางการเงินเป็นบวก แต่ผลประโยชน์ทางการเงินที่ได้ส่วนใหญ่เป็นของผู้ซื้อซึ่งมีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้เกิดการใช้ EDI เพราะผู้ซื้อจะเป็นคนกำหนดว่าเมื่อไหร่จะมีการปรับเปลี่ยนระบบหรือจะทำการใช้ EDI ได้อย่างไร รวมถึงเรื่องของมาตรฐานของเอกสารที่มีการใช้ระหว่างกัน หรือประเภทของเอกสารที่ส่งผ่านกันและเครือข่ายไหน

ที่จะใช้ EDI โดยผลการวิจัยยังได้ศึกษาถึงประโยชน์ของการนำ EDI มาใช้ ห้าอันดับแรกคือ EDI ทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงขึ้น EDI ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกันมากขึ้น EDI ทำให้เกิดความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน การใช้ EDI ทำให้ผู้ซื้อสินค้ามีความพึงพอใจมาก และ การใช้ EDI ทำให้เกิดการแผ่ขยายของศูนย์กลางของการซื้อ-ขายสินค้า

จากการทบทวนวรรณกรรมในส่วนนี้ จะเห็นได้ว่า กิจกรรมส่วนใหญ่เห็นว่า เมื่อนำ EDI มาใช้ในกิจการแล้ว จะทำให้กิจการมีคุณภาพของสารสนเทศดีขึ้น กล่าวคือ อันดับแรก EDI จะช่วยให้ผู้บริหารตัดสินใจได้รวดเร็วขึ้นเนื่องจากได้รับข้อมูลอย่างรวดเร็ว ทำให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในการออกผลิตภัณฑ์ใหม่ได้ก่อนคู่แข่งรายอื่น อันดับที่สอง EDI จะช่วยเพิ่มความถูกต้องของข้อมูล เนื่องจากมีการจับคู่ของเอกสารได้อย่างแม่นยำและรวดเร็ว อันดับที่สาม EDI ทำให้เกิดความสัมพันธ์อันดีระหว่างผู้ขายและผู้ซื้อ เนื่องจากกิจกรรมทางธุรกิจจะมีการกระทำอย่างต่อเนื่อง

(2) ผลงานวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของEDIกับการลดลงของงานเอกสาร

การใช้ EDI จะส่งผลกระทบต่องานเอกสาร คือ มีจำนวนเอกสารที่ลดลง จากการทำไม่ต้องจัดทำเอกสารซ้ำๆกัน ซึ่งเอกสารเหล่านี้สามารถเรียกดูโดยผ่านทางหน้าจอคอมพิวเตอร์ได้ทันที ตามงานวิจัยดังต่อไปนี้

Emmelhainz (1993) ได้กล่าวว่า ผู้บริหารในหลายๆกิจการเห็นEDI เป็นเหมือนสิ่งที่จะช่วยในการลดเวลาของการทำงานในกระบวนการต่างๆในธุรกิจ เช่น ในธุรกิจการผลิตจะต้องมีปริมาณใบสั่งซื้อและมีการบันทึกรายการค้าระหว่างลูกค้าและผู้ผลิตจำนวนมาก เอกสารเหล่านี้ในอดีตจะมีการจัดทำซ้ำๆกัน และมีการหมุนเวียนไปในแต่ละแผนก ทำให้มีโอกาสที่เอกสารจะไปเสียเวลาติดค้างอยู่ที่แผนกต่างๆ ทำให้ระยะเวลาของกระบวนการขายและส่งสินค้าในกิจการมีการล่าช้าไป ตัวอย่างเช่น ในกิจการค้าปลีก EDIทำให้กิจการย่นระยะเวลาในการค้นหาว่าสาขาไหนมีสินค้านั้นหรือไม่ ซึ่งทำให้กิจการสามารถส่งสินค้าให้ตรงความต้องการของลูกค้าได้เร็วที่สุดเท่าที่ทำได้ ในทำนองเดียวกัน EDI ช่วยให้ผู้ขายและผู้ซื้อสามารถวางบิลและจ่ายเงินในทางอิเล็กทรอนิกส์ได้เลย ซึ่งจะช่วยลดเวลาและค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับงานเอกสาร

Farhoomand and Drury (1996) ได้ทำศึกษาประโยชน์ที่ได้รับจากการนำ EDI มาใช้ในกิจการซึ่งได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อออกแบบสอบถามถึงความถูกต้อง ตัวอย่างของรายการ และข้อแนะนำอื่นๆ มาใช้ออกแบบสอบถาม ซึ่งได้สัมภาษณ์ผู้จัดการในบริษัทที่ได้นำEDIมาใช้ จำนวนรวม 20 คน และในส่วนของแบบสอบถามนั้นได้เก็บตัวอย่างและ

ออกแบบสอบถาม โดยเลือกจากบริษัทที่เป็นสมาชิกของสมาคมEDIในประเทศแคนาดา จำนวน 700 บริษัท ซึ่งในจำนวนบริษัทเหล่านี้มีทั้งบริษัทที่ใช้EDIแล้ว และบริษัทที่กำลังนำ EDIมาใช้ ผลการวิจัยพบว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ EDI ห้าอันดับแรกคือ การพัฒนาในการให้บริการลูกค้า ความถูกต้องของข้อมูล การลดจำนวนสินค้าคงเหลือ การลดค่าใช้จ่ายในการทำรายการ และการลดงานเอกสาร

Sokol (1995) ได้กล่าวว่า การใช้ EDI กิจกรรมคู่ค้าจะมีการเชื่อมต่อกับคอมพิวเตอร์ระหว่างกัน ซึ่งจะให้กิจกรรมสองแห่งสามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกันทางอิเล็กทรอนิกส์ ทำให้กิจกรรมสามารถจัดการกับปัญหาของเอกสารที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วเมื่อมีการทำรายการค้าระหว่างกัน เช่นใบสั่งซื้อ ใบอนุมัติการสั่งซื้อ ใบส่งสินค้า และเอกสารอื่นๆ ซึ่งมีการใช้ EDI เอกสารเหล่านี้จะอยู่ในรูปของอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งทำให้มีการตอบกลับที่รวดเร็วและเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินงานของธุรกิจ

จากการทบทวนวรรณกรรมในส่วนนี้ จะเห็นได้ว่า กิจกรรมส่วนใหญ่เห็นว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการ จะสามารถช่วยลดเอกสารลงได้ เนื่องจากในอดีต เอกสารต่างๆจะมีการจัดทำซ้ำๆกัน และมีการหมุนเวียนไปยังแผนกต่างๆ และอาจเกิดปัญหาที่เอกสารไปค้างอยู่ที่แผนกใดแผนกหนึ่ง แต่เมื่อมีการนำ EDI มาใช้ทำให้กิจการสามารถค้นหาข้อมูลใบสั่งซื้อหรือข้อมูลทางการเงินได้ทันที โดยที่ไม่ต้องรอเอกสารจากแผนกต่างๆ จากเหตุผลนี้ทำให้ ระยะเวลาในการดำเนินการของกระบวนการต่างๆลดน้อยลง

(3) ผลงานวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของEDIกับกระบวนการทางการค้า

การใช้ EDI จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการทางการค้าของกิจการ คือ กิจการจะมีการเปลี่ยนแปลงลักษณะกระบวนการทางการค้า ตามงานวิจัยดังต่อไปนี้

Bergeron and Raymond (1992) ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของEDI ซึ่งได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เพื่อออกแบบสอบถาม โดยได้สัมภาษณ์ผู้จัดการในบริษัทที่ได้นำEDIมาใช้ จำนวนรวม 10 คน และส่งแบบสอบถาม โดยเลือกจากบริษัทที่เป็นสมาชิกของสมาคมEDIในประเทศแคนาดา จำนวน 560 บริษัท ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของEDI คือปัจจัยทางด้านองค์กร ซึ่งได้แก่การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง การฝึกอบรมผู้ใช้ระบบงาน โครงสร้างของEDIในแต่ละกระบวนการ และการรวมส่วนงานเข้าด้วยกัน

Ramaseshan (1997) ได้ทำการศึกษาถึงระดับของการใช้ EDI ในอุตสาหกรรมและทัศนคติของฝ่ายบริหารที่มีต่อ EDI โดยได้หาข้อมูลมาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและการสัมภาษณ์ผู้จัดการของแต่ละองค์กรเพื่อนำข้อมูลที่ได้มาออกแบบสอบถาม โดยสุ่มจากบริษัทที่มีรายชื่ออยู่ในรายชื่อของกลุ่มธุรกิจที่อยู่ในธุรกิจการผลิต ผู้จำหน่ายสินค้าปลีกและสินค้าส่ง จำนวน 150 บริษัท ผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมมีการใช้ EDI ในกิจกรรมมากที่สุด สามอันดับแรก คือ การออกไปสั่งซื้อ การส่งเอกสาร การทำรายงานเงินสด ซึ่งเมื่อเทียบกับกิจกรรมที่ยังทำโดยบุคคลมากที่สุดสามอันดับแรกคือ การทำใบเสนอซื้อ ใบประกวดราคา และการออกไปสั่งซื้อ ซึ่งในอนาคตคาดว่าจะมีการใช้ EDI กับกิจกรรมต่างๆมากขึ้นกว่าปัจจุบัน ในส่วนของทัศนคติของฝ่ายบริหารที่มีต่อ EDI คือ ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยว่าฝ่ายจัดซื้อ ฝ่ายวัตถุดิบและฝ่ายการตลาดควรมีบทบาทสำคัญในการสร้างและพัฒนาระบบ EDI และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงของระบบ เมื่อนำ EDI มาใช้ ควรมีการพัฒนาร่วมกันระหว่างคู่ค้ากับกิจการ พร้อมทั้งยังเห็นด้วยอีกว่าในหน้าข้างหน้า คอมพิวเตอร์จะเป็นปัจจัยสำคัญในการติดต่อสื่อสารกันระหว่างผู้ขายกับผู้ซื้อสินค้า โดยที่ประโยชน์จากการใช้ EDI สามอันดับแรกคือ ช่วยลดต้นทุนซึ่งได้แก่ค่าเสียการผลิต ค่าสินค้าคงคลังและค่าใช้จ่ายในการทำงานซ้ำซ้อน ช่วยในเรื่องของการได้ประโยชน์เชิงธุรกิจ และความถูกต้องแม่นยำของข้อมูล โดยที่ผลเสียของการใช้ EDI สามอันดับแรกคือ ไม่สามารถนำ EDI มาใช้ได้ถ้าไม่มีการสนับสนุนจากผู้บริหาร ต้องการการปรับเปลี่ยนระบบบางส่วน และอาจมีปัญหาเกี่ยวกับลูกค้าที่ไม่ได้นำ EDI มาใช้

Turnbull (1988) ได้กล่าวถึงแนวทางของการนำ EDI มาใช้ ที่จะเปลี่ยนแปลงกระบวนการทางธุรกิจ คือการขายสินค้าโดยไม่ผ่านคนกลาง ซึ่งผู้ที่นำ EDI มาใช้เป็นรายแรกจะได้รับประโยชน์จากการใช้ EDI สูงที่สุด โดยจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานในฝ่ายต่างๆเช่น ฝ่ายการตลาดจะได้รับผลประโยชน์จากรายการทางการค้าที่ผ่าน EDI และวิเคราะห์พฤติกรรมการซื้อขายของลูกค้าทั้งในท้องถิ่น ในประเทศ และทั่วโลก และฝ่ายขายจะได้รับประโยชน์จาก EDI โดย EDI จะให้โอกาสทางโลกธุรกิจไปสู่ลูกค้า ตัวอย่างเช่น บริษัทสิงทอในสหราชอาณาจักร ได้นำ EDI มาใช้ทำให้ลดเวลาในการผลิตลงและมีระยะเวลาการส่งของที่สั้นลงรวมทั้งเพิ่มส่วนแบ่งทางการตลาด ซึ่งตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือ บริษัท Benetton ได้รับผลประโยชน์จากการนำ EDI มาใช้ในการเข้าถึงฝ่ายผลิตและฝ่ายกระจายสินค้า ซึ่งจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับการขายจากร้านค้าปลีกส่งผ่านให้ฝ่ายผลิต ฝ่ายผลิตจะต้องวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทำการซื้อวัตถุดิบและดูแลลักษณะและสี เพื่อให้ตรงตามความต้องการของลูกค้า ซึ่งขั้นตอนนี้จะช่วยให้ผลิตสินค้าให้ตรงกับความต้องการของลูกค้า ทำให้ส่งสินค้าตามความต้องการของลูกค้าได้ก่อนคู่แข่งรายอื่น

Schmitz (1999) ได้กล่าวว่า ปัจจุบันธุรกิจหลายประเภท เช่น ธุรกิจรถยนต์ ธุรกิจร้านขายของชำ และธุรกิจร้านขายยา ได้มีการทำสัญญาในการใช้EDI ในด้านบัญชีและการซื้อสินค้า การศึกษาพบว่า มีการนำการแลกเปลี่ยนทางอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการทำรายการที่ได้ทำเป็นประจำซึ่งมาแทนที่ในระบบเดิม การติดต่อกันทางตรงระหว่างผู้ซื้อและผู้ขายดูเหมือนจะมีมาตรฐานมากขึ้นนั่นหมายความว่ากิจกรรมทางด้านบัญชีของธุรกิจจะมีการเปลี่ยนแปลงไปจากการนำEDIมาใช้

จากการทบทวนวรรณกรรมในส่วนนี้ จะเห็นได้ว่า กิจกรรมส่วนใหญ่ นำ EDI มาใช้กับกระบวนการรับคำสั่งซื้อสินค้ามากที่สุด แต่ในส่วนของกิจกรรมอื่นๆ EDI ได้ถูกนำมาใช้ในกระบวนการอื่นๆอีก ได้แก่กระบวนการจัดส่งสินค้า กระบวนการรับชำระเงิน และกระบวนการบันทึกบัญชี เป็นต้น

(4) ผลงานวิจัยเกี่ยวกับต้นทุนการใช้ EDI

การนำ EDI มาใช้จะส่งผลกระทบต่อต้นทุนของกิจการ ตามงานวิจัยดังต่อไปนี้

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2547) ได้ทำการศึกษาถึง การใช้ EDI ในกิจการค้าปลีกและอุตสาหกรรมยานยนต์ ได้แสดงให้เห็นถึงประโยชน์จากการใช้ระบบในเรื่องของการประหยัดต้นทุนเป็นหลัก กล่าวคือ เมื่อมีการนำ EDI มาใช้พบว่า ค่าใช้จ่ายทางด้านบุคลากรลดลงอันเกิดมาจากการที่บริษัทไม่ต้องจ้างบุคลากรด้านการจัดซื้อเพิ่มตามปริมาณการผลิตหรือยอดคำสั่งซื้อในระยะยาว และค่าใช้จ่ายทางด้านอุปกรณ์สำนักงานที่ลดลงอันเกิดจากการที่ไม่ต้องพิมพ์เอกสารออกมาใช้ จึงทำให้ไม่ต้องมีค่าเครื่องพิมพ์เอกสาร แต่ในขณะเดียวกันเมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการในอุตสาหกรรมยานยนต์ พบว่าซัพพลายเออร์มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นเมื่อนำ EDI มาใช้ เนื่องจากระบบงานยังไม่เอื้อต่อการบริหารห่วงโซ่อุปทานที่มีประสิทธิภาพ เนื่องจากผู้ผลิตรถยนต์ส่วนใหญ่ โดยเฉพาะผู้ผลิตที่เป็นวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ยังไม่มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ต้องป้อนข้อมูลที่ได้รับผ่านระบบ EDI ใหม่ทุกครั้ง ซึ่งการป้อนข้อมูลใหม่นอกจากจะเสียเวลาแล้ว ยังเสี่ยงต่อการเกิดความผิดพลาดอีกด้วย

Bamfield (1994) ได้ทำการศึกษาถึง การนำ EDI มาใช้ในกิจการค้าปลีก โดยได้ทำการศึกษาจากกิจการที่มีการดำเนินงานมากกว่า 15 ปี จากการศึกษาพบว่า การนำ EDI มาใช้ ทำให้กิจการได้รับประโยชน์ อันดับแรกคือ ได้ประโยชน์ทางด้านต้นทุนและมีความสามารถในการผลิตโดย กิจการสามารถลดระยะเวลา ลดค่าใช้จ่ายในการบริหาร และลดสินค้าคงเหลือ

ไปพร้อมกับการพัฒนาการจัดวางสินค้าสินค้าคงเหลือภายในคลังสินค้าให้ดีขึ้น ข้อมูลที่ทำการแลกเปลี่ยนกันไม่ต้องมีการบันทึกซ้ำ การจัดการใบเสร็จรับเงินสามารถกระทำได้ง่ายขึ้น มีความถูกต้องของข้อมูลมากขึ้น โดยที่เวลาที่ใช้ลดน้อยลง อันดับที่สองคือ มีการเพิ่มห่วงโซ่มูลค่า กล่าวคือ มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับคู่ค้ามากขึ้น และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างบริษัทได้เร็วขึ้น หรือจะปรับเปลี่ยนผลิตภัณฑ์เพื่อให้ตรงกับความต้องการของลูกค้าได้เร็วขึ้น และเพื่อที่จะเพิ่มประโยชน์สูงสุดทางด้านกลยุทธ์ของกิจการ EDI จะไม่ถูกมองเป็นเพียงแค่เทคโนโลยีหนึ่งของกิจการแต่จะเป็นสิ่งหนึ่งที่จะสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ค้าปลีกและผู้ขายส่งสินค้า โดยจะขึ้นกับการดำเนินการและการปรับเปลี่ยนลักษณะขององค์กรที่เกิดขึ้นโดยทั้งสองฝ่ายต้องทำงานร่วมกัน โดยทางผู้ค้าปลีกจะต้องให้ข้อมูลเกี่ยวกับยอดขายและพยากรณ์ข้อมูลที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้แก่ผู้ขายส่งสินค้า ซึ่งในขณะเดียวกัน ผู้ค้าส่งก็ต้องปรับเปลี่ยนการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องตามความต้องการของผู้ค้าปลีกด้วย

Leonard and Davis (2006) ได้ทำการศึกษาถึง ผลกระทบของการนำ EDI มาใช้ต่อห่วงโซ่อุปทาน ก่อนและหลังการนำ EDI มาใช้ โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ บริษัทผู้ผลิตสินค้า จากผลการศึกษาพบว่า เมื่อมีการเปรียบเทียบกับระหว่างระยะเวลาของวงจรการสั่งซื้อสินค้าของระบบที่ใช้ EDI กับระบบที่กระทำโดยคน พบว่า ระบบ EDI สามารถช่วยลดระยะเวลาของการสั่งซื้อสินค้า มีระดับสินค้าคงคลังอยู่ในระดับต่ำ มีราคาซื้อวัตถุดิบเมื่อมีการใช้ EDI ต่ำกว่าเมื่อมีการเทียบราคาในระบบที่จัดทำโดยคน และเมื่อนำ EDI มาใช้พบว่าต้นทุนกระบวนการทางการค้า ต้นทุนเฉลี่ยและต้นทุนรวมต่ำกว่าเมื่อเทียบกับระบบที่ทำโดยคน จากประโยชน์ที่ได้ทั้งหมด ทำให้สรุปได้ว่า กิจการจะได้ผลิตภัณฑ์ที่เร็วขึ้นและมีการจัดหาผลิตภัณฑ์ในระยะเวลาที่เร็วขึ้นเมื่อนำ EDI มาใช้ ขณะเดียวกันก็มีต้นทุนที่ถูกลงและได้ราคาวัตถุดิบที่ต่ำลง

Trueman (2000) ได้กล่าวว่า ประโยชน์ของระบบ EDI ที่เกี่ยวกับฝ่ายบัญชี คือ ระบบ EDI มักจะเป็นการรวมระบบต่างๆเข้าด้วยกัน เช่นระบบซื้อ ระบบขาย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อระบบเจ้าหนี้ และลูกหนี้ และระบบอื่นๆ โดยเมื่อระบบทุกระบบถูกรวมเข้าด้วยกันแล้ว ตัวอย่างเช่นเมื่อได้รับใบเสร็จรับเงิน ระบบจะส่งข้อมูลไปที่แฟ้มข้อมูลของเจ้าหน้าที่ ขณะเดียวกันเมื่อได้รับใบสั่งซื้อ ระบบจะส่งข้อมูลไปที่แฟ้มสินค้าคงคลัง ซึ่งทำให้ฝ่ายบัญชีไม่ต้องจัดทำเอกสารเพิ่มเติม เมื่อเปรียบเทียบกับความสะดวกของฝ่ายบัญชีและฝ่ายอื่นๆแล้ว กิจการจะต้องพิจารณาระหว่างต้นทุนกับประโยชน์ที่จะได้รับ ถ้ากิจการต้องการให้ระบบมีความสมบูรณ์ คือจะต้องให้ระบบทุกระบบมีการเชื่อมต่อกัน ความต้องการที่เพิ่มขึ้นนี้จะส่งผลถึงต้นทุนในการติดตั้งระบบ ซึ่งขึ้นอยู่กับ

ความต้องการของกิจการว่าต้องการระบบEDI ในระดับใดและอุปกรณ์ที่ใช้ในการเชื่อมระบบมากเท่าใด รวมถึงจำนวนของระบบแต่ละเครื่องที่ต้องการใช้เชื่อมต่อกับเครื่องอื่น ๆ หรือไม่

จากการทบทวนวรรณกรรมในส่วนนี้ จะเห็นได้ว่า เมื่อกิจการนำ EDI มาใช้จะพบว่า กิจการสามารถลดค่าใช้จ่ายในส่วนของ ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริหารได้ เหตุผลแรกคือ กิจการไม่ต้องเสียค่าเครื่องใช้สำนักงานเพิ่ม โดยเฉพาะเครื่องพิมพ์เอกสาร เนื่องจากเอกสารในระบบ EDI จะอยู่ในรูปของอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อมีการส่งผ่านเอกสารกันผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ไม่ว่าจะเป็นผู้ขายหรือลูกค้า ทำให้สามารถประหยัดได้ทั้งต้นทุนของเครื่องพิมพ์เอกสาร และจำนวนเอกสารได้ เหตุผลที่สอง คือ EDI ช่วยลดค่าใช้จ่ายทางด้านบุคลากร ในอดีตเมื่อมีการจัดทำเอกสารหลายๆชุดจะต้องจ้างบุคลากรมาเพื่อจัดทำเอกสาร หรือมีการจ้างมาตรวจสอบว่าเอกสารนั้นได้มีการจัดทำอย่างถูกต้องหรือไม่ ดังนั้นเมื่อเอกสารจัดทำโดยใช้คอมพิวเตอร์ที่สามารถผลิตเอกสารได้หลายๆสำเนาในการสั่งเพียงครั้งเดียว ทำให้กิจการไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการจ้างบุคลากรเพิ่มขึ้นต่อไป

(5) ผลงานวิจัยเกี่ยวกับระยะเวลาของการใช้ EDI

เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการ พบว่า ประสิทธิภาพสูงสุดของการนำ EDI มาใช้จะอยู่ในช่วงระยะเวลา ตามงานวิจัยดังต่อไปนี้

Sangjae and Gyoo (2003) ได้ทำการศึกษาถึงการสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าต่อความสำเร็จต่อการนำ EDI มาใช้ ซึ่งได้สัมภาษณ์ผู้จัดการในบริษัทที่ได้นำEDIมาใช้ จำนวนรวม 10 คน และในส่วนของแบบสอบถามนั้นได้เก็บตัวอย่างและออกแบบสอบถาม โดยเลือกจากบริษัทที่มีการนำEDI มาใช้ และเป็นบริษัทที่มีรายชื่ออยู่ในฐานข้อมูลที่ได้มีการประกาศไว้ จำนวน 110 บริษัท จากผลการศึกษาพบว่า ระยะเวลาที่บริษัทได้นำEDIมาใช้ มีบริษัทประมาณ 80% มีการนำ EDI มาใช้ในช่วงระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี ซึ่งจากการทดสอบพบว่า ระยะเวลา 5 ปีนั้น เป็นช่วงเวลาที่ทำให้การใช้ EDI มีประสิทธิภาพมากที่สุด

Sriram and Banerjee (1994) ได้ทำการศึกษาถึงผลกระทบของการใช้ EDI ต่อระเบียบและขั้นตอนของการสั่งซื้อสินค้า โดยเลือกส่งแบบสอบถามไปยังสมาชิกขององค์กรการบริหารการจัดซื้อของชาติจำนวน 5,500 ราย โดยเลือกสุ่มตัวอย่างจำนวน 2,000 ราย โดยการใช้ EDI มีผลต่อระเบียบและขั้นตอนของการสั่งซื้อสินค้า คือ EDI ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขั้นตอนในการปฏิบัติงานและหน้าที่ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับฝ่ายจัดซื้อ เช่น มีการเปลี่ยนแปลงของการสั่งซื้อ

การอนุมัติการสั่งซื้อ การเลือกผู้ขายสินค้าและ การควบคุมการปฏิบัติงาน ซึ่งจากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมจะให้ความสำคัญกับผู้ขายสินค้าที่มีการนำ EDI มาเชื่อมกับบริษัทมากกว่าบริษัทที่ไม่มีการใช้ EDI และทักษะทางด้านคอมพิวเตอร์มีความสำคัญกับผู้ซื้อมาก ส่วนในเรื่องของผลกระทบกับกิจกรรม EDI ได้มีผลกระทบอย่างเป็นทางการคือ EDI ทำให้กิจกรรมมีการดำเนินงานแบบใช้เครื่องจักรแทนการทำงานโดยคนมากขึ้น และ EDI เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ทำให้เกิดการได้เปรียบเทียบเคียงแข่งขัน และจากผลการศึกษายังได้พบสิ่งที่น่าสนใจอีกว่า EDI จะใช้ได้เป็นอย่างดีคือช่วงเวลา 5 ปี และเมื่อเทียบกันระหว่างบริษัทที่ใช้ EDI แล้วในช่วงเวลาระหว่าง 1-3 ปีกับบริษัทที่เริ่มใช้ EDI ยังไม่พบความแตกต่างกัน และเมื่อเทียบกันในเรื่องของลักษณะการดำเนินงานของธุรกิจ EDI จะใช้งานได้ดีกว่าในกิจกรรมด้านการให้บริการเมื่อเทียบกับกิจกรรมผลิตสินค้าผลที่ได้จะไม่แตกต่างกันมากนัก

จากการทบทวนวรรณกรรมในส่วนนี้ จะเห็นได้ว่า กิจกรรมส่วนใหญ่จะมีประสิทธิผลของ EDI สูงสุด คืออยู่ในช่วงระยะเวลา 5 ปี ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมที่ผลิตสินค้าหรือให้บริการ

(6) ผลงานวิจัยเกี่ยวกับผลกระทบของEDIต่อบทบาทของนักบัญชี

เมื่อกิจการนำ EDI มาใช้จะส่งผลกระทบต่อบทบาทของนักบัญชีไม่ว่าจะเป็นทางด้านการปฏิบัติงานหรือการตรวจสอบทางด้านบัญชี ตามงานวิจัยดังต่อไปนี้

Borthick and Roth (1993) ได้กล่าวว่า เมื่อกิจการนำ EDI มาใช้จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการติดต่อกันทางระบบปฏิบัติงาน ขั้นตอนทางด้านบัญชีและการควบคุมภายใน ดังนั้น การใช้EDI จึงต้องการนักบัญชีที่ต้องมีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ EDI ก่อนที่กิจการจะมีการนำ EDI มาใช้ นักบัญชีและนักสารสนเทศต้องวิเคราะห์ระบบว่าจะมีการเพิ่มหรือลดส่วนงานไหนและตัดสินใจว่าระบบงานส่วนไหนที่จำเป็น จากนั้นถึงมีการสร้างแผนงาน ซึ่งมีขั้นตอนคือ อันดับแรกกิจการต้องสร้างระบบเครือข่ายและระบบการติดต่อสื่อสารซึ่งอาจจะใช้การสร้างเองภายในองค์กรหรือใช้ระบบเครือข่ายของบริษัทอื่น อันดับที่สองต้องมีวิธีการปฏิบัติการ เปลี่ยนกระบวนการทางการค้าให้เป็นแบบการกระทำที่ผ่าน EDI โดยกิจการอาจพัฒนาซอฟต์แวร์ขึ้นใช้หรือขอความร่วมมือจากคู่ค้า หรือจากบริษัทที่ให้บริการ EDI อันดับที่สามต้องสร้างการเชื่อมต่อระหว่างระบบ เช่นลักษณะของใบสั่งซื้อ เมื่อมีการตอบรับเข้ามาของรายการทางการค้าจะมีลักษณะแบบใด เช่น ลักษณะใบสั่งซื้อจากลูกค้า ในขั้นตอนนี้ฝ่ายควบคุมภายในต้องดูแลความปลอดภัยของการแลกเปลี่ยนข้อมูล อันดับที่ดี เมื่อมีการปรับปรุงระบบใหม่ เพื่อดูว่าระบบมีการไหลของข้อมูลคงที่เหมือนการใช้แรงคนหรือไม่ ขั้นตอนการผลิตหรือขั้นตอนการบริหารจะมีการ

เพิ่มขึ้นหรือลดลงหรือสามารถลดระยะเวลาในการมาถึงของข้อมูลหรือไม่ อันดับห้า จัดให้มีการฝึกอบรมพนักงาน เนื่องจาก การนำ EDI มาใช้จะมีผลกระทบต่อการทำงานของบุคลากรหลายฝ่าย ดังนั้น ต้องมีการฝึกอบรมพนักงานในการใช้ EDI เพื่อให้คุ้นเคยกับระบบและไม่เกิดความกลัวในการใช้ระบบใหม่ อันดับสุดท้ายคือ การทดสอบระบบ ในขั้นตอนนี้ในหลายบริษัทเมื่อมีการเริ่มใช้ EDI มักจะใช้ระบบคู่ขนานโดยใช้ระบบ EDI ควบคู่ไปกับระบบเอกสาร จนกว่าบุคลากรจะใช้ EDI จนเกิดความชำนาญ จึงจะยกเลิกระบบเอกสาร

Williams, Chen and Russell (1997) ได้ทำการศึกษาถึงผลกระทบจากการใช้ EDI ต่อระบบงาน ทางด้านบัญชีและการตรวจสอบ ซึ่งได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ โดยเลือกจากสมาชิกของ ACCA จากการสุ่มตัวอย่างจำนวน 10 % โดยมีการสัมภาษณ์ จำนวน 80 คน ซึ่งแบบสอบถามของแต่ละบริษัทจะไม่เหมือนกัน โดยการสัมภาษณ์จะบันทึกเทปและสรุปผลในบางบริษัทอาจไปสัมภาษณ์อีกครั้งหรือสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ และอาจสัมภาษณ์บุคลากรจากหลายๆฝ่าย และสังเกตการณ์การทำงานของระบบ EDI ซึ่งคนที่ถูกสัมภาษณ์ส่วนใหญ่จะเป็นผู้บริหารระดับสูง หรือฝ่ายบัญชี การเงินหรือคอมพิวเตอร์ ผลการวิจัยพบว่า อันดับแรก EDI ส่งผลกระทบต่อระบบงานในเรื่องความเร็ว การประมวลผลข้อมูลปริมาณมากจะทำได้รวดเร็วขึ้น ช่วยให้การตัดสินใจทำได้รวดเร็วขึ้น มีการจับคู่ของเอกสารได้อย่างรวดเร็ว เช่น ใบสั่งซื้อ ใบส่งสินค้า ใบเสร็จรับเงิน ส่งผลให้มีการจัดทำรายงานทางการเงินได้อย่างรวดเร็วขึ้น EDI ช่วยให้ลดวงจรการสั่งซื้อและสินค้าคงเหลือ ซึ่งทำให้มีความสามารถในการบริหารเงินทุนและเพิ่มกระแสเงินสด อันดับที่สอง EDI ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างทางการบัญชีคือ ข้อมูลทางด้านบัญชีโดยทั่วไปแบ่งตามลักษณะข้อมูลซึ่งเป็นรายงานทางการเงินประเภทต่างๆ ในการสร้างรายงานต่างๆนี้ขึ้นกับปัจจัยทางด้านสภาพแวดล้อมหรือความชำนาญของผู้จัดทำรายงาน อันดับที่สาม EDI ส่งผลกระทบต่อตรวจสอบเอกสาร คือ ขาดเอกสารที่จับต้องได้ ตัวอย่างคือ ในใบสั่งซื้อจะไม่มีการประทับตราหรือการลงลายมือชื่อของคนที่มีอำนาจอนุมัติการสั่งซื้อ ทำให้การตามรอยเอกสารจะทำได้ยากมากหรือไม่สามารถทำได้เลย

Bragg (1991) ได้กล่าวถึงบทบาทของนักบัญชีไว้ว่า เมื่อกิจการมีการใช้ EDI กิจการสามารถพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบการ และมีการแพร่หลายในการใช้ EDI ในหลายประเภทธุรกิจมากขึ้น ดังนั้นฝ่ายบัญชี ฝ่ายจัดซื้อและฝ่ายบริหาร ต้องมีความคุ้นเคยกับระบบ EDI เพื่อสามารถใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพในองค์กร โดยทั่วไป การใช้ EDI ได้เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญในช่วงปีที่ผ่านมาในการติดต่อข้อมูลในการขาย การซื้อและข้อมูลทางด้านบัญชี

Vahtera and Salmi (1996) ได้กล่าวว่า EDI ช่วยให้ฝ่ายบัญชีและฝ่ายการเงินทำงานได้ดีขึ้นเพราะลดกระบวนการต่างๆในธุรกิจไม่ว่าจะเป็นทางด้านผู้ซื้อหรือผู้ขายเช่น ในกระบวนการซื้อ กิจการสามารถลดระยะเวลาในการเข้าถึงข้อมูล โดยการพิจารณาใบคำสั่งซื้อ พนักงานขายสามารถตรวจดูรายการต่างๆผ่านหน้าจอคอมพิวเตอร์ส่วนตัวได้ทันที และในขณะเดียวกัน ผู้ซื้อสามารถจัดการกับงานบัญชีได้โดยไม่ต้องรอใบสำคัญต่างๆ กระบวนการทั้งสิ้นจะมีผลก็ต่อเมื่อมีการจ่ายชำระกันตามเครือข่ายของหน่วยบริการรับชำระ ช่องทางที่จะทำให้ระบบนี้เกิดประโยชน์สูงสุดคือ จะต้องปฏิบัติตามกระบวนการทางบัญชีต่อไปนี้

1. การตรวจสอบใบสำคัญสั่งซื้อจะต้องเกิดขึ้นอย่างอัตโนมัติหรือไม่โดยใช้กระบวนการทางคอมพิวเตอร์ช่วยในการตรวจสอบ
2. ความผิดพลาดและความเสียหายเนื่องจากการส่งมอบสินค้า ข้อตำหนิจากลูกค้า การปรับปรุง และการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขต่างๆทางการค้าเหล่านี้ ต้องสามารถปรับให้เข้ากับกระบวนการของ EDI ได้อย่างมีประสิทธิภาพและน่าเชื่อถือ
3. คำสั่งต่างๆในกระบวนการของระบบ ซึ่งต้องการกระบวนการของธุรกิจนั้น ต้องถูกทำให้เกิดความทันสมัย และก้าวหน้ามากกว่าที่เคยมีอยู่สำหรับกระบวนการทางคอมพิวเตอร์ที่ใช้ในระบบ
4. การเข้าถึงระบบบัญชีโดยอัตโนมัติจะต้องได้รับการส่งเสริม พร้อมกันนั้นก็คอยลดการใช้เอกสารใบสำคัญให้น้อยลง
5. งานทางการบัญชีที่ผ่านระบบนั้นจะต้องมีการลงหมายเลขและวันที่ล่วงหน้า ซึ่งต้องมีการอ้างอิงถึง ให้ครบถ้วนตามกระบวนการปกติ
6. กระบวนการทางใบสำคัญจะถูกรวมเข้ากับงานด้านการบัญชี เช่น ข้อมูลรายวันที่ต้องใช้สำหรับหลายๆวัตถุประสงค์พร้อมกัน
7. การเพิ่มเติมระบบสำหรับงานด้านใบสำคัญและเอกสารทางการบัญชีจะต้องได้รับการทบทวนใหม่ทุกครั้ง
8. กระบวนการทางอิเล็กทรอนิกส์ ต้องปฏิบัติผ่านขั้นตอนและต้องมีการเชื่อมโยงข้อมูลผ่านฐานข้อมูล นอกเหนือจากนั้น การบันทึกรายการต่างๆจะถูกเก็บไว้ในส่วนของหน่วยความจำที่พร้อมใช้งาน แต่อย่างไรก็ตาม รายการที่เข้าถึงยาก เช่น รายการที่ได้มีการผ่านรายการไปแล้ว ในการเข้าถึงข้อมูลนี้จะต้องการการเข้าถึงข้อมูลเป็นกรณีพิเศษเท่านั้น
9. คู่มือกระบวนการสำหรับรายการของธุรกิจ เช่น ระบบบาร์โค้ด และระบบใบสำคัญอัตโนมัติ และอื่นๆ จะต้องถูกทบทวนใหม่และทำให้สอดคล้องกับกระบวนการขององค์กร ซึ่งใช้ฐานข้อมูลในระบบ EDI นั้นๆด้วย

จากการทบทวนวรรณกรรมในส่วนนี้ จะเห็นได้ว่า เมื่อกิจการนำ EDI มาใช้ จะส่งผลกระทบต่อกระบวนการทำงานภายในของบริษัท ซึ่งผลกระทบส่วนใหญ่จะอยู่ที่ฝ่ายบัญชี เนื่องจากประโยชน์ของ EDI โดยหลักๆ นั้นคือ จะช่วยลดเอกสารและลดต้นทุน ดังนั้น หน้าที่ของฝ่ายบัญชีอย่างหนึ่งคือ ต้องมีการจัดทำเอกสารทางการเงิน ดังนั้น ก่อนที่บริษัทจะมีการนำ EDI มาใช้ต้องมีการฝึกอบรมพนักงานบัญชีให้มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับ EDI ก่อน อีกฝ่ายหนึ่งที่ได้รับผลกระทบคือฝ่ายควบคุมภายใน เนื่องจาก เอกสารจะอยู่ในรูปของอิเล็กทรอนิกส์ วิธีการตรวจสอบก็ต้องเปลี่ยนไป เนื่องจากเอกสารนั้นจะไม่มีตราประทับหรือลงลายมือชื่อในการสั่งซื้อสินค้า ซึ่งถ้าฝ่ายควบคุมภายในใช้วิธีแบบเก่าจะไม่สามารถตามรอยเอกสารได้เลย

(7) ผลงานวิจัยเกี่ยวกับปัญหา และ ข้อจำกัดของการนำ EDI มาใช้

เมื่อนำ EDI มาใช้ กิจการจะพบปัญหาและข้อจำกัดของการนำ EDI มาใช้ ตามงานวิจัยดังต่อไปนี้

Angeles, Nath and Hendon (1998) ได้ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่เป็นตัววัดความสำเร็จของการใช้ EDI และ ปัจจัยที่เกี่ยวกับการนำ EDI มาใช้ โดยได้ส่งแบบสอบถามไปยังสมาชิกขององค์กรการบริหารการจัดซื้อแห่งชาติจำนวน 2,000 บริษัท จากการศึกษาพบว่า จากปัจจัยที่เป็นตัววัดความสำเร็จของ EDI ทั้งสี่ข้อคือ คุณภาพของการให้บริการลูกค้า ความพึงพอใจของคนที่ใช้ EDI มุมมองของบริษัทของลูกค้าและมุมมองของผู้ขายส่งสินค้า พบว่าเฉพาะมุมมองของลูกค้าเท่านั้นที่เป็นตัววัดความสำเร็จของการใช้ EDI ในส่วนของปัจจัยที่เกี่ยวกับการนำ EDI มาใช้ พบว่า กิจการต้องจ่ายเงินให้แหล่งข้อมูลทั้งภายในและภายนอกกิจการเป็นจำนวนมากเพื่อที่จะนำ EDI มาใช้ในกิจการ และกิจการยังต้องการความปลอดภัยรวมทั้งการตรวจสอบทางการบัญชีและการฝึกอบรมผู้ใช้งานเกี่ยวกับ EDI โดยกิจการประสบปัญหาจากการนำ EDI มาใช้ ดังนี้ หนึ่ง ขาดแคลนการสนับสนุนจากผู้บริหาร สอง ขาดความรู้ความเข้าใจทางด้านเทคโนโลยี สาม ปัญหาทางด้านโครงสร้างของกระบวนการสี่ปัญหาเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงการบริหาร ห้า ปัญหาเกี่ยวกับด้านทรัพยากรบุคคล และ หก ปัญหาทางด้านการบริหารโครงการ และปัจจัยในปัจจุบันที่เป็นตัววัดความสำเร็จของการนำ EDI มาใช้คือ โครงการนำร่อง มีการฝึกอบรมพนักงานในการใช้ EDI มีการใช้หน้าที่กันของพนักงานในระบบ EDI มีการควบคุมความปลอดภัยของการใช้ EDI

Ngai and Gunasekaran (2004) ได้ทำการศึกษาถึง ข้อจำกัด ประโยชน์ และ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จในการนำ EDI มาใช้ ซึ่งได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากการออกแบบสอบถามโดยและสุ่มตัวอย่างเพื่อออกแบบสอบถาม จำนวนรวม 40 คน ซึ่งสำรวจจากนักศึกษาระดับปริญญาโท

สาขาบริหารธุรกิจจำนวน 20 คนและ นักศึกษาทางด้านสารสนเทศจำนวน 20 คน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาปรับปรุงเพื่อใช้ในการออกแบบสอบถาม โดยส่งแบบสอบถามไปยังบริษัทที่มีชื่อเสียงจำนวน 1,000 บริษัท โดยบริษัทที่เลือกนั้นเป็นบริษัทที่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ของประเทศฮ่องกงหรือเป็นบริษัทที่อยู่ในรายชื่อกลุ่มธุรกิจ และหน่วยงานราชการของประเทศฮ่องกงโดยเลือกจากสมุดโทรศัพท์ ผลการวิจัยพบว่า ข้อจำกัดของการนำ EDI มาใช้สามอันดับแรกคือ หนึ่ง ผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่มีการทำสัญญากับคู่ค้าเพื่อนำ EDI มาใช้กับบริษัท สอง ขาดความรู้ความเข้าใจพื้นฐานในการนำ EDI มาใช้ และ สาม ยังไม่มีข้อบัญญัติทางกฎหมายในการนำ EDI มาใช้ สำหรับประโยชน์สามอันดับแรกที่ได้จากการนำ EDI มาใช้ คือ หนึ่ง ลดจำนวนเอกสาร สอง ลดข้อผิดพลาดจากการทำงาน และ สาม มีอัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือดีขึ้น และปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของ EDI คือ การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูง โครงสร้างพื้นฐานทางด้านเทคโนโลยีของหน่วยงาน การวางกลยุทธ์และการให้การศึกษและการฝึกอบรม

Bamfield (1994) ได้ทำการศึกษาถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในการบริหารความสัมพันธ์ระหว่างผู้ค้าปลีกและผู้ขายส่งเมื่อนำ EDI มาใช้ระหว่างกัน โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มผู้ผลิตสินค้าเครื่องนุ่งห่ม เครื่องสำอาง และสินค้าอุปโภคบริโภคทั่วไป ซึ่งได้สุ่มตัวอย่างมาเป็นจำนวน 5 บริษัทที่มีขนาดเล็กจนถึงขนาดกลาง โดยทำการศึกษาเป็นระยะเวลา 4 ปี ตั้งแต่ยังไม่ได้นำ EDI มาใช้ จนกระทั่งถึงมีการนำ EDI มาใช้ในกิจการ จากผลการศึกษาพบว่า ปัญหาหลักเมื่อมีการนำ EDI มาใช้ในระยะแรกมักเกิดจากความต้องการของฝ่ายบริหารและขั้นตอนตอนการทำงานในการนำ EDI มาใช้ ปัญหาที่สองเกิดขึ้นจากการที่ผู้ค้าปลีกเพียงน้อยรายที่จะจัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับระดับของยอดขายและการพยากรณ์ยอดขายเพื่อให้ผู้ขายส่งได้ทราบ ปัญหาที่สามเกิดขึ้นจากการที่ผู้ค้าปลีกแต่ละรายมีช่องทางในการใช้ EDI ที่ไม่เหมือนกันทำให้ผู้ขายส่งต้องเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นในการผสมระบบต่างๆเข้าด้วยกัน และสร้างความสับสนให้ผู้ขายส่ง

Jun, Cai and Peterson (2000) ได้ทำการศึกษาถึง การใช้ EDI และ ตัวแบบของการใช้ ในมุมมองของความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร โดยศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบกับการนำ EDI มาใช้พบว่า เป็นความต้องการของบุคคลภายนอก มีแรงกดดันจากคู่แข่งขั้นทางการค้า อำนาจการต่อรองของผู้ค้า ความเชื่อถือระหว่างคู่ค้า โดยมีข้อสรุปว่า EDI เป็นระบบที่ต้องการความร่วมมือระหว่างคู่ค้าในลักษณะของการดำเนินงานของกิจการ ขนาดของกิจการ ความพร้อมของกิจการ และความตื่นตัวในศักยภาพของ EDI ที่แตกต่างกันออกไป ในทางทฤษฎีพบว่า จำนวนกระบวนการที่ผ่าน EDI มีความหลากหลายของข้อมูล ความซับซ้อนของข้อมูลและ ความหลากหลายในการใช้ จะมีผลในการตัดสินใจที่จะนำ EDI มาใช้กับบริษัทคู่ค้าทางธุรกิจ ในทาง

ปฏิบัติพบว่ามีแรงกดดันจากคู่แข่งทางการค้า เพราะฉะนั้นการเห็นด้วยถึงประโยชน์ของการใช้ EDI และผลของจากการนำ EDI มาใช้ต้องไม่เปลี่ยนแปลงเมื่อเทียบกับระบบเดิม ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจต่อการนำ EDI มาใช้ในกิจการ

จากการทบทวนวรรณกรรมในส่วนนี้ จะเห็นได้ว่า กิจการส่วนใหญ่พบว่า ปัญหาภายในของกิจการที่เกิดจากการนำ EDI มาใช้คือ การไม่ได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหาร และ ผู้ใช้งานยังขาดความเข้าใจพื้นฐานในเรื่องของ EDI อันเนื่องมาจากกิจการขาดการจัดฝึกอบรมการใช้งานให้พนักงาน และปัญหาที่เกิดจากผู้ค้าปลีกคือ ผู้ค้าปลีกไม่ได้จัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับระดับของยอดขายให้ผู้ขายส่งได้ทราบ และปัญหาจากการที่ผู้ค้าปลีกแต่ละรายใช้ช่องทางในการทำรายการผ่าน EDI ที่ไม่เหมือนกัน ทำให้ผู้ขายส่งต้องเสียค่าใช้จ่ายของการทำรายการมากในการค้าขายให้ผู้ค้าปลีกแต่ละราย



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ต้องการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี และการลดลงของงานเอกสารในการนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าโดยผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภค โดยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยการสำรวจ (Survey Research) คือ เป็นการศึกษาจากตัวอย่างของประชากรที่สุ่มมา โดยถือว่าตัวอย่างที่สุ่มมานั้นเป็นตัวแทนจากประชากรทั้งหมดที่ผู้วิจัยสนใจศึกษา การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการส่งแบบสอบถามให้แก่ตัวอย่างเพื่อให้ได้ตัวอย่างตอบคำถามและส่งแบบสอบถามกลับมาให้ผู้ทำวิจัย และได้นำข้อมูลที่ตอบกลับมานั้นไปทำการวิเคราะห์ทางสถิติและสรุปผลต่อไป

ในบทนี้จะกล่าวถึงวิธีการดำเนินการวิจัย โดยบรรยายถึงสมมติฐานในการวิจัย ประชากรและการเลือกตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล เกณฑ์เทียบระดับความคิดเห็น เพื่อแสดงให้เห็นถึงขั้นตอนและวิธีการที่ใช้ในการวิจัยเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการวิจัยนี้

สมมติฐานในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสัมภาษณ์บริษัทที่ให้บริการ EDI และสัมภาษณ์ตัวอย่างที่จะกล่าวถึงในลำดับถัดไป ผู้วิจัยจึงทำการแบ่งสมมติฐานที่จะทำการทดสอบออกเป็น 2 เรื่อง คือ

(1) การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี โดยกำหนดสมมติฐานดังนี้

H1: ขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้ามีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี เมื่อมีการนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า

H1.1: ขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี เมื่อมีการนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า

H1.2: ขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้าอื่นนอกจากกระบวนการ

การทางการบัญชีที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี เมื่อมีการนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า

H2 : ต้นทุนในการใช้ EDI มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี เมื่อมีการนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า

H3: ระยะเวลาของการใช้ EDI มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี เมื่อมีการนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า

(2) การศึกษาเรื่องของการลดลงของงานด้านเอกสารที่เกิดขึ้น เมื่อมีการนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า โดยมีสมมติฐานดังนี้

H4 : ขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้ามีความสัมพันธ์กับการลดลงของงานด้านเอกสารของผู้ใช้เมื่อมีการนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า

H5 : ต้นทุนในการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้ามีความสัมพันธ์กับการลดลงของงานด้านเอกสารของผู้ใช้เมื่อมีการนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า

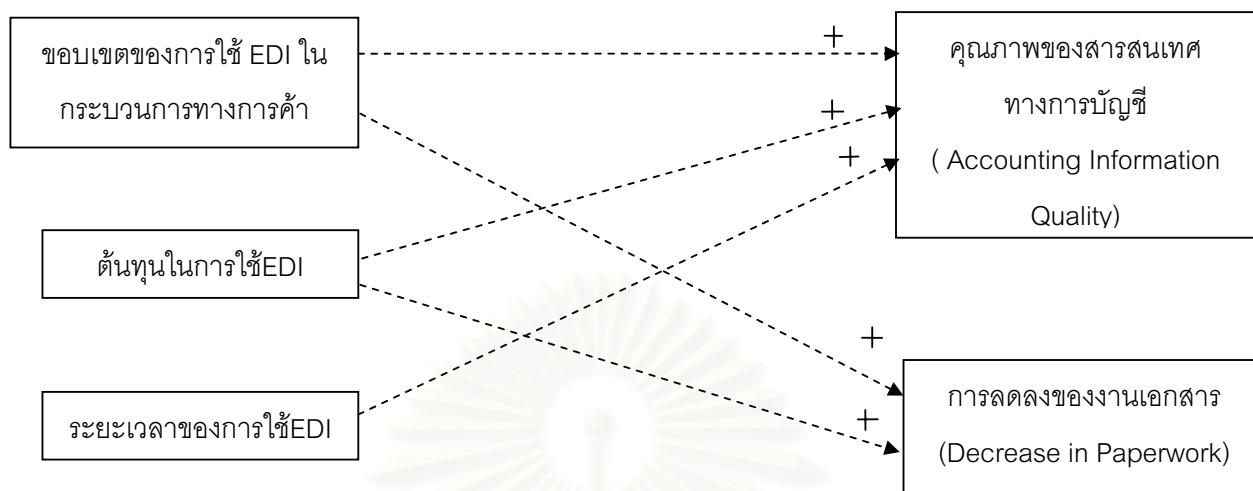
กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยนี้มุ่งศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีและการลดลงของงานเอกสารในการนำเอา EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าโดยผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภค ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องเพื่อรวบรวมแนวคิดสำหรับการวิจัย และสามารถกำหนดตัวแบบในการวิจัยได้ ดังนี้

$$\text{Accounting Information Quality} = \alpha_0 + \beta_1 \text{Transaction} + \beta_2 \text{Cost} + \beta_3 \text{Year} + \varepsilon \dots\dots(1)$$

$$\text{Decrease in Paperwork} = \alpha_0 + \beta_1 \text{Transaction} + \beta_2 \text{Cost} + \varepsilon \dots\dots\dots(2)$$

โดยการสร้างตัวแบบครั้งนี้มีแนวความคิดมาจากกรอบความคิดดังนี้



รูปภาพที่ 3.1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง และทำการสัมภาษณ์บริษัทที่ให้บริการ EDI และสัมภาษณ์ตัวอย่าง รวมทั้งขอคำปรึกษาจากอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ (ประธานกรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์) เพื่อสร้างตัวแปรที่ใช้ในงานวิจัยครั้งนี้

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยนี้ ประกอบด้วย

ตัวแปรตาม ได้แก่ คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี และการลดลงของงานเอกสาร

ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้า ต้นทุนในการใช้ EDI และ ระยะเวลาของการใช้ EDI

ตัววัดของตัวแปรต่างๆที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้มาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และเพื่อให้เกิดความเหมาะสมและสอดคล้องกับงานวิจัยจึงได้มีการปรับปรุงและเปลี่ยนแปลงแก้ไขถ้อยคำในบางส่วน ดังตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 สรุปตัววัดของตัวแปรต่างๆ

ตัวแปรที่จะใช้ในงานวิจัย	คำถามที่ใช้วัดในแบบสอบถาม	แหล่งที่มา
คุณลักษณะของสารสนเทศทางการบัญชีที่มีคุณภาพ 1. ความตรงต่อกรณี (Relevance) คือ การที่สารสนเทศช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจ	<ul style="list-style-type: none"> — สารสนเทศทางการบัญชีที่ตรงกับเรื่อง que ผู้บริหารต้องการใช้ตัดสินใจ — สารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจได้มากกว่าเดิม — สารสนเทศทางการบัญชีที่ไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ 	ประจิต หาว์ตร และ ศรีณย์ ชูเกียรติ (2548)
2. ความน่าเชื่อถือ (Reliable) คือ การที่สารสนเทศไม่มีข้อผิดพลาด หรือความลำเอียง และแสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กรได้อย่างถูกต้อง	<ul style="list-style-type: none"> — สารสนเทศแสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กรได้อย่างถูกต้องมากขึ้น — สารสนเทศทางการบัญชีมีความลำเอียงน้อยลง — สารสนเทศทางการบัญชีมีความน่าเชื่อถือน้อยลง 	
3. ความครบถ้วนสมบูรณ์ (Complete) คือ การที่ไม่มีการละเลยการเก็บข้อมูลด้านที่สำคัญของกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจ	<ul style="list-style-type: none"> — สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น 	
4. ความทันเวลา (Timely) คือ มีสารสนเทศให้แก่ผู้ตัดสินใจอย่างทันเวลา	<ul style="list-style-type: none"> — สารสนเทศทางการบัญชีมีความทันเวลาในการตัดสินใจมากขึ้น — สารสนเทศทางการบัญชีล่าช้าจนไม่สามารถนำไปตัดสินใจได้ 	
5. เป็นที่เข้าใจได้ (Understandable) คือ สารสนเทศมีการนำเสนอรูปแบบที่มีประโยชน์และเข้าใจได้ง่าย	<ul style="list-style-type: none"> — สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย — สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอในรูปแบบที่ยากที่จะเข้าใจ 	
6. สามารถตรวจสอบได้ (Verifiable) คือ การที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปทำการประมวลผลข้อมูลแล้วจะได้สารสนเทศเดียวกัน	<ul style="list-style-type: none"> — สารสนเทศทางการบัญชีมีรายละเอียดทำให้ตรวจสอบได้ง่ายขึ้น — มีความยากที่จะค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบ 	
การลดลงของงานเอกสาร	<ul style="list-style-type: none"> — บริษัทที่มีการลดลงของเอกสารเมื่อมีการนำการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มาใช้เป็นร้อยละเท่าใด 	Farhoomand and Drury (1996)

ตารางที่ 3.1 สรุปตัววัดของตัวแปรต่างๆ(ต่อ)

ตัวแปรที่จะใช้ในงานวิจัย	คำถามที่ใช้วัดในแบบสอบถาม	แหล่งที่มา
กระบวนการทางการค้า 1. การรับคำสั่งซื้อสินค้า(Purchasing) 2. การวางบิล(Billing) 3. การส่งสินค้า(Shipping) 4. การโอนเงิน(Fund Transfer) 5. การบันทึกบัญชี (Recording) 6. กระบวนการ อื่นๆ(Others)	— ขอบเขตการใช้EDIในกระบวนการทางการค้า	Bergeron and Raymond (1992)
ต้นทุนในการใช้EDI 1. ต้นทุนทางด้านบุคลากร 2. ต้นทุนทางด้านอุปกรณ์สำนักงาน 3. ต้นทุนรวม หมายเหตุ : ค่าบริการEDI ที่จ่ายให้กับผู้ให้บริการไม่มีการนำมาคิด เนื่องจาก ค่าบริการนี้ ผู้ใช้บริการทุกรายต้องจ่ายในอัตราที่เท่ากัน คือ ค่าธรรมเนียมแรกเริ่ม 3,500 บาท และค่าใช้บริการรายเดือน เดือนละ 500 บาท (ที่มา : บริษัท เจเนอรัล อิเล็กทรอนิกส์ คอมเมอร์ซ เซอร์วิสเซส จำกัด)	— บริษัทมีค่าใช้จ่ายด้านบุคลากรเมื่อนำการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ลดลงเป็นร้อยละเท่าใด — บริษัทมีค่าใช้จ่ายด้านอุปกรณ์สำนักงานเมื่อนำการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ลดลงเป็นร้อยละเท่าใด — บริษัทมีค่าใช้จ่ายรวมเมื่อนำการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ลดลงเป็นร้อยละเท่าใด	สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2547)
ระยะเวลาของการใช้EDI จำนวนปีที่ใช้	— บริษัทนำEDIมาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าเป็นระยะเวลาเท่าใด	Sangjae and Gyoo (2003)

ประชากรและการเลือกตัวอย่าง

ตัวอย่างสำหรับการวิจัยนี้ ประกอบด้วย คือ ผู้จัดการฝ่ายบัญชี คือเป็นผู้ที่ใช้ EDI กับเอกสารทางการบัญชีในกิจการที่มีการใช้ EDI โดยเป็นกิจการที่อยู่ในกลุ่มผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภค

โดยการศึกษาครั้งนี้มีกรอบในการสุ่มตัวอย่าง คือ รายชื่อผู้จัดการฝ่ายบัญชี สมุห์บัญชีหรือพนักงานบัญชีของบริษัทผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีการนำ EDI มาใช้กับ บริษัท ซี.พี. เซเว่น อีเลฟเว่น จำกัด

เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ต้องการสอบถามข้อมูลจากผู้ที่ใช้ EDI ในกิจการ และจากการสอบถามข้อมูลเบื้องต้นพบว่า ผู้ค้าส่งสินค้าอุปโภคบริโภคให้กับบริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด มีจำนวนทั้งสิ้น 1,201 ราย (ที่มา : รายงานการวิจัย เรื่องต้นทุนและประโยชน์จากการใช้ EDI โดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย)

ในส่วนของจำนวนตัวอย่างที่ต้องการนั้น ผู้ศึกษาจะทำการส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง ซึ่งแบบสอบถามจะมีทั้งคำถามปลายปิดและปลายเปิดเพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของแบบสอบถาม จำนวน 400 ราย โดยมีความคลื่อนไหวไม่เกิน 5 % ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งมีสูตรการคำนวณจาก ตาราง Yamane: Sample Size for Specified Confidence Limits and Precision When Sampling Attribute in Percent (2 σ Confidence Interval) คือ

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

โดยที่	n	=	ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง
	N	=	ขนาดของประชากร
	E	=	ค่าความคลาดเคลื่อนสูงสุดที่วัดได้ด้วยความน่าจะเป็น (1- α)
ฉะนั้น	n	=	$\frac{1,201}{1 + (1,201 \times 0.0025)} \approx 300$

หมายเหตุ : สาเหตุที่ผู้วิจัยสุ่มตัวอย่างเป็นจำนวนทั้งสิ้น 400 ตัวอย่าง แทนที่จะเป็น 300 ตัวอย่าง ดังการคำนวณข้างต้น เนื่องจากต้องการให้จำนวนตัวอย่างที่จะถูกสุ่ม มีจำนวนอย่างน้อย 300 บริษัท และได้ความเชื่อมั่นที่มากขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ได้แก่แบบสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสร้างแบบสอบถามขึ้น โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าจากหนังสือและเอกสารงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งของในประเทศและต่างประเทศ
2. ทำการสัมภาษณ์หัวหน้าฝ่ายบัญชี สมุห์บัญชีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าของบริษัทจดทะเบียน และบริษัทจำกัด รวมทั้งรองประธานบริษัทบริษัท เจเนอรัล อิเล็กทรอนิกส์ คอมเมอร์เชียล เซอร์วิส เซส จำกัดซึ่งเป็นบริษัทที่ให้บริการ EDI
3. นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์และการค้นคว้าหนังสือ งานวิจัย และวิทยานิพนธ์ มาทำการออกแบบสอบถาม
4. นำแบบสอบถามที่ได้ในขั้นต้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์สอบทาน และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่าง จำนวน 5 ท่าน เพื่อทดสอบแบบสอบถามเบื้องต้น (pretest) เพื่อให้เนื้อหาของข้อคำถามในแบบสอบถามมีความ ถูกต้อง ครบถ้วน อ่านเข้าใจง่าย ชัดเจนและตรงกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัย
5. นำผลที่ได้จากการทดสอบและสอบถามเบื้องต้นไปใช้เป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงแบบสอบถาม และให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์สอบทางความถูกต้อง ครบถ้วน และความชัดเจนของข้อคำถามในแบบสอบถามอีกครั้ง ทำให้ได้แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ที่ใช้ในการทำวิจัย
 - ลักษณะของแบบสอบถาม แบบสอบถามจะประกอบด้วยคำถามปลายเปิดและปลายปิด แบ่งเป็น 5 ส่วน คือ
 - ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน และ ระยะเวลาทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ (Checklist) และเติมข้อมูล
 - ส่วนที่ 2: ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงานของกิจการ
 - ส่วนที่ 3: ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี และ

การลดลงของงานด้านเอกสารของกิจการ เมื่อมีการนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า เช่น ขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้า ต้นทุนในการใช้ EDI และระยะเวลาของการใช้ EDI

ส่วนที่ 4: ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี และการลดลงของงานด้านเอกสารของกิจการเมื่อมีการนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า เช่น ความตรงต่อกรณี ความน่าเชื่อถือ ความครบถ้วนสมบูรณ์ ความทันเวลา ความเข้าใจได้ และสามารถตรวจสอบได้

ส่วนที่ 5: ปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางการแก้ไขเมื่อมีการนำการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า รวมทั้งข้อเสนอแนะอื่นๆจากผู้ให้ข้อมูล

— มาตรวัดที่ใช้ในแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ ตามแนวแนวของ Likert 's Scale โดยให้ผู้ตอบแบบสอบถามพิจารณาว่าในภาพรวม ประสิทธิภาพของการใช้ EDI เป็นอย่างไร โดยในแต่ละส่วนของแบบสอบถาม ผู้ศึกษากำหนดความหมายของมาตราส่วนประมาณค่า ดังนี้

แบบสอบถามส่วนที่ 4 เกี่ยวกับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ซึ่งเป็นกรให้คะแนนตามลำดับความมากน้อยของระดับประโยชน์ของการใช้ EDI

น้อยที่สุด	มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 1
น้อย	มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 2
ปานกลาง	มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 3
มาก	มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 4
มากที่สุด	มีน้ำหนักคะแนนเท่ากับ 5

จากผลที่ได้ ผู้วิจัยจะนำคะแนนที่ได้จากคำถามจำนวน 15 ข้อ มารวมกันและนำมาหาค่าเฉลี่ย (กัลยา วาณิชย์บัญชา, 2549: 510-512) เพื่อใช้เป็นค่าของระดับโดยเกณฑ์ความหมายของค่าเฉลี่ย จะถูกแบ่งเป็น 5 ระดับ ซึ่งวิธีในการหาความกว้างของอันตรภาคชั้น ดังนี้

$$\frac{\text{คะแนนสูงสุด- คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.8$$

ซึ่งจะทำให้เกณฑ์ที่แบ่งได้มีความหมายของค่าเฉลี่ยคือ

คะแนนเฉลี่ย	1.00-1.80	หมายถึง	ระดับประโยชน์ของการใช้ EDI น้อยที่สุด
คะแนนเฉลี่ย	1.81-2.60	หมายถึง	ระดับประโยชน์ของการใช้ EDI น้อย
คะแนนเฉลี่ย	2.61-3.40	หมายถึง	ระดับประโยชน์ของการใช้ EDI ปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	3.41-4.20	หมายถึง	ระดับประโยชน์ของการใช้ EDI มาก
คะแนนเฉลี่ย	4.21-5.00	หมายถึง	ระดับประโยชน์ของการใช้ EDI มากที่สุด

แบบสอบถามส่วนที่ 3 การลดลงของงานเอกสารของผู้ใช้งานเมื่อมีการนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า จะใช้อัตราร้อยละของการลดลงของเอกสารเมื่อนำ EDI มาใช้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ดังนี้

1. ผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์หัวหน้าฝ่ายบัญชี สมุหบัญชีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าของบริษัทจดทะเบียนและบริษัทจำกัด รวมทั้งรองประธานบริษัท บริษัท เจเนอรัล อิเล็กทรอนิกส์ คอมเมอร์เชียล เซอร์วิสเซส จำกัดซึ่งเป็นบริษัทที่ให้บริการ EDI รวมทั้งสิ้น จำนวน 5 ท่าน ในหัวข้อเรื่องต่างๆ ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี
2. ลักษณะกระบวนการนำ EDI มาใช้ในปัจจุบัน
3. ประโยชน์ของการนำ EDI มาใช้ในบริษัท

เพื่อนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ไปใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือวิจัย ซึ่งได้แก่แบบสอบถาม

2. ผู้ทำการวิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจากตัวอย่างโดยการให้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งมีรายละเอียดในการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังตัวอย่างที่ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบัญชี สมุหบัญชีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าของบริษัทจดทะเบียนและบริษัทจำกัด จำนวน 400 บริษัท

ซึ่งแบบสอบถามที่ส่งให้หัวหน้าฝ่ายบัญชี สมุหบัญชีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าของบริษัทจดทะเบียนและบริษัทจำกัดนั้น ได้แนบซองจดหมายพร้อมติดดวงตราไปรษณียากรเพื่อให้ตัวอย่างส่งแบบสอบถามกลับมายังผู้ทำวิจัยและแบบสอบถามทุกฉบับจะมีการให้เลขที่ของแบบสอบถามไว้

ล่วงหน้าเพื่อความสะดวกในการติดตามแบบสอบถาม และหลังจากได้รับแบบสอบถามกลับ ผู้วิจัยได้ไปสอบถามเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ลักษณะของการใช้ EDI ในกิจการเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกเพิ่มขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของตัวอย่างโดยใช้วิธีการทางสถิติ ซึ่งในการวิจัยนี้จะใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับการวิจัยทางสังคมศาสตร์ SPSS (Statistic Package for the Social Science) ในการประมวลผลข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistic) ใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงานของกิจการ ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี และการลดลงของงานด้านเอกสารของกิจการ และระดับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีเมื่อนำEDIมาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า ทั้งนี้เพื่ออธิบายถึงลักษณะต่างๆ ข้างต้น
2. สถิติเชิงสรุปอ้างอิง (Inference statistic) ใช้สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานในการวิจัยนี้

รายละเอียดของการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

ส่วนที่ 1: ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คำนวณเป็นค่าสถิติเชิงพรรณนา ซึ่งได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 2: ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงานของกิจการ คำนวณเป็นค่าสถิติเชิงพรรณนา ซึ่งได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ส่วนที่ 3: ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี และ

การลดลงของงานด้านเอกสารของกิจการ เมื่อมีการนำEDIมาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการ
 คำ คำนวนเป็นค่าสถิติเชิงพรรณนา ซึ่งได้แก่ ค่าความถี่ และร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน
 มาตรฐาน

ส่วนที่4: ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี และการ
 ลดลงของงานเอกสารของกิจการเมื่อมีการนำEDIมาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการคำ โดย ใช้
 การทดสอบ Chi-Square สำหรับความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นกับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ซึ่ง
 เป็นตัวแปรจากการใช้ Likert Scale เนื่องจาก การทดสอบ Chi-Square จะเป็นการทดสอบ
 ลักษณะต่างๆของประชากรว่าเป็นไปตามที่คาดไว้หรือไม่ โดยจะใช้กับตัวแปรเชิงกลุ่ม
 (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2546: 284) และใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple
 Regression) สำหรับการทดสอบ การลดลงของงานด้านเอกสาร ในการทดสอบสมมติฐาน

ส่วนที่ 5: ปัญหาที่เกิดขึ้นและแนวทางการแก้ไขเมื่อมีการนำการแลกเปลี่ยนข้อมูล
 อิเล็กทรอนิกส์ มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการคำ รวมทั้งข้อเสนอแนะอื่นๆจากผู้ให้ข้อมูล

สถาบันวิทยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สรุปการส่งและการได้รับคำตอบ

จากการส่งแบบสอบถามให้กับผู้จัดการฝ่ายบัญชีหรือสมุหบัญชีหรือตำแหน่งอื่นที่เทียบเท่า มีจำนวนแบบสอบถามที่จัดส่งและที่ได้รับการตอบกลับ ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ 4.1 ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.1 อัตราการตอบแบบสอบถามกลับของกลุ่มผู้จัดการฝ่ายบัญชีหรือสมุหบัญชี

	บริษัทจำกัด		ห้างหุ้นส่วนจำกัด		บริษัท(มหาชน) จำกัด		อื่นๆ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จัดส่ง	339	100.00	40	100.00	19	100.00	2	100.00	400	100.00
ตอบกลับ	82	24.18	11	27.50	5	26.31	1	50.00	99	24.75
แบบสอบถามที่ตอบไม่ครบ	7	2.06	2	5.00	1	5.26	1	50.00	11	2.75
แบบสอบถามที่ใช้ในงานวิจัย	75	22.12	9	22.50	4	21.05	-	-	88	22.00

ผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งอื่นๆ ได้แก่ เจ้าของกิจการ และ ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายบัญชี ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าบุคคลที่ดำรงตำแหน่งเหล่านี้สามารถประเมินคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีได้เช่นเดียวกับผู้จัดการฝ่ายบัญชี สมุหบัญชี หรือพนักงานบัญชี เนื่องจากเป็นตำแหน่งที่ต้องปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องการใช้EDI เช่นกัน ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้นำข้อมูลในส่วนดังกล่าวไปทำการวิเคราะห์เพื่อใช้สรุปผลการวิจัยในครั้งนี้ด้วย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของตัวอย่าง โดยจะแบ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ที่ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัท

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนความมีประสิทธิภาพของการใช้ EDI ของกิจการ

ส่วนที่ 3 ผลการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความมีประสิทธิภาพของการใช้ EDI ของกิจการ

ส่วนที่ 4 ผลการหาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนความมีประสิทธิภาพของการใช้ EDI กับระดับความมีประสิทธิภาพของการใช้ EDI ของกิจการ (การทดสอบสมมติฐาน)

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัท การวิเคราะห์ส่วนในส่วนนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน โดยที่ส่วนที่ 1.1 จะกล่าวถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม และส่วนที่ 1.2 จะกล่าวถึงผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัท

ส่วนที่ 1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง เพศ อายุ และระดับการศึกษา

ตัวแปร	ผู้จัดการฝ่าย บัญชี		สมุหบัญชี		พนักงานบัญชี		อื่นๆ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพศ										
ชาย	9	21.95	2	11.76	3	21.43	6	37.50	20	22.73
หญิง	32	78.05	15	88.24	11	78.57	10	62.50	68	77.27
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	41	46.59	17	19.32	14	15.91	16	18.18	88	100.00
อายุ										
< 30 ปี	2	4.88	4	23.53	3	21.43	4	25.00	13	14.77
30-39 ปี	21	51.22	6	35.29	9	64.29	5	31.25	41	46.59
40-49 ปี	14	34.14	7	41.18	2	14.28	5	31.25	28	31.82
50-59 ปี	3	7.32	-	-	-	-	1	6.25	4	4.55
>60 ปี	1	2.44	-	-	-	-	1	6.25	2	2.27
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	41	46.59	17	19.32	14	15.91	16	18.18	88	100.00

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง เพศ อายุ และระดับการศึกษา (ต่อ)

ตัวแปร	ผู้จัดการฝ่าย บัญชี		สมุหบัญชี		พนักงานบัญชี		อื่นๆ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การศึกษา										
<ปริญญาตรี	-	-	2	11.76	5	35.71	1	6.25	8	9.09
ปริญญาตรี	24	58.54	15	88.24	7	50.00	12	75.00	58	65.91
>ปริญญาตรี	17	41.46	-	-	2	14.29	3	18.75	22	25.00
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	41	46.59	17	19.32	14	15.91	16	18.18	88	100.00

จากตารางที่ 4.2 ในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามบัญชี ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง (ร้อยละ 77.27) ส่วนใหญ่มีอายุ 30-39 ปี (ร้อยละ 46.59) และส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 65.91) โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีตำแหน่งเป็นผู้จัดการฝ่ายบัญชี ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง (ร้อยละ 78.05) ส่วนใหญ่มีอายุ 30-39 ปี (ร้อยละ 51.22) และส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 58.54)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีตำแหน่งเป็นสมุหบัญชี ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง (ร้อยละ 88.24) ส่วนใหญ่มีอายุ 40-49 ปี (ร้อยละ 41.18) และส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 88.24)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีตำแหน่งเป็นพนักงานบัญชี ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง (ร้อยละ 78.57) ส่วนใหญ่มีอายุ 30-39 ปี (ร้อยละ 64.29) และส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 50.00)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งมีตำแหน่งอื่นๆ ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง (ร้อยละ 62.50) ส่วนใหญ่มีอายุ 30-39 และ 40-49 ปี (ร้อยละ 31.25) และส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี (ร้อยละ 75.00)

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง และจำนวนปีที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน

จำนวนปี	ผู้จัดการฝ่ายบัญชี		สมุหบัญชี		พนักงานบัญชี		อื่นๆ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
< 1 ปี	-	-	1	5.88	-	-	2	12.50	3	3.41
1-4 ปี	11	26.83	6	35.29	7	50.00	6	37.50	30	34.09
5-7 ปี	8	19.51	2	11.77	2	14.29	1	6.25	13	14.77
8-10 ปี	2	4.88	3	17.65	1	7.14	-	-	6	6.82
>10 ปี	20	<u>48.78</u>	5	<u>29.41</u>	4	<u>28.57</u>	7	<u>43.75</u>	36	<u>40.91</u>
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	41	46.59	17	19.32	14	15.91	16	18.18	88	100.00

จากตารางที่ 4.3 ในภาพรวม ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งปัจจุบัน เป็นระยะเวลามากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 40.91) โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งเป็นผู้จัดการฝ่ายบัญชีส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งดังกล่าว เป็นระยะเวลามากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 48.78)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งเป็นสมุหบัญชีส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งดังกล่าว เป็นระยะเวลา 1-4 ปี (ร้อยละ 35.29)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งเป็นพนักงานบัญชีส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งดังกล่าว เป็นระยะเวลา 1-4 ปี (ร้อยละ 50.00)

เช่นเดียวกับผู้ตอบแบบสอบถามที่มีตำแหน่งอื่นๆส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งดังกล่าว เป็นระยะเวลามากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 43.75)

ส่วนที่ 1.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับบริษัท

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหมวดธุรกิจ และรูปแบบการจดทะเบียนของบริษัท

ประเภทของ กิจการ	บริษัทจำกัด		ห้างหุ้นส่วน จำกัด		บริษัท(มหาชน) จำกัด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผลิตสินค้า	49	65.33	6	66.67	3	75.00	58	65.91
ให้บริการ	26	34.67	3	33.33	1	25.00	30	34.09
		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	75	85.23	9	10.23	4	4.54	88	100.00

จากตารางที่ 4.4 ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นกิจการที่ผลิตสินค้า (ร้อยละ 65.91) กิจการที่ให้บริการ (ร้อยละ 34.09) โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบริษัทจำกัด ส่วนใหญ่เป็น กิจการที่ผลิตสินค้า (ร้อยละ 65.33) กิจการที่ให้บริการ (ร้อยละ 34.67)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นห้างหุ้นส่วนจำกัด ส่วนใหญ่เป็น กิจการที่ผลิตสินค้า (ร้อยละ 66.67) กิจการที่ให้บริการ (ร้อยละ 33.33)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบริษัท(มหาชน)จำกัด ส่วนใหญ่เป็น กิจการที่ผลิตสินค้า (ร้อยละ 75.00) รองลงมาคือ กิจการที่ให้บริการ (ร้อยละ 25.00)

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามลักษณะการดำเนินงาน และรูปแบบการจดทะเบียนของบริษัท

บริษัทใน เครือของ ต่างประเทศ	บริษัทจำกัด		ห้างหุ้นส่วน จำกัด		บริษัท(มหาชน) จำกัด		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ใช่	8	10.67	-	-	1	25.00	9	10.23
ไม่ใช่	67	89.33	9	100.00	3	75.00	79	89.77
		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	75	85.23	9	10.23	4	4.54	88	100.00

จากตารางที่ 4.5 ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ไม่เป็นบริษัทใน
เครื่องของต่างประเทศ (ร้อยละ 89.77)

**ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหมวดธุรกิจ
ยอดขายรวม และยอดขายที่ทำรายการผ่าน EDI**

ขนาดธุรกิจ	ผลิตสินค้า		ให้บริการ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ยอดขายรวม						
ต่ำกว่า 25 ล้านบาท	18	31.04	6	20.00	24	27.27
25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท	6	10.34	5	16.67	11	12.50
50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท	9	15.52	3	10.00	12	13.64
100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท	12	20.69	7	23.33	19	21.59
500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท	6	10.34	4	13.33	10	11.36
1,000 ล้านบาทขึ้นไป	7	<u>12.07</u>	5	<u>16.67</u>	12	<u>13.64</u>
		100.00		100.00		100.00
รวม	58	65.91	30	34.09	88	100.00
ยอดขายที่ทำผ่าน EDI						
ต่ำกว่า 25 ล้านบาท	36	63.16	18	60.00	54	62.07
25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท	7	12.28	4	13.33	11	12.64
50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท	4	7.02	3	10.00	7	8.05
100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท	8	14.04	2	6.67	10	11.49
500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท	1	1.75	2	6.67	3	3.45
1,000 ล้านบาทขึ้นไป	1	<u>1.75</u>	1	<u>3.33</u>	2	<u>2.30</u>
		100.00		100.00		100.00
รวม	57	65.52	30	34.48	87	100.00

จากตารางที่ 4.6 ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มียอดขายรวมต่ำกว่า
25 ล้านบาท (ร้อยละ 27.27) รองลงมาคือ ยอดขายรวมตั้งแต่ 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท

บาท (ร้อยละ 21.59) และคือ ยอดขายรวมตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท และ ยอดขายรวมตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป (ร้อยละ 13.64) ตามลำดับ และมียอดขายที่ทำรายการ ผ่าน EDI ต่ำกว่า 25 ล้านบาท (ร้อยละ 62.07) รองลงมาคือ ยอดขายที่ทำรายการผ่าน EDI ตั้งแต่ 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท (ร้อยละ 12.64) และ ยอดขายที่ทำรายการผ่าน EDI ตั้งแต่ 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท (ร้อยละ 11.49) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบริษัทผลิตสินค้า ส่วนใหญ่มียอดขายรวมต่ำกว่า 25 ล้านบาท (ร้อยละ 23.33) รองลงมาคือ ยอดขายรวมตั้งแต่ 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท (ร้อยละ 16.67) และยอดขายรวมตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป (ร้อยละ 16.67) ตามลำดับ และมี ยอดขายที่ทำรายการผ่าน EDI ต่ำกว่า 25 ล้านบาท (ร้อยละ 60.00) รองลงมาคือ ยอดขายที่ทำ รายการผ่าน EDI ตั้งแต่ 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท (ร้อยละ 14.04) และ ยอดขายที่ทำ รายการผ่าน EDI ตั้งแต่ 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท (ร้อยละ 12.28) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบริษัทให้บริการ ส่วนใหญ่มียอดขายรวมตั้งแต่ 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท (ร้อยละ 31.04) รองลงมาคือ ยอดขายรวมตั้งแต่ 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท (ร้อยละ 20.69) และยอดขายรวมตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท (ร้อยละ 15.52) ตามลำดับ และมียอดขายที่ทำรายการผ่าน EDI ต่ำกว่า 25 ล้านบาท (ร้อยละ 63.16) รองลงมาคือ ยอดขายที่ทำรายการผ่าน EDI ตั้งแต่ 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท (ร้อยละ 14.04) และ ยอดขายที่ทำรายการผ่าน EDI ตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท (ร้อยละ 10.00) ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนความมีประสิทธิภาพของการใช้ EDI ของกิจการ

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามหมวดธุรกิจ และระยะเวลาในการนำ EDI มาใช้ในบริษัท

จำนวนปี	ผลิตสินค้า		ให้บริการ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 1 ปี	6	10.34	6	20.00	12	13.64
1 - 2 ปี	23	39.66	9	30.00	32	36.36
3 - 4 ปี	13	22.41	12	40.00	25	28.41
5 - 6 ปี	9	15.52	1	3.33	10	11.36
7 - 8 ปี	3	5.17	-	-	3	3.41
มากกว่า 8 ปี	4	<u>6.90</u>	2	<u>6.67</u>	6	<u>6.82</u>
		100.00		100.00		100.00
รวม	58	65.91	30	34.09	88	100.00

จากตารางที่ 4.7 ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการนำ EDI มาใช้เป็นระยะเวลา 1-2 ปี (ร้อยละ 36.36) รองลงมาคือมีการนำ EDI มาใช้เป็นระยะเวลา 3-4 ปี (ร้อยละ 28.41) และมีการนำ EDI มาใช้เป็นระยะเวลา ต่ำกว่า 1 ปี (ร้อยละ 13.64) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบริษัทผลิตสินค้า ส่วนใหญ่มีการนำ EDI มาใช้เป็นระยะเวลา 1-2 ปี (ร้อยละ 39.66) รองลงมาคือมีการนำ EDI มาใช้เป็นระยะเวลา 3-4 ปี (ร้อยละ 22.41) และมีการนำ EDI มาใช้เป็นระยะเวลา 5-6 ปี (ร้อยละ 15.52) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่เป็นบริษัทให้บริการ ส่วนใหญ่มีการนำ EDI มาใช้เป็นระยะเวลา 3-4 ปี (ร้อยละ 40.00) รองลงมาคือมีการนำ EDI มาใช้เป็นระยะเวลา 1-2 ปี (ร้อยละ 30.00) และมีการนำ EDI มาใช้เป็นระยะเวลา ต่ำกว่า 1 ปี (ร้อยละ 20.00) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.8 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขอบเขตของการใช้ EDI

ขอบเขตของการใช้ EDI	ใช้		ไม่ใช้		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กระบวนการรับคำสั่งซื้อ	78	88.64	10	11.36	88	100.00
กระบวนการวางบิล	41	46.59	47	53.41	88	100.00
กระบวนการส่งสินค้า	15	17.05	73	82.95	88	100.00
กระบวนการรับชำระเงิน	30	34.09	58	65.91	88	100.00
กระบวนการบันทึกบัญชี	17	19.32	71	80.68	88	100.00
กระบวนการอื่นๆ	5	5.68	83	94.32	88	100.00

จากตารางที่ 4.8 ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการใช้ EDI กับ กระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 88.64) รองลงมาคือ กระบวนการวางบิล (ร้อยละ 46.59) กระบวนการรับชำระเงิน (ร้อยละ 34.09) กระบวนการบันทึกบัญชี (ร้อยละ 19.32) กระบวนการส่งสินค้า (ร้อยละ 17.05) และกระบวนการอื่นๆในการทำรายการค้า (ร้อยละ 5.68) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.9 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขอบเขตของการใช้ EDI และการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับคำสั่งซื้อสินค้า และยอดขายรวม

กระบวนการ รับคำสั่งซื้อสินค้า	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขอบเขตในการใช้ EDI														
ใช้	21	87.50	10	90.91	11	91.67	18	94.74	8	80.00	10	83.33	78	88.64
ไม่ใช้	3	12.50	1	9.09	1	8.33	1	5.26	2	20.00	2	16.67	10	11.36
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00
การลดลงของเอกสาร														
ลดลง	16	66.67	7	63.64	9	75.00	17	89.47	8	80.00	8	66.67	65	73.86
ไม่ลดลง	8	33.33	4	36.36	3	25.00	2	10.53	2	20.00	4	33.33	23	26.14
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00

จากตารางที่ 4.9 ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 88.64) และไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 11.36) ตามลำดับ และส่วนใหญ่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 73.86) และไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 26.14) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 87.50) และไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 12.50) ตามลำดับ และส่วนใหญ่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 66.67) และไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 33.33) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 90.91) และไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 9.09) ตามลำดับ และส่วนใหญ่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 63.64) และไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 36.36) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 91.67) และไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 8.33) ตามลำดับ และส่วนใหญ่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 75.00) และไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 25.00) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 94.74) และไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 5.26) ตามลำดับ และส่วนใหญ่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 89.47) และไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 10.53) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 80.00) และไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 20.00) ตามลำดับ และส่วนใหญ่มีการลดลงของเอกสารใน

กระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 80.00) และไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 20.00) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ส่วนใหญ่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 83.33) และไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 16.67) ตามลำดับ และส่วนใหญ่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 66.67) และไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (ร้อยละ 33.33) ตามลำดับ



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.10 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขอบเขตของการใช้ EDI และการลดลงของเอกสารในกระบวนการวางบิล และ ยอดขายรวม

กระบวนการวางบิล	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขอบเขตในการใช้ EDI														
ใช้	11	45.83	7	63.64	8	66.67	10	52.63	2	20.00	3	25.00	41	46.59
ไม่ใช้	13	<u>54.17</u>	4	<u>36.36</u>	4	<u>33.33</u>	9	<u>47.37</u>	8	<u>80.00</u>	9	<u>75.00</u>	47	<u>53.41</u>
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00
การลดลงของเอกสาร														
ลดลง	7	29.17	5	45.45	6	50.00	10	52.63	3	30.00	3	25.00	34	38.64
ไม่ลดลง	17	<u>70.83</u>	6	<u>54.55</u>	6	<u>50.00</u>	9	<u>47.37</u>	7	<u>70.00</u>	9	<u>75.00</u>	54	<u>61.36</u>
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00

จากตารางที่ 4.10 ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 53.41) และมีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 46.59) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 61.36) และมีการลดลงของเอกสารในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 38.64) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท ส่วนใหญ่ไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 54.17) และมีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 45.83) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 70.83) และมีการลดลงของเอกสารในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 29.17) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 63.64) และไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 36.36) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการวางบิล

(ร้อยละ 54.55) และมีการลดลงของเอกสารในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 45.45) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 66.67) และไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 33.33) ตามลำดับ และมีการลดลงของเอกสารในกระบวนการวางบิล และไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการวางบิลเป็นจำนวนที่เท่ากันคือ (ร้อยละ 50.00)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 52.63) และไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 47.37) ตามลำดับ และส่วนใหญ่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 70.83) และไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 29.17) ตามลำดับ และส่วนใหญ่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 52.63) และไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 47.37) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท ส่วนใหญ่ไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 80.00) และมีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 20.00) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 70.00) และมีการลดลงของเอกสารในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 30.00) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ส่วนใหญ่ไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 75.00) และมีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 25.00) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดของเอกสารในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 75.00) และมีการลดของเอกสารในกระบวนการวางบิล (ร้อยละ 25.00) ตามลำดับ



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.11 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขอบเขตของการใช้ EDI และการลดลงของเอกสารในกระบวนการส่งสินค้า และ ยอดขายรวม

กระบวนการ ส่งสินค้า	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขอบเขตในการใช้ EDI														
ใช้	1	4.17	2	18.18	4	33.33	5	26.32	-	-	3	25.00	15	17.05
ไม่ใช้	23	<u>95.83</u>	9	<u>81.82</u>	8	<u>66.67</u>	17	<u>89.47</u>	10	<u>100.00</u>	9	<u>75.00</u>	73	<u>82.95</u>
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00
การลดลงของเอกสาร														
ลดลง	1	4.17	1	9.09	3	25.00	4	21.05	-	-	4	33.33	17	19.32
ไม่ลดลง	23	<u>95.83</u>	10	<u>90.91</u>	9	<u>75.00</u>	15	<u>78.95</u>	10	<u>100.00</u>	8	<u>66.67</u>	75	<u>85.23</u>
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00

จากตารางที่ 4.11 ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการส่งสินค้า (ร้อยละ 82.95) และมีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการส่งสินค้า(ร้อยละ 17.05) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการส่งสินค้า(ร้อยละ 85.23) และมีการลดลงของเอกสารในกระบวนการส่งสินค้า(ร้อยละ 19.32) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท ส่วนใหญ่ไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการส่งสินค้า (ร้อยละ 95.83) และมีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการส่งสินค้า (ร้อยละ 4.17) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการส่งสินค้า (ร้อยละ 95.83) และมีการลดลงของเอกสารในกระบวนการส่งสินค้า(ร้อยละ 4.17) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท ส่วนใหญ่ไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการส่งสินค้า (ร้อยละ 81.82) และมีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการส่งสินค้า (ร้อยละ 18.18) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการส่งสินค้า(ร้อยละ 90.91) และมีการลดลงของเอกสารในกระบวนการส่งสินค้า(ร้อยละ 9.09) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท ส่วนใหญ่ไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการส่งสินค้า (ร้อยละ 66.67) และมีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการส่งสินค้า (ร้อยละ 33.33) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการส่งสินค้า(ร้อยละ 75.00) และมีการลดลงของเอกสารในกระบวนการส่งสินค้า(ร้อยละ 25.00) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท ส่วนใหญ่ไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการส่งสินค้า (ร้อยละ 89.47) และมีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการส่งสินค้า (ร้อยละ 26.32) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการส่งสินค้า(ร้อยละ 78.95) และมีการลดลงของเอกสารในกระบวนการส่งสินค้า(ร้อยละ 21.05) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท ทุกๆรายไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการส่งสินค้า (ร้อยละ 100.00) และทุกๆรายไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการส่งสินค้า(ร้อยละ 100.00)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ส่วนใหญ่ไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการส่งสินค้า (ร้อยละ 75.00) และมีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการส่งสินค้า (ร้อยละ 25.00) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดของเอกสารในกระบวนการส่งสินค้า (ร้อยละ 66.67) และมีการลดของเอกสารในกระบวนการส่งสินค้า (ร้อยละ 33.33) ตามลำดับ



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.12 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขอบเขตของการใช้ EDI และการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับชำระเงิน และยอดขายรวม

กระบวนการ รับชำระเงิน	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขอบเขตในการใช้ EDI														
ใช้	6	25.00	4	36.36	6	50.00	8	42.11	3	30.00	3	25.00	30	34.09
ไม่ใช้	18	<u>75.00</u>	7	<u>63.64</u>	6	<u>50.00</u>	11	<u>57.89</u>	7	<u>70.00</u>	9	<u>75.00</u>	58	<u>65.91</u>
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00
การลดลงของ เอกสาร														
ลดลง	3	12.50	3	27.27	3	25.00	9	47.37	3	30.00	3	25.00	24	27.27
ไม่ลดลง	21	<u>87.50</u>	8	<u>72.73</u>	9	<u>75.00</u>	10	<u>52.63</u>	7	<u>70.00</u>	9	<u>75.00</u>	64	<u>72.73</u>
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00

จากตารางที่ 4.12 ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบส่วนใหญ่ไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับชำระเงิน(ร้อยละ 65.91) และมีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับชำระเงิน (ร้อยละ 34.09) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับชำระเงิน (ร้อยละ 72.73) และมีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับชำระเงิน(ร้อยละ 27.27) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท ส่วนใหญ่ไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับชำระเงิน(ร้อยละ 75.00) และมีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับชำระเงิน (ร้อยละ 25.00) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับชำระเงิน (ร้อยละ 87.50) และมีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับชำระเงิน (ร้อยละ 12.50) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท ส่วนใหญ่ไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับชำระเงิน(ร้อยละ 63.64) และมีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับชำระเงิน (ร้อยละ 36.36) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับชำระเงิน(ร้อยละ 75.00) และมีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับชำระเงิน (ร้อยละ 25.00) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับชำระเงินและไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับชำระเงิน เป็นจำนวนเท่ากันคือ (ร้อยละ 50.00) และส่วนใหญ่ไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับชำระเงิน(ร้อยละ 52.63) และมีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับชำระเงิน (ร้อยละ 33.33) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท ส่วนใหญ่ไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับชำระเงิน(ร้อยละ 57.89) และมีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับชำระเงิน (ร้อยละ 42.11) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับชำระเงิน(ร้อยละ 66.67) และมีการลดลงของเอกสารในกระบวนการรับชำระเงิน (ร้อยละ 47.37) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท ส่วนใหญ่ไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับชำระเงิน(ร้อยละ 70.00) และมีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับชำระเงิน (ร้อยละ 30.00) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดลงของเอกสารใน

กระบวนการรับชำระเงิน(ร้อยละ 70.00) และมีการลดของเอกสารในกระบวนการรับชำระเงิน (ร้อยละ 30.00) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ส่วนใหญ่ไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับชำระเงิน(ร้อยละ 75.00) และมีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับชำระเงิน (ร้อยละ 25.00) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดของเอกสารในกระบวนการรับชำระเงิน(ร้อยละ 75.00) และมีการลดของเอกสารในกระบวนการรับชำระเงิน (ร้อยละ 25.00) ตามลำดับ



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.13 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขอบเขตของการใช้ EDI และการลดลงของเอกสารในกระบวนการบันทึกบัญชี และยอดขายรวม

กระบวนการ บันทึกบัญชี	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขอบเขตในการใช้ EDI														
ใช้	4	16.67	2	18.18	2	16.67	5	26.32	2	20.00	2	16.67	17	19.32
ไม่ใช้	20	83.33	9	81.82	10	83.33	14	73.68	8	80.00	10	83.33	71	80.68
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00
การลดลงของเอกสาร														
ลดลง	3	12.50	2	18.18	1	8.33	6	31.58	2	20.00	2	16.67	16	18.18
ไม่ลดลง	21	87.50	9	81.82	11	91.67	13	68.42	8	80.00	10	83.33	72	81.82
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00

(ร้อยละ 20.00) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ส่วนใหญ่ไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการบันทึกบัญชี(ร้อยละ 83.33) และมีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการบันทึกบัญชี (ร้อยละ 16.67) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดของเอกสารในกระบวนการบันทึกบัญชี(ร้อยละ 83.33) และมีการลดของเอกสารในกระบวนการบันทึกบัญชี(ร้อยละ 16.67) ตามลำดับ



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขอบเขตของการใช้ EDI และการลดลงของเอกสารในกระบวนการอื่นๆ และ ยอดขายรวม

กระบวนการอื่นๆ ในการทำรายการค้า	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ขอบเขตในการใช้ EDI														
ใช้	-	-	1	9.09	-	-	2	10.53	2	20.00	-	-	5	5.68
ไม่ใช้	24	<u>100.00</u>	10	<u>90.91</u>	12	<u>100.00</u>	17	<u>89.47</u>	8	<u>80.00</u>	12	<u>100.00</u>	83	<u>94.32</u>
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00
การลดลงของเอกสาร														
ลดลง	-	-	1	9.09	-	-	1	5.26	1	10.00	-	-	3	3.41
ไม่ลดลง	24	<u>100.00</u>	10	<u>90.91</u>	12	<u>100.00</u>	18	<u>94.74</u>	9	<u>90.00</u>	12	<u>100.00</u>	85	<u>96.59</u>
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00

จากตารางที่ 4.14 ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบ ส่วนใหญ่ไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการอื่นๆ (ร้อยละ 94.32) และมีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการอื่นๆในการทำรายการค้า (ร้อยละ 5.68) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการบันทึกบัญชี (ร้อยละ 96.59) และมีการลดลงของเอกสารในกระบวนการบันทึกบัญชี (ร้อยละ 3.41) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท ทั้งหมดไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการอื่นๆ (ร้อยละ 100.00) และทั้งหมดไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการอื่นๆในการทำรายการค้า (ร้อยละ 100.00)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท ส่วนใหญ่ไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการอื่นๆ ในการทำรายการค้า (ร้อยละ 90.91) และมีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการอื่นๆในการทำรายการค้า (ร้อยละ 9.09) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการบันทึกบัญชี (ร้อยละ 90.91) และมีการลดลงของเอกสารในกระบวนการบันทึกบัญชี (ร้อยละ 9.09) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท ทั้งหมดไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการอื่นๆในการทำรายการค้า (ร้อยละ 100.00) และทั้งหมดไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการอื่นๆ (ร้อยละ 100.00)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท ส่วนใหญ่ไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการอื่นๆในการทำรายการค้า (ร้อยละ 89.47) และมีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการอื่นๆในการทำรายการค้า (ร้อยละ 10.53) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการบันทึกบัญชี (ร้อยละ 94.74) และมีการลดลงของเอกสารในกระบวนการบันทึกบัญชี (ร้อยละ 5.26) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท ส่วนใหญ่ไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการอื่นๆในการทำรายการค้า (ร้อยละ 80.00) และมีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการอื่นๆในการทำรายการค้า (ร้อยละ 20.00) ตามลำดับ และส่วนใหญ่ไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการบันทึกบัญชี (ร้อยละ 90.00) และมีการลดลงของเอกสารในกระบวนการบันทึกบัญชี (ร้อยละ 10.00) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ทั้งหมดไม่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการอื่นๆในการทำรายการค้า (ร้อยละ 100.00) และทั้งหมดไม่มีการลดลงของเอกสารในกระบวนการอื่นๆ (ร้อยละ 100.00)

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขอบเขตของการใช้ EDI ในขั้นตอนของการบันทึกบัญชี และยอดขายรวม

ขอบเขตในการใช้ EDI ในขั้นตอนของการบันทึกบัญชี	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บัญชีซื้อ														
ใช้	6	25.00	3	27.27	4	33.33	7	36.84	3	30.00	3	25.00	26	29.55
ไม่ใช้	18	75.00	8	72.73	8	66.67	12	63.16	7	70.00	9	75.00	62	70.45
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00
บัญชีจำหน่ายการค้า														
ใช้	4	16.67	1	9.09	3	25.00	6	31.58	3	30.00	2	16.67	19	21.59
ไม่ใช้	20	83.33	10	90.91	9	75.00	13	68.42	7	70.00	10	83.33	69	78.41
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขอบเขตของการใช้ EDI ในขั้นตอนของการบันทึกบัญชี และยอดขายรวม (ต่อ)

ขอบเขตในการใช้ EDI ในขั้นตอนของการบันทึกบัญชี	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บัญชีสินค้าคงเหลือ														
ใช้	4	16.67	1	9.09	2	16.67	6	31.58	3	30.00	3	25.00	19	21.59
ไม่ใช้	20	83.33	10	90.91	10	83.33	13	68.42	7	70.00	9	75.00	69	78.41
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00
บัญชีขาย														
ใช้	10	41.67	6	54.55	4	33.33	8	42.11	6	60.00	6	50.00	40	45.45
ไม่ใช้	14	58.33	5	45.45	8	66.67	11	57.89	4	40.00	6	50.00	48	54.55
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขอบเขตของการใช้ EDI ในขั้นตอนของการบันทึกบัญชี และยอดขายรวม (ต่อ)

ขอบเขตในการใช้ EDI ในขั้นตอนของการบันทึกบัญชี	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บัญชีลูกหนี้การค้า														
ใช้	7	29.17	2	19.18	5	41.67	9	47.37	4	40.00	5	41.67	32	36.36
ไม่ใช้	17	70.83	9	81.82	7	58.33	10	52.63	6	60.00	7	58.33	56	63.64
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00
ใช้ครอบคลุมงานบัญชีทั้งหมด														
ใช้	1	4.17	1	9.09	1	8.33	5	26.32	2	20.00	1	8.33	11	12.50
ไม่ใช้	23	95.83	10	90.91	11	91.67	14	73.68	8	80.00	11	91.67	77	87.50
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามขอบเขตของการใช้ EDI ในขั้นตอนของการบันทึกบัญชี และยอดขายรวม (ต่อ)

ขอบเขตในการใช้ EDI ในขั้นตอนของการบันทึกบัญชี	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
กระบวนการอื่นๆ														
ใช้	-	-	-	-	-	-	1	5.26	1	10.00	-	-	2	2.27
ไม่ใช้	24	-	11	100.00	12	100.00	18	94.74	9	90.00	12	100.00	86	97.73
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00

จากตารางที่ 4.15 ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีระยะเวลาในการนำ EDI มาใช้ในบัญชีขายสินค้า (ร้อยละ 45.45) รองลงมาคือบัญชีลูกหนี้การค้า (ร้อยละ 36.36) และ บัญชีซื้อสินค้า (ร้อยละ 29.55) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีการนำ EDI มาใช้ในบัญชีขายสินค้า (ร้อยละ 41.67) รองลงมาคือบัญชีลูกหนี้การค้า (ร้อยละ 29.17) และบัญชีซื้อสินค้า (ร้อยละ 25.00) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีการนำ EDI มาใช้ในบัญชีขายสินค้า (ร้อยละ 54.55) รองลงมาคือบัญชีซื้อสินค้า (ร้อยละ 27.27) และ บัญชีลูกหนี้การค้า (ร้อยละ 19.18) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีการนำ EDI มาใช้ในบัญชีลูกหนี้การค้า (ร้อยละ 41.67) รองลงมาคือบัญชีขายสินค้าและบัญชีซื้อสินค้า (ร้อยละ 33.33) และบัญชีเจ้าหนี้การค้า (ร้อยละ 25.00) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีการนำ EDI มาใช้ในบัญชีลูกหนี้การค้า (ร้อยละ 47.37) รองลงมาคือ บัญชีขายสินค้า (ร้อยละ 42.11) และบัญชีซื้อสินค้า (ร้อยละ 36.84) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีการนำ EDI มาใช้ในบัญชีขายสินค้า (ร้อยละ 60.00) รองลงมาคือ บัญชีลูกหนี้การค้า (ร้อยละ 40.00) และ บัญชีซื้อสินค้า บัญชีเจ้าหนี้การค้าและบัญชีสินค้าคงเหลือ (ร้อยละ 30.00) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ส่วนใหญ่มีการนำ EDI มาใช้ในบัญชีขายสินค้า (ร้อยละ 50.00) รองลงมาคือบัญชีลูกหนี้การค้า (ร้อยละ 41.67) และบัญชีซื้อสินค้าและบัญชีสินค้าคงเหลือ (ร้อยละ 25.00) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการเปลี่ยนแปลงของงานด้านเอกสาร ผลกระทบต่อต้นทุนด้านบุคลากร ผลกระทบต่อต้นทุนด้านอุปกรณ์ ผลกระทบต่อต้นทุนรวม และยอดขายรวม

งานด้านเอกสาร	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพิ่มขึ้น	5	20.83	3	27.27	2	16.67	1	5.26	-	-	-	-	11	12.50
ลดลง	17	70.83	7	63.64	10	83.33	18	94.74	10	100.00	11	91.67	73	82.95
ไม่เปลี่ยนแปลง	2	8.34	1	9.09	-	=	-	=	-	=	1	8.33	4	4.55
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00

จากตารางที่ 4.16 ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีงานเอกสารลดลง (ร้อยละ 82.95) รองลงมาคืองานเอกสารเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 12.50) และ งานเอกสารไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 4.55) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีงานเอกสารลดลง (ร้อยละ 70.83) รองลงมาคืองานเอกสารเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 20.83) และ งานเอกสารไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 8.34) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีงานเอกสารลดลง (ร้อยละ 63.64) รองลงมาคืองานเอกสารเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 27.27) และ งานเอกสารไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 9.09) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีงานเอกสารลดลง (ร้อยละ 83.33) รองลงมาคืองานเอกสารเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 16.67) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีงานเอกสารลดลง (ร้อยละ 94.74) รองลงมาคืองานเอกสารเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 5.26) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท ทุกรายมีงานเอกสารลดลง (ร้อยละ 100.00)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ส่วนใหญ่มีงานเอกสารลดลง (ร้อยละ 91.67) รองลงมาคืองานเอกสารไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 8.33) ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการเปลี่ยนแปลงของงานด้านเอกสาร และยอดขายรวม

งานด้านเอกสาร	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพิ่มขึ้น														
ร้อยละ 1-20	2	8.33	1	9.09	2	16.67	1	5.26	-	-	-	-	6	6.82
ร้อยละ 21-40	-	-	1	9.09	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1.14
ร้อยละ 41-60	1	<u>4.17</u>	1	<u>9.09</u>	-	-	-	-	-	-	-	-	<u>2</u>	<u>2.27</u>
รวม	3	12.50	3	27.27	2	16.67	1	5.26	-	-	-	-	9	10.23
ลดลง														
ร้อยละ 1-20	6	25.00	3	27.27	5	41.67	10	52.63	4	40.00	2	16.67	30	34.10
ร้อยละ 21-40	-	-	1	9.09	1	8.33	2	10.53	3	30.00	5	41.66	12	13.63
ร้อยละ 41-60	3	12.50	1	9.09	1	8.33	3	15.79	-	-	2	16.67	10	11.36
ร้อยละ 61-80	3	<u>12.50</u>	1	<u>9.09</u>	1	<u>8.33</u>	1	<u>5.26</u>	-	-	-	-	6	<u>8.82</u>
รวม	12	50.00	6	54.55	8	66.66	16	84.21	7	70.00	9	75.00	58	65.91

ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามการเปลี่ยนแปลงของงานด้านเอกสาร และยอดขायรวม (ต่อ)

งานด้านเอกสาร	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เปลี่ยนแปลง	2	8.34	1	9.09	-	-	-	-	-	-	1	8.33	4	4.54
ไม่ตอบแบบสอบถาม	7	<u>29.16</u>	1	<u>9.09</u>	2	<u>16.67</u>	2	<u>10.53</u>	3	<u>30.00</u>	2	<u>16.67</u>	17	<u>19.32</u>
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	13.64	10	11.36	12	13.64	88	100.00

จากตารางที่ 4.17 ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีงานด้านเอกสารเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 6.82) และที่มีงานด้านเอกสารลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 34.10) งานด้านเอกสารไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 4.54) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 19.32) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท ที่มีงานด้านเอกสารเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 8.33) และที่มีงานด้านเอกสารลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 25.00) งานด้านเอกสารไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 8.34) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 29.16) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท ที่มีงานด้านเอกสารเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นในจำนวนที่เท่ากัน (ร้อยละ 9.09) และที่มีงานด้านเอกสารลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 27.27) งานด้านเอกสารไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 9.09) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 9.09) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท ที่มีงานด้านเอกสารเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 16.67) และที่มีงานด้านเอกสารลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 41.67) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 16.67) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท ที่มีงานด้านเอกสารเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 5.26) และที่มีงานด้านเอกสารลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 52.63) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 10.53) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท ที่มีงานด้านเอกสารลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 40.00) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 30.00) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ที่มีงานด้านเอกสารลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 21-40 (ร้อยละ 41.66) งานด้านเอกสารไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 8.33) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 16.67) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ผลกระทบต่อต้นทุนด้านบุคลากร และยอดขายรวม

ต้นทุนด้านบุคลากร	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพิ่มขึ้น	5	20.83	2	18.18	2	16.67	2	10.53	1	10.00	2	16.67	14	15.91
ลดลง	15	62.50	7	63.64	10	83.33	16	84.21	9	90.00	8	66.66	65	73.86
ไม่เปลี่ยนแปลง	4	16.67	2	18.18	-	=	1	5.26	-	=	2	16.67	9	10.23
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00

จากตารางที่ 4.18 ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีต้นทุนด้านบุคลากรลดลง (ร้อยละ 73.86) รองลงมาคือต้นทุนบุคลากรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 15.91) และต้นทุนด้านบุคลากรไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 10.23) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีต้นทุนด้านบุคลากรลดลง (ร้อยละ 62.50) รองลงมาคือต้นทุนบุคลากรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 20.83) และต้นทุนด้านบุคลากรไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 16.67) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีต้นทุนด้านบุคลากรลดลง (ร้อยละ 63.64) รองลงมาคือต้นทุนบุคลากรเพิ่มขึ้น และต้นทุนด้านบุคลากรไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 18.18) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีต้นทุนด้านบุคลากรลดลง (ร้อยละ 83.33) รองลงมาคือต้นทุนบุคลากรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 16.67) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีต้นทุนด้านบุคลากรลดลง (ร้อยละ 84.21) รองลงมาคือต้นทุนบุคลากรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 10.53) และต้นทุนด้านบุคลากรไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 5.26) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีต้นทุนด้านบุคลากรลดลง (ร้อยละ 90.00) รองลงมาคือต้นทุนบุคลากรเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 10.00) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ส่วนใหญ่มีต้นทุนด้านบุคลากรลดลง (ร้อยละ 66.66) รองลงมาคือต้นทุนบุคลากรเพิ่มขึ้นและต้นทุนด้านบุคลากรไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 16.67) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.19 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ผลกระทบต่อปริมาณของต้นทุนด้านบุคลากร และยอดขายรวม

ต้นทุนด้านบุคลากร	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพิ่มขึ้น														
ร้อยละ 1-20	4	16.67	1	9.09	2	16.67	2	10.53	-	-	2	16.67	11	12.50
ร้อยละ 21-40	-	-	1	9.09	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1.14
รวม	4	16.67	2	18.18	2	16.67	2	10.53	-	-	2	16.67	12	13.64
ลดลง														
ร้อยละ 1-20	6	25.00	3	27.27	6	50.00	11	57.89	7	70.00	4	33.33	37	42.05
ร้อยละ 21-40	-	-	2	18.18	-	-	2	10.53	-	-	1	8.33	5	5.68
ร้อยละ 41-60	3	12.50	-	-	2	16.67	1	5.26	-	-	-	-	6	6.82
ร้อยละ 61-80	2	8.33	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	2	2.27
รวม	11	45.83	5	45.45	8	66.67	14	73.68	7	70.00	5	41.66	50	56.82

ตารางที่ 4.19 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ผลกระทบต่อต้นทุนด้านบุคลากร และยอดขายรวม (ต่อ)

ต้นทุนด้านบุคลากร	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เปลี่ยนแปลง	4	16.67	2	18.18	-	-	1	5.26	-	-	2	16.67	9	10.23
ไม่ตอบแบบสอบถาม	5	<u>20.83</u>	2	<u>18.18</u>	2	<u>16.67</u>	2	<u>10.53</u>	3	<u>30.00</u>	3	<u>25.00</u>	17	<u>19.32</u>
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	13.64	10	11.36	12	13.64	88	100.00

จากตารางที่ 4.19 ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต้นทุนบุคลากรเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 12.50) และที่มีต้นทุนด้านบุคลากรลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 42.05) ต้นทุนด้านบุคลากรไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 10.23) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 19.32) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท ที่มีต้นทุนบุคลากรเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 16.67) และที่มีต้นทุนด้านบุคลากรลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 25.00) ต้นทุนด้านบุคลากรไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 16.67) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 20.83) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท ที่มีต้นทุนบุคลากรเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นในจำนวนที่เท่ากัน (ร้อยละ 9.09) และที่มีต้นทุนด้านบุคลากรลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 27.27) ต้นทุนด้านบุคลากรไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 18.18) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 18.18) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท ที่มีต้นทุนบุคลากรเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 16.67) และที่มีต้นทุนด้านบุคลากรลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 50.00) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 16.67) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท ที่มีต้นทุนบุคลากรเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 10.53) และที่มีต้นทุนด้านบุคลากรลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 57.89) ต้นทุนด้านบุคลากรไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 5.26) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 10.53) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท ที่มีต้นทุนด้านบุคลากรลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 40.00) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 30.00) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ที่มีต้นทุนบุคลากรเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 16.67) และที่มีต้นทุนด้านบุคลากรลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 33.33) ต้นทุนด้านบุคลากรไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 16.67) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 25.00) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ผลกระทบต่อต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงาน และยอดขายรวม

ต้นทุนด้านอุปกรณ์ สำนักงาน	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพิ่มขึ้น	11	45.83	5	45.45	7	58.33	10	52.63	6	60.00	2	16.67	41	46.60
ลดลง	11	45.83	5	45.45	5	41.67	7	36.84	4	40.00	8	66.66	40	45.45
ไม่เปลี่ยนแปลง	2	8.34	1	9.10	-	=	2	10.53	-	=	2	16.67	7	7.95
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00

จากตารางที่ 4.20 ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 46.60) รองลงมาคือต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานลดลง (ร้อยละ 45.45) และต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 7.95) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานลดลงและเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนที่เท่ากัน (ร้อยละ 45.83) รองลงมาคือต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 8.34) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานลดลงและเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนที่เท่ากัน (ร้อยละ 45.45) รองลงมาคือต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 9.10) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 58.33) รองลงมาคือต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานลดลง (ร้อยละ 41.67) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 52.63) รองลงมาคือต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานลดลง (ร้อยละ 36.84) และต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 10.53) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 60.00) รองลงมาคือต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานลดลง (ร้อยละ 40.00) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ส่วนใหญ่มีต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานลดลง (ร้อยละ 66.66) รองลงมาคือต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานเพิ่มขึ้น และต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 16.67) ตามลำดับ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ผลกระทบต่อปริมาณของต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงาน และยอดขายรวม

ต้นทุนด้านอุปกรณ์ สำนักงาน	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพิ่มขึ้น														
ร้อยละ 1-20	8	33.33	2	18.18	4	33.33	4	21.05	4	40.00	1	8.33	23	26.14
ร้อยละ 21-40	1	4.17	2	18.18	1	8.33	4	21.05	-	-	-	-	8	9.09
ร้อยละ 41-60	1	4.17	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1.14
ร้อยละ 61-80	-	-	1	9.09	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1.14
ร้อยละ 81-100	-	=	-	=	1	<u>8.33</u>	-	=	-	=	-	=	1	<u>1.14</u>
รวม	10	41.67	5	45.45	6	50.00	8	42.11	4	40.00	1	8.33	34	38.64
ลดลง														
ร้อยละ 1-20	4	16.67	2	18.18	3	25.00	4	21.05	3	30.00	4	33.33	20	22.73
ร้อยละ 21-40	1	4.17	1	9.09	1	8.33	2	10.53	-	-	2	16.67	7	7.95
ร้อยละ 41-60	-	-	1	9.09	-	-	1	5.26	-	-	-	-	2	2.27
ร้อยละ 61-80	2	<u>8.33</u>	-	=	-	=	-	=	-	=	-	=	2	<u>2.27</u>
รวม	7	29.17	4	36.36	4	33.33	7	36.84	3	30.00	6	50.00	31	35.23

ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ผลกระทบต่อต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงาน และยอดขายรวม (ต่อ)

ต้นทุนด้านอุปกรณ์ สำนักงาน	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เปลี่ยนแปลง	2	8.33	1	9.09	-	-	2	10.53	-	-	2	16.67	7	7.95
ไม่ตอบแบบสอบถาม	5	<u>20.83</u>	1	<u>9.09</u>	2	<u>16.67</u>	2	<u>10.53</u>	3	<u>30.00</u>	3	<u>25.00</u>	16	<u>18.18</u>
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	13.64	10	11.36	12	13.64	88	100.00

จากตารางที่ 4.21 ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 26.14) และที่มีต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 22.73) ต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 7.95) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 18.18) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท ที่มีต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 33.33) และที่มีต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 29.17) ต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 8.33) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 29.16) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท ที่มีต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานเพิ่มขึ้น โดยเพิ่มขึ้นในจำนวนที่เท่ากัน (ร้อยละ 18.18) และที่มีต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 18.18) ต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 9.09) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 9.09) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท ที่มีต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 33.33) และที่มีต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 25.00) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 16.67) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท ที่มีต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 21.05) และที่มีต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 21.05) ต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 10.53) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 10.53) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท ที่มีต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 40.00) และที่มีต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 30.00) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 30.00) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ที่มีต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงาน เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 8.33) และที่มีต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 33.33) ต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 16.67) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 25.00) ตามลำดับ



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.22 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ผลกระทบต่อต้นทุนรวม และยอดขายรวม

ต้นทุนรวม	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพิ่มขึ้น	9	37.50	4	36.36	4	33.33	5	26.32	3	30.00	3	25.00	28	31.82
ลดลง	14	58.33	7	63.64	8	66.67	13	68.42	7	70.00	9	75.00	58	65.91
ไม่เปลี่ยนแปลง	1	4.17	-	=	-	=	1	5.26	-	=	-	=	2	2.27
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00

จากตารางที่ 4.22 ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีต้นทุนรวมลดลง (ร้อยละ 65.91) รองลงมาคือต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 31.82) และต้นทุนรวมไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 2.27) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีต้นทุนรวมลดลง (ร้อยละ 58.33) รองลงมาคือต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 37.50) และต้นทุนรวมไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 4.17) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีต้นทุนรวมลดลง (ร้อยละ 63.64) รองลงมาคือต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 36.36) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีต้นทุนรวมลดลง (ร้อยละ 66.67) รองลงมาคือต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 33.33) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีต้นทุนรวมลดลง (ร้อยละ 68.42) รองลงมาคือต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 26.32) และต้นทุนรวมไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 5.26) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีต้นทุนรวมลดลง (ร้อยละ 70.00) รองลงมาคือต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 30.00) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ส่วนใหญ่มีต้นทุนรวมลดลง (ร้อยละ 75.00) รองลงมาคือต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น (ร้อยละ 25.00) ตามลำดับ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.23 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ผลกระทบต่อปริมาณของต้นทุนรวม และยอดขายรวม

ต้นทุนรวม	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เพิ่มขึ้น														
ร้อยละ 1-20	7	29.17	2	18.18	4	33.33	5	26.32	2	20.00	3	25.00	23	26.14
ร้อยละ 21-40	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ร้อยละ 41-60	-	=	1	<u>9.09</u>	-	=	-	=	-	=	-	=	1	<u>1.14</u>
รวม	7	29.17	3	27.27	4	33.33	5	26.32	2	20.00	3	25.00	24	27.27
ลดลง														
ร้อยละ 1-20	6	25.00	4	36.36	3	25.00	8	42.11	4	40.00	3	25.00	28	31.82
ร้อยละ 21-40	2	8.33	1	9.09	1	8.33	3	15.79	1	10.00	2	16.67	10	11.36
ร้อยละ 41-60	-	-	1	9.09	-	-	-	-	-	-	1	8.33	2	2.27
ร้อยละ 61-80	1	<u>4.17</u>	1	<u>9.09</u>	1	<u>8.33</u>	-	=	-	=	-	=	3	<u>3.41</u>
รวม	9	37.50	7	63.64	5	41.67	11	57.89	5	50.00	6	50.00	43	48.86

ตารางที่ 4.23 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ผลกระทบต่อต้นทุนรวม และยอดขายรวม (ต่อ)

ต้นทุนรวม	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เปลี่ยนแปลง	1	4.17	-	-	-	-	1	5.26	-	-	-	-	2	2.27
ไม่ตอบแบบสอบถาม	7	29.17	1	9.09	3	25.00	2	10.53	3	30.00	3	25.00	19	20.45
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	13.64	10	11.36	12	13.64	88	100.00

จากตารางที่ 4.23 ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 26.14) และที่มีต้นทุนรวม ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 31.82) ต้นทุนรวม ไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 2.27) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 20.45) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท ที่มีต้นทุนรวม เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 29.17) และที่มีต้นทุนรวม ลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 25.00) ต้นทุนรวมไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 4.17) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 29.17) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท ที่มีต้นทุนรวม เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 18.18) และที่มีต้นทุนรวมลดลง ส่วนใหญ่ลดลง ร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 36.36) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 9.09) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท ที่มีต้นทุนรวม เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 33.33) และที่มีต้นทุนรวม ลดลง ส่วนใหญ่ลดลง ร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 25.00) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 25.00) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท ที่มีต้นทุนรวม เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 26.32) และที่มีต้นทุนรวม ลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 42.11) ต้นทุนรวมไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 5.26) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 10.53) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท ที่มีต้นทุนรวม เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 20.00) และที่มีต้นทุนรวม ลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 40.00) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 30.00) ตามลำดับ

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ที่มีต้นทุนรวม เพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 25.00) และที่มีต้นทุนรวม ลดลง ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 25.00) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 25.00) ตามลำดับ

ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม ที่มีต้นทุนรวมเพิ่มขึ้น ส่วนใหญ่เพิ่มขึ้นร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 26.14) และที่มีต้นทุนรวม ส่วนใหญ่ลดลงร้อยละ 1-20 (ร้อยละ 31.82) ต้นทุนรวม ไม่เปลี่ยนแปลง (ร้อยละ 2.27) และมีผู้ที่ไม่ตอบแบบสอบถาม (ร้อยละ 20.45) ตามลำดับ

ตารางที่ 4.24 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม การเปลี่ยนแปลงฮาร์ดแวร์ การเปลี่ยนแปลงซอฟต์แวร์ และยอดขายรวม

การเปลี่ยนแปลง อุปกรณ์	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ฮาร์ดแวร์														
มี	8	33.33	3	27.27	4	33.33	5	26.32	5	50.00	3	25.00	28	31.82
ไม่มี	16	66.67	8	72.73	8	66.67	14	73.68	5	50.00	9	75.00	60	68.18
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00
ซอฟต์แวร์														
มี	7	29.17	4	36.36	4	33.33	5	26.32	5	50.00	4	33.33	29	32.95
ไม่มี	17	70.83	7	63.64	8	66.67	14	73.68	5	50.00	8	66.67	59	67.05
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00

จากตารางที่ 4.24 ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนฮาร์ดแวร์ (ร้อยละ 68.18) และส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยน ซอฟต์แวร์ (ร้อยละ 67.05) โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท ส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนฮาร์ดแวร์ (ร้อยละ 66.67) และส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยน ซอฟต์แวร์ (ร้อยละ 70.83)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท ส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนฮาร์ดแวร์ (ร้อยละ 72.73) และส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยน ซอฟต์แวร์ (ร้อยละ 63.64)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท ส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนฮาร์ดแวร์ (ร้อยละ 66.67) และส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยน ซอฟต์แวร์ (ร้อยละ 66.67)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท ส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนฮาร์ดแวร์ (ร้อยละ 73.68) และส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยน ซอฟต์แวร์ (ร้อยละ 73.68)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท มีการเปลี่ยนฮาร์ดแวร์ และไม่มีการเปลี่ยนฮาร์ดแวร์ในอัตราส่วนที่เท่ากัน (ร้อยละ 50.00) และมีการเปลี่ยน ซอฟต์แวร์ และไม่มีการเปลี่ยนซอฟต์แวร์ในอัตราส่วนที่เท่ากัน (ร้อยละ 50.00)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยนฮาร์ดแวร์ (ร้อยละ 75.00) และส่วนใหญ่ไม่มีการเปลี่ยน ซอฟต์แวร์ (ร้อยละ 66.67)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.25 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม การใช้ EDI กับบริษัทอื่น และยอดขายรวม

การใช้ EDI กับ บริษัทอื่น	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
มี	7	29.17	8	72.73	5	41.67	10	52.63	5	50.00	11	91.67	46	52.27
ไม่มี	17	70.83	3	27.27	7	58.33	9	47.37	5	50.00	1	8.33	42	47.73
		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00		100.00
รวม	24	27.27	11	12.50	12	13.64	19	21.59	10	11.36	12	13.64	88	100.00

จากตารางที่ 4.25 ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีการใช้ EDI กับบริษัทอื่น (ร้อยละ 52.27) และมีการใช้ EDI กับบริษัทอื่น (ร้อยละ 47.73) โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท ส่วนใหญ่ไม่มีการใช้ EDI กับบริษัทอื่น (ร้อยละ 70.83) และมีการใช้ EDI กับบริษัทอื่น (ร้อยละ 29.17)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีการใช้ EDI กับบริษัทอื่น (ร้อยละ 72.73) และไม่มีการใช้ EDI กับบริษัทอื่น (ร้อยละ 27.27)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท ส่วนใหญ่ไม่มีการใช้ EDI กับบริษัทอื่น (ร้อยละ 58.33) และมีการใช้ EDI กับบริษัทอื่น (ร้อยละ 41.67)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท ส่วนใหญ่มีการใช้ EDI กับบริษัทอื่น (ร้อยละ 52.63) และไม่มีการใช้ EDI กับบริษัทอื่น (ร้อยละ 47.37)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท มีการใช้ EDI กับบริษัทอื่นและไม่มีการใช้ EDI กับบริษัทอื่นในอัตราส่วนที่เท่ากันคือ (ร้อยละ 50.00)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ส่วนใหญ่มีการใช้ EDI กับบริษัทอื่น (ร้อยละ 91.67) และไม่มีการใช้ EDI กับบริษัทอื่น (ร้อยละ 8.33)

ส่วนที่ 3 ผลการประเมินความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับความมีประสิทธิภาพของการใช้ EDI ของกิจการ

ผลการวิเคราะห์ระดับความมีประสิทธิภาพของการใช้ EDI ของกิจการ

ตารางที่ 4.26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความมีประสิทธิภาพของการใช้ EDI ของกิจการ ในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถาม

คุณภาพของสารสนเทศทางการ บัญชี	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
มีสารสนเทศที่ตรงกับเรื่อง que ผู้บริหาร ต้องการใช้ตัดสินใจในปริมาณที่มากขึ้น	2.96	0.55	2.82	1.08	3.08	0.90	2.89	0.99	3.20	0.79	3.17	1.11	3.00	0.87
มีสารสนเทศช่วยลดความไม่แน่นอนใน การตัดสินใจได้มากกว่าเดิม	3.04	0.75	2.91	0.83	2.92	0.67	3.21	0.98	3.40	0.52	3.08	1.08	3.09	0.83
มีสารสนเทศที่แสดงถึงกิจกรรมและ เหตุการณ์ทางธุรกิจได้ถูกต้องมากขึ้น	3.33	0.76	3.09	0.70	3.00	0.85	3.32	0.75	3.50	0.53	3.58	0.67	3.31	0.73
มีสารสนเทศที่ไม่ตรงกับเรื่อง que ที่ตัดสินใจ	2.67	0.70	2.55	0.69	2.58	0.79	2.68	0.58	2.50	0.85	2.58	0.51	2.61	0.67
สารสนเทศมีความลำเอียงน้อยลง	3.17	0.96	3.18	1.08	3.42	0.67	3.16	0.90	3.50	0.53	2.67	0.89	3.17	0.89
สารสนเทศมีความน่าเชื่อถือน้อยลง	2.50	0.98	2.45	0.82	2.67	0.78	2.53	0.96	2.10	0.57	2.42	0.51	2.47	0.83

ตารางที่ 4.26 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของความมีประสิทธิภาพของการใช้ EDI ของกิจการ ในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม ยอดขายรวม(ต่อ)

คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป - 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป - 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป - 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป - 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
สารสนเทศมีความครบถ้วนมากขึ้น	3.52	0.66	3.82	0.40	3.67	0.49	3.68	0.88	3.90	0.32	3.25	0.96	3.62	0.70
สารสนเทศทันเวลาต่อการตัดสินใจมากขึ้น	3.33	0.82	3.82	0.40	3.67	0.65	3.68	0.58	3.90	0.32	3.67	0.65	3.63	0.65
ได้รับสารสนเทศล่าช้าจนไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ	2.42	0.88	2.27	0.47	2.25	0.87	2.00	0.67	2.20	0.63	2.42	0.67	2.26	0.73
ระบบสารสนเทศมีรายละเอียดทำให้ตรวจสอบได้ง่ายขึ้น	3.58	0.58	3.82	0.40	3.75	0.62	3.53	0.61	3.80	0.42	3.75	0.45	3.67	0.54
สารสนเทศนำเสนอรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย	3.54	0.59	3.64	0.67	3.83	0.39	3.37	0.68	3.30	0.67	3.42	0.67	3.51	0.62
สารสนเทศนำเสนอรูปแบบที่ยากที่จะเข้าใจ	2.29	0.69	2.18	0.60	2.25	0.75	2.26	0.56	2.10	0.57	2.33	0.49	2.25	0.61
การค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบทำได้ยากขึ้น	2.46	0.59	2.00	0.77	2.17	0.57	2.11	0.57	2.10	0.62	2.50	0.52	2.25	0.59
ในภาพรวมคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีดีขึ้น	3.42	0.72	3.64	0.67	3.83	0.69	3.53	0.70	3.60	0.52	3.42	0.51	3.55	0.62

ตารางที่ 4.27 จำนวนและร้อยละ ของผลต่อความพึงพอใจในคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี จำแนกตามยอดขายรวม

คุณภาพของ สารสนเทศ ทางการบัญชี	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	พอใจ	ไม่พอใจ	พอใจ	ไม่พอใจ	พอใจ	ไม่พอใจ	พอใจ	ไม่พอใจ	พอใจ	ไม่พอใจ	พอใจ	ไม่พอใจ	พอใจ	ไม่พอใจ
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
สารสนเทศตรงกับ เรื่องที่ใช้ตัดสินใจ	20 (83.33)	4 (16.67)	8 (72.73)	3 (27.27)	9 (75.00)	3 (25.00)	11 (57.89)	8 (42.11)	8 (80.00)	2 (20.00)	10 (83.33)	2 (16.67)	66 (75.00)	22 (25.00)
สารสนเทศลดความ ไม่แน่นอน	20 (83.33)	4 (16.67)	9 (81.82)	2 (18.18)	9 (75.00)	3 (25.00)	14 (73.68)	5 (26.32)	10 (100.00)	- (-)	10 (83.33)	2 (16.67)	72 (81.82)	16 (18.18)
สารสนเทศแสดงถึง เหตุการณ์ทางธุรกิจ ได้ถูกต้องมากขึ้น	22 (91.67)	2 (8.33)	9 (81.82)	2 (18.18)	8 (66.67)	4 (33.33)	16 (84.21)	3 (15.79)	10 (100.00)	- (-)	11 (91.67)	1 (8.33)	76 (86.36)	12 (13.64)
สารสนเทศไม่ตรง กับเรื่องที่ใช้ตัดสินใจ	2 (8.33)	22 (91.70)	- (-)	11 (100.00)	2 (16.67)	10 (83.33)	1 (5.26)	18 (94.74)	1 (10.00)	9 (90.00)	0 (-)	12 (100.00)	6 (6.82)	82 (93.18)
สารสนเทศลำเอียง น้อยลง	18 (75.00)	6 (25.00)	9 (81.82)	2 (18.18)	11 (91.67)	1 (8.33)	15 (78.95)	4 (21.05)	10 (100.00)	- (-)	7 (58.33)	5 (41.67)	70 (79.55)	18 (20.45)

ตารางที่ 4.27 จำนวนและร้อยละ ของผลต่อความพึงพอใจในคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี จำแนกตามยอดขายรวม (ต่อ)

คุณภาพของ สารสนเทศทางการ บัญชี	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	พอใจ	ไม่พอใจ	พอใจ	ไม่พอใจ	พอใจ	ไม่พอใจ	พอใจ	ไม่พอใจ	พอใจ	ไม่พอใจ	พอใจ	ไม่พอใจ	พอใจ	ไม่พอใจ
	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)	(%)
สารสนเทศมีความ น่าเชื่อถือน้อยลง	4 (16.67)	20 (83.33)	1 (9.09)	10 (90.91)	2 (16.67)	10 (83.33)	4 (21.05)	15 (78.95)	- (-)	10 (100.00)	- (-)	12 (100.00)	11 (12.50)	77 (87.50)
สารสนเทศมีความ ครบถ้วนมากขึ้น	22 (91.70)	2 (8.33)	11 (100.00)	- (-)	12 (100.00)	- (-)	17 (89.47)	2 (10.53)	10 (100.00)	- (-)	10 (83.33)	2 (16.67)	82 (93.18)	6 (6.82)
สารสนเทศทันเวลา ต่อการตัดสินใจ	19 (79.17)	5 (20.83)	11 (100.00)	- (-)	11 (91.67)	1 (8.33)	18 (94.74)	1 (5.26)	10 (100.00)	- (-)	12 (100.00)	- (-)	81 (92.05)	7 (7.95)
สารสนเทศล่าช้าไม่ สามารถใช้ตัดสินใจ	4 (16.67)	20 (83.33)	- (-)	11 (100.00)	1 (8.33)	11 (91.67)	- (-)	19 (100.00)	1 (-)	10 (100.00)	1 (8.33)	11 (91.67)	6 (6.82)	82 (93.18)
มีรายละเอียดทำให้ ตรวจสอบได้	23 (95.83)	1 (4.17)	11 (100.00)	- (-)	11 (91.67)	1 (9.09)	18 (94.74)	1 (5.26)	10 (100.00)	- (-)	12 (100.00)	- (-)	85 (96.59)	3 (3.41)
สารสนเทศนำเสนอ รูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย	23 (95.83)	1 (4.17)	10 (90.91)	1 (9.09)	12 (100.00)	- (-)	17 (89.47)	2 (10.53)	9 (90.00)	1 (10.00)	11 (91.67)	1 (9.09)	82 (93.18)	6 (6.82)

ตารางที่ 4.27 จำนวนและร้อยละ ของผลต่อความพึงพอใจในคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี จำแนกตามยอดขายรวม (ต่อ)

คุณภาพของ สารสนเทศทางการ บัญชี	ต่ำกว่า 25 ล้าน		25 ล้านขึ้นไป – 50 ล้าน		50 ล้านขึ้นไป – 100 ล้าน		100 ล้านขึ้นไป – 500 ล้าน		500 ล้านขึ้นไป – 1,000 ล้าน		1,000 ล้านขึ้นไป		รวม	
	พอใจ (%)	ไม่พอใจ (%)	พอใจ (%)	ไม่พอใจ (%)	พอใจ (%)	ไม่พอใจ (%)	พอใจ (%)	ไม่พอใจ (%)	พอใจ (%)	ไม่พอใจ (%)	พอใจ (%)	ไม่พอใจ (%)	พอใจ (%)	ไม่พอใจ (%)
สารสนเทศนำเสนอ รูปแบบที่ยากที่จะ เข้าใจ	2 (8.33)	22 (91.67)	- (-)	11 (100.00)	1 (8.33)	11 (91.67)	1 (5.26)	18 (94.74)	- (-)	10 (100.00)	- (-)	12 (100.00)	4 (4.55)	84 (95.45)
การค้นหาข้อมูลเพื่อ ตรวจสอบทำได้ยาก ขึ้น	1 (4.17)	23 (95.83)	- (-)	11 (100.00)	- (-)	12 (100.00)	- (-)	19 (100.00)	- (-)	10 (100.00)	- (-)	12 (100.00)	1 (1.14)	87 (98.86)
ในภาพรวมคุณภาพ ของสารสนเทศดีขึ้น	23 (95.83)	1 (4.17)	10 (90.91)	1 (9.09)	12 (100.00)	- (-)	17 (89.47)	2 (10.53)	10 (100.00)	- (-)	12 (100.00)	- (-)	84 (95.45)	4 (4.55)

จากตารางที่ 4.26 และ ตารางที่ 4.27 ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI มีความเห็นในเรื่องปัจจัยที่ช่วยสนับสนุนความมีประสิทธิภาพของการใช้ EDI ของกิจการ ดังนี้

ความเห็นในเรื่องคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ด้านความตรงต่อกรณี

ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจได้มากกว่าเดิม และมีสารสนเทศทางการบัญชีที่ตรงกับเรื่องที่ผู้บริหารต้องการใช้ตัดสินใจในปริมาณที่มากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.09 และ ค่าเฉลี่ย = 3.00 ตามลำดับ) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้วมีสารสนเทศทางการบัญชีที่ไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย = 2.61) ซึ่งทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ EDI ในด้านความตรงต่อกรณี คือ มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจได้มากกว่าเดิม และมีสารสนเทศทางการบัญชีที่ตรงกับเรื่องที่ผู้บริหารต้องการใช้ตัดสินใจในปริมาณที่มากขึ้น (ร้อยละ 81.82 และ 75.00 ตามลำดับ) และส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้วมีสารสนเทศทางการบัญชีที่ไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ (ร้อยละ 93.18) โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจได้มากกว่าเดิม (ค่าเฉลี่ย = 3.04) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ตรงกับเรื่องที่ผู้บริหารต้องการใช้ตัดสินใจในปริมาณที่มากขึ้น และมีสารสนเทศทางการบัญชีที่ไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย = 2.96 และ ค่าเฉลี่ย = 2.67 ตามลำดับ)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจได้มากกว่าเดิม มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ตรงกับเรื่องที่ผู้บริหารต้องการใช้ตัดสินใจในปริมาณที่มากขึ้น และมีสารสนเทศทางการบัญชีที่ไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย = 2.91 ค่าเฉลี่ย = 2.82 และ ค่าเฉลี่ย = 2.67 ตามลำดับ)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท ค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ตรงกับเรื่องที่ผู้บริหารต้องการใช้ตัดสินใจในปริมาณที่มากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.08) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยลดความไม่แน่นอนในการ

ตัดสินใจได้มากกว่าเดิม และมีสารสนเทศทางการบัญชีที่ไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย = 2.92 และ ค่าเฉลี่ย = 2.58 ตามลำดับ)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจได้มากกว่าเดิม (ค่าเฉลี่ย = 3.21) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ตรงกับเรื่อง que ผู้บริหารต้องการใช้ตัดสินใจในปริมาณที่มากขึ้น และมีสารสนเทศทางการบัญชีที่ไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย = 2.89 และ ค่าเฉลี่ย = 2.68 ตามลำดับ)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจได้มากกว่าเดิม และมีสารสนเทศทางการบัญชีที่ตรงกับเรื่อง que ผู้บริหารต้องการใช้ตัดสินใจในปริมาณที่มากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.40 และ ค่าเฉลี่ย = 3.20 ตามลำดับ) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้วมีสารสนเทศทางการบัญชีที่ไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย = 2.50)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ตรงกับเรื่อง que ผู้บริหารต้องการใช้ตัดสินใจในปริมาณที่มากขึ้น และมีสารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจได้มากกว่าเดิม (ค่าเฉลี่ย = 3.17 และ ค่าเฉลี่ย = 3.08 ตามลำดับ) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้วมีสารสนเทศทางการบัญชีที่ไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย = 2.58)

ความเห็นในเรื่องคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ด้านความน่าเชื่อถือ

ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ มีสารสนเทศทางบัญชีที่แสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กรได้ถูกต้องมากขึ้น และ สารสนเทศทางบัญชีมีความลำเอียงน้อยลง (ค่าเฉลี่ย = 3.31 และ ค่าเฉลี่ย = 3.17 ตามลำดับ) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว สารสนเทศทางบัญชีมีความน่าเชื่อถือน้อยลง (ค่าเฉลี่ย = 2.47) ซึ่งทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ EDI ในด้านความน่าเชื่อถือ คือ มีสารสนเทศทางบัญชีที่แสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กรได้ถูกต้องมากขึ้น และ สารสนเทศ

ทางบัญชีมีความลำเอียงน้อยลง (ร้อยละ 86.36 และ 79.55ตามลำดับ) และส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้วสารสนเทศทางบัญชีมีความน่าเชื่อถือน้อยลง (ร้อยละ 87.50) โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ มีสารสนเทศทางบัญชีที่แสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กรได้ถูกต้องมากขึ้น และ สารสนเทศทางบัญชีมีความลำเอียงน้อยลง (ค่าเฉลี่ย = 3.33 และ ค่าเฉลี่ย = 3.17 ตามลำดับ) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้วสารสนเทศทางบัญชีมีความน่าเชื่อถือน้อยลง (ค่าเฉลี่ย = 2.50)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางบัญชีมีความลำเอียงน้อยลง และ มีสารสนเทศทางบัญชีที่แสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กรได้ถูกต้องมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.18 และ ค่าเฉลี่ย = 3.09 ตามลำดับ) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้วสารสนเทศทางบัญชีมีความน่าเชื่อถือน้อยลง (ค่าเฉลี่ย = 2.45)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางบัญชีมีความลำเอียงน้อยลง และ มีสารสนเทศทางบัญชีที่แสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กรได้ถูกต้องมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.42 และ ค่าเฉลี่ย = 3.00 ตามลำดับ) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้วสารสนเทศทางบัญชีมีความน่าเชื่อถือน้อยลง (ค่าเฉลี่ย = 2.67)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ มีสารสนเทศทางบัญชีที่แสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กรได้ถูกต้องมากขึ้น และ สารสนเทศทางบัญชีมีความลำเอียงน้อยลง (ค่าเฉลี่ย = 3.32 และ ค่าเฉลี่ย = 3.16 ตามลำดับ) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้วสารสนเทศทางบัญชีมีความน่าเชื่อถือน้อยลง (ค่าเฉลี่ย = 2.53)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ มีสารสนเทศทางบัญชีที่แสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กรได้ถูกต้องมากขึ้น และ สารสนเทศทางบัญชีมีความ

ลำเอียงน้อยลง (ค่าเฉลี่ย = 3.50 และ ค่าเฉลี่ย = 3.50 ตามลำดับ) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้วสารสนเทศทางบัญชีมีความน่าเชื่อถือน้อยลง (ค่าเฉลี่ย = 2.10)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ มีสารสนเทศทางบัญชีที่แสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กรได้ถูกต้องมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.58) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว สารสนเทศทางบัญชีมีความลำเอียงน้อยลงและสารสนเทศทางบัญชีมีความน่าเชื่อถือน้อยลง (ค่าเฉลี่ย = 2.67 และ ค่าเฉลี่ย = 2.42 ตามลำดับ)

ความเห็นในเรื่องคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ด้านความครบถ้วนสมบูรณ์

ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.62) ซึ่งทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ EDI ในด้านความครบถ้วนสมบูรณ์ คือ สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น (ร้อยละ 93.18) โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.52)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.82)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.67)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.68)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.90)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.25)

ความเห็นในเรื่องคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ด้านความทันเวลา

ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีความทันต่อเวลาต่อการตัดสินใจมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.63) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้วทำให้ได้รับสารสนเทศทางการบัญชีล่าช้าจนไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย = 2.26) ซึ่งทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ EDI ในด้านความทันเวลา คือ สารสนเทศทางการบัญชีมีความทันต่อเวลาต่อการตัดสินใจมากขึ้น (ร้อยละ 92.05) และส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้วทำให้ได้รับสารสนเทศทางการบัญชีล่าช้าจนไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ (ร้อยละ 93.18) โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีความทันต่อเวลาต่อการตัดสินใจมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.33) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้วทำให้ได้รับสารสนเทศทางการบัญชีล่าช้าจนไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย = 2.42)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีความทันต่อเวลาต่อการตัดสินใจมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.82) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้วทำให้ได้รับสารสนเทศทางการบัญชีล่าช้าจนไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย = 2.27)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีความทันต่อเวลาต่อการตัดสินใจมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.67) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำ

EDI มาใช้กับกิจการแล้วทำให้ได้รับสารสนเทศทางการบัญชีล่าช้าจนไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย = 2.25)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีความทันต่อเวลาต่อการตัดสินใจมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.68) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้วทำให้ได้รับสารสนเทศทางการบัญชีล่าช้าจนไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย = 2.00)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีความทันต่อเวลาต่อการตัดสินใจมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.90) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้วทำให้ได้รับสารสนเทศทางการบัญชีล่าช้าจนไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย = 2.20)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีความทันต่อเวลาต่อการตัดสินใจมากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.67) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้วทำให้ได้รับสารสนเทศทางการบัญชีล่าช้าจนไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ (ค่าเฉลี่ย = 2.42)

ความเห็นในเรื่องคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ด้านความเข้าใจได้

ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย (ค่าเฉลี่ย = 3.51) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอรูปแบบที่ยากที่จะเข้าใจ (ค่าเฉลี่ย = 2.25) ซึ่งทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ EDI ในด้านความเข้าใจได้ คือ สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย (ร้อยละ 93.18) และส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้วทำให้สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอรูปแบบที่ยากที่จะเข้าใจ (ร้อยละ 95.45) โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอรูปแบบที่เข้าใจได้

ความเห็นในเรื่องคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ด้านการตรวจสอบได้

ในภาพรวม บริษัทของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เห็นด้วยว่า โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีรายละเอียดทำให้ตรวจสอบได้ง่ายขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.67) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้การค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบทำได้ยากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 2.25) ซึ่งทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในประโยชน์ที่ได้รับจากการใช้ EDI ในด้านการตรวจสอบได้ คือ สารสนเทศทางการบัญชีมีรายละเอียดทำให้ตรวจสอบได้ง่ายขึ้น (ร้อยละ 96.59) และส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้วทำให้การค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบทำได้ยากขึ้น (ร้อยละ 98.86) โดยเมื่อพิจารณาในรายละเอียดพบว่า

ผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขายต่ำกว่า 25 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีรายละเอียดทำให้ตรวจสอบได้ง่ายขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.58) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้การค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบทำได้ยากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 2.46)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 25 ล้านบาทขึ้นไป – 50 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีรายละเอียดทำให้ตรวจสอบได้ง่ายขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.82) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้การค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบทำได้ยากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 2.00)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป – 100 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีรายละเอียดทำให้ตรวจสอบได้ง่ายขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.75) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้การค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบทำได้ยากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 2.17)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 100 ล้านบาทขึ้นไป – 500 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีรายละเอียดทำให้ตรวจสอบได้ง่ายขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.53) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้การค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบทำได้ยากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 2.11)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 500 ล้านบาทขึ้นไป – 1,000 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีรายละเอียดทำให้ตรวจสอบได้ง่ายขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.80) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้การค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบทำได้ยากขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 2.10)

สำหรับผู้ตอบแบบสอบถามที่มียอดขาย 1,000 ล้านบาทขึ้นไป โดยเฉลี่ยแล้วค่อนข้างเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้ สารสนเทศทางการบัญชีมีรายละเอียดทำให้ตรวจสอบได้ง่ายขึ้น (ค่าเฉลี่ย = 3.75) และโดยเฉลี่ยแล้วไม่ค่อยเห็นด้วยว่า เมื่อนำEDI มาใช้กับกิจการแล้ว ทำให้การค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบทำได้ยากขึ้น(ค่าเฉลี่ย = 2.50)

ส่วนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย ที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีและการลดลงของงานเอกสารในการนำEDIมาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าโดยผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภค

การทดสอบสมมติฐานของงานวิจัยครั้งนี้ เป็นการทดสอบเพื่อหาว่ามีปัจจัยอะไรบ้างที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีและการลดลงของงานเอกสารในการนำEDIมาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าตามขอบเขตที่ผู้วิจัยศึกษา การศึกษาความสัมพันธ์จะใช้การทดสอบ Chi-Square สำหรับความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นกับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ซึ่งเป็นตัวแปรจากการใช้ Likert Scale และใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) สำหรับการทดสอบ การลดลงของงานด้านเอกสาร

หนึ่งตัวแปรอิสระที่ใช้อธิบายระดับความมีประสิทธิภาพของสารสนเทศทางการบัญชีนั้น มี 3 ด้าน ดังนี้

1. กระบวนการทางการค้า
2. ต้นทุนในการใช้ EDI
3. ระยะเวลาของการใช้ EDI

ในส่วนของตัวแปรอิสระที่ใช้อธิบายการลดลงของงานเอกสารนั้น มี 2 ด้าน ดังนี้

1. กระบวนการทางการค้า
2. ต้นทุนในการใช้ EDI

ในส่วนของตัวแปรตามที่ใช้อธิบายคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีนั้น มี 6 ด้าน
ดังนี้

1. ความตรงต่อกรณี
2. ความน่าเชื่อถือ
3. ความครบถ้วนสมบูรณ์
4. ความทันเวลา
5. เป็นที่เข้าใจได้
6. สามารถตรวจสอบได้

ในการจัดประเภทคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีนั้น จะมีแบบสอบถามที่ใช้วัด
คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีโดยรวม ซึ่งไม่สามารถจำแนกเข้าไปอยู่ในคุณภาพของ
สารสนเทศทั้ง 6 ด้านได้



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี

ตารางที่ 4.28 ความสัมพันธ์ระหว่างขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้ากับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI โดยรวมทุกบริษัท

ขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทาง การค้า	ความตรงต่อกรณี		ความน่าเชื่อถือ		ความครบถ้วน สมบูรณ์		ความทันเวลา		เป็นที่เข้าใจได้		สามารถ ตรวจสอบได้		คุณภาพโดยรวม ดีขึ้น	
	χ^2	P- Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value
การรับคำสั่งซื้อสินค้า	10.865	0.029	29.052	0.000	1.652	0.990	12.205	0.058	1.805	0.937	1.082	0.982	1.491	0.960
การวางบิล	5.670	0.225	2.733	0.603	6.948	0.139	1.959	0.581	2.189	0.534	5.096	0.165	3.265	0.353
การส่งสินค้า	6.091	0.192	3.960	0.412	6.171	0.187	2.649	0.449	1.017	0.797	15.731	0.001	5.381	0.146
การรับชำระเงิน	4.154	0.386	3.582	0.466	3.150	0.533	2.028	0.567	1.448	0.694	1.422	0.700	5.939	0.115
การบันทึกบัญชี	19.812	0.001	11.993	0.017	6.010	0.198	0.537	0.911	2.648	0.449	4.202	0.240	6.995	0.072
อื่นๆ	4.183	0.382	0.748	0.945	18.079	0.001	7.510	0.057	0.390	0.942	5.124	0.163	0.275	0.965

ตารางที่ 4.29 ความสัมพันธ์ระหว่างขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้ากับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่มียอดขายต่ำกว่า 50 ล้านบาท

ขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทาง การค้า	ความตรงต่อกรณี		ความน่าเชื่อถือ		ความครบถ้วน สมบูรณ์		ความทันเวลา		เป็นที่เข้าใจได้		สามารถ ตรวจสอบได้		คุณภาพโดยรวม ดีขึ้น	
	χ^2	P- Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value
การรับคำสั่งซื้อสินค้า	18.901	0.001	18.834	0.001	2.168	0.338	1.563	0.668	1.338	0.720	0.934	0.817	3.387	0.336
การวางบิล	2.974	0.562	2.865	0.581	2.393	0.302	5.027	0.170	1.343	0.719	3.284	0.350	3.467	0.325
การส่งสินค้า	2.863	0.581	4.897	0.298	1.574	0.455	1.136	0.768	0.972	0.808	11.239	0.011	2.461	0.482
การรับชำระเงิน	5.600	0.231	6.691	0.153	0.989	0.610	2.082	0.556	4.148	0.246	2.897	0.408	6.222	0.101
การบันทึกบัญชี	6.318	0.177	3.447	0.486	0.958	0.619	0.701	0.873	1.037	0.792	1.498	0.683	2.100	0.552
อื่นๆ	10.980	0.027	0.772	0.942	2.862	0.239	16.985	0.001	0.305	0.959	0.213	0.975	1.742	0.628

ตารางที่ 4.30 ความสัมพันธ์ระหว่างขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้ากับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป

ขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทาง การค้า	ความตรงต่อกรณี		ความน่าเชื่อถือ		ความครบถ้วน สมบูรณ์		ความทันเวลา		เป็นที่เข้าใจได้		สามารถ ตรวจสอบได้		คุณภาพโดยรวม ดีขึ้น	
	χ^2	P- Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value
การรับคำสั่งซื้อสินค้า	1.127	0.980	26.590	0.000	1.597	0.991	7.736	0.258	2.820	0.831	0.552	0.968	1.501	0.826
การวางบิล	3.703	0.295	4.614	0.202	5.032	0.284	3.484	0.323	4.475	0.215	6.321	0.042	7.767	0.682
การส่งสินค้า	2.330	0.507	1.500	0.682	4.744	0.315	5.663	0.129	4.124	0.248	7.552	0.023	3.058	0.217
การรับชำระเงิน	1.233	0.745	1.563	0.668	2.079	0.721	2.870	0.412	3.581	0.310	0.205	0.903	1.669	0.434
การบันทึกบัญชี	14.239	0.003	10.029	0.018	4.927	0.295	0.584	0.900	2.587	0.460	3.635	0.162	4.881	0.087
อื่นๆ	0.650	0.885	0.354	0.950	12.857	0.012	5.333	0.149	0.170	0.982	5.910	0.052	0.378	0.828

จากตารางที่ 4.28-4.30 ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI มีความเห็นในเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความมีประสิทธิภาพของการใช้ EDI ของกิจการ ดังนี้

ขอบเขตของการใช้ EDI ในการรับคำสั่งซื้อ

ในภาพรวมพบว่าเมื่อใช้ EDI ในกระบวนการรับคำสั่งซื้อแล้ว จะมีผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีคือ สารสนเทศทางการบัญชีที่มีความตรงต่อกรณีมากขึ้น (Sig. = 0.029) ซึ่งหมายความว่าเมื่อมีการใช้ EDI ในการรับคำสั่งซื้อแล้วจะทำให้ได้สารสนเทศที่ช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจ และสารสนเทศทางการบัญชีมีความน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้น (Sig. = 0.000) ซึ่งหมายความว่าเมื่อมีการใช้ EDI ในกระบวนการรับคำสั่งซื้อแล้วจะทำให้ได้สารสนเทศที่ไม่มีข้อผิดพลาดหรือความลำเอียงและยังแสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจได้อย่างถูกต้อง

เมื่อพิจารณาแยกตามขนาดของกิจการโดยใช้ยอดขายของบริษัทเป็นเกณฑ์พบว่า เมื่อมีการนำ EDI มาใช้ในการรับคำสั่งซื้อแล้ว กิจการขนาดเล็ก(บริษัทที่มียอดขายรวมต่ำกว่า 50 ล้านบาท) เห็นว่า EDI จะช่วยให้ได้สารสนเทศที่มีความตรงต่อกรณีมากขึ้น (Sig. = 0.001) และได้สารสนเทศที่มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น (Sig. = 0.001) ในขณะที่ในกิจการขนาดใหญ่(บริษัทที่มียอดขายรวมตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป)เห็นว่าการใช้ EDI จะช่วยให้ได้สารสนเทศที่มีความน่าเชื่อถือมากขึ้นเท่านั้น (Sig. = 0.000)

ผลที่ได้สะท้อนให้เห็นว่า ถึงแม้กิจการส่วนใหญ่มีการใช้ EDI ในกระบวนการรับคำสั่งซื้อ (จากตารางที่ 4.8) แต่ก็ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีโดยส่วนใหญ่ มีเพียงแค่ ความตรงต่อกรณี และความน่าเชื่อถือเท่านั้น โดยจากผลที่ได้จากการสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามเพิ่มเติม ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้คำอธิบายว่า เมื่อมีการนำ EDI มาใช้แล้วจะส่งผลกระทบต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร กล่าวคือ ผู้บริหารค่อนข้างมีความมั่นใจในระบบ EDI เลยทำให้มีความแน่นอนในการตัดสินใจได้มากกว่าเดิม ส่วนในเรื่องของความน่าเชื่อถือนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามคิดว่าเมื่อนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับคำสั่งซื้อแล้วจะทำให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น กล่าวคือข้อมูลมีความถูกต้องมากขึ้น

ขอบเขตของการใช้ EDI ในการวางบิล

ในภาพรวมพบว่าเมื่อใช้ EDI ในการวางบิลแล้ว จะไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ผลที่ได้อาจเกิดมาจาก ข้อมูลที่ได้จากการวางบิลนั้น ไม่ได้นำมาใช้ใน

การบันทึกบัญชีผ่านทางระบบ EDI อยู่แล้ว เนื่องจากในกระบวนการวางบิลนั้น ชัฟฟลายเออร์ต้องแนบใบสั่งซื้อสินค้าที่มีตราประทับรับสินค้า มาพร้อมกับใบเสร็จรับเงิน มาเพื่อรับเงิน แต่เมื่อพิจารณาแยกตามขนาดของกิจการโดยใช้ยอดขายของบริษัทเป็นเกณฑ์พบว่า กิจการขนาดใหญ่ บางกิจการจะมีการเชื่อมระบบ EDI กับระบบ ERP ของบริษัท ซึ่งทำให้เมื่อแยกทดสอบสมมติฐานตามยอดขายรวมของบริษัท ผลที่ได้คือ บริษัทขนาดใหญ่เห็นว่า เมื่อใช้ EDI ในกระบวนการวางบิลแล้วจะทำให้คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีสามารถตรวจสอบได้มากขึ้น เนื่องจากมีการเชื่อมต่อระบบระหว่าง EDI กับ ERP นั้นเอง

ขอบเขตของการใช้ EDI ในการส่งสินค้า

ในภาพรวมพบว่าเมื่อใช้ EDI ในการส่งสินค้าโดย การใช้ EDI ในการทำใบ Ship Notice แล้ว จะมีผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี คือ สารสนเทศทางการบัญชีสามารถตรวจสอบได้ (Sig. = 0.001) ซึ่งหมายความว่าเมื่อมีการใช้ EDI ในกระบวนการส่งสินค้าแล้วจะทำให้ได้สารสนเทศที่มีรายละเอียดทำให้สามารถตรวจสอบได้ง่ายขึ้น

ผลที่ได้สะท้อนให้เห็นว่า เมื่อกิจการมีการนำ EDI มาใช้กับกระบวนการส่งสินค้าแล้ว จะทำให้ได้สามารถตรวจสอบสถานะของการส่งสินค้าได้ดีขึ้นกว่าเดิม ซึ่งอาจเป็นเพราะสามารถค้นหาข้อมูลได้ว่าขณะนี้สินค้าส่งไปถึงที่ใดแล้ว หากเกิดการสูญหายของสินค้า กิจการก็สามารถติดตามได้ว่า สินค้านั้นสูญหาย ณ จุดใด

ขอบเขตของการใช้ EDI ในการรับชำระเงิน

ในภาพรวมพบว่าเมื่อใช้ EDI ในการรับชำระเงินแล้ว จะไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี โดยจากผลที่ได้จากการสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามเพิ่มเติม ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้คำอธิบายว่า เนื่องจากในประเทศไทยข้อมูลที่ได้จากการชำระเงินนั้น ไม่ได้นำมาใช้ในการบันทึกบัญชีอยู่แล้ว แต่ที่ต่างประเทศจะมีการใช้ Electronic Fund Transfer (EFT) ซึ่งกระทำผ่านทางธนาคารอย่างแพร่หลาย

ขอบเขตของการใช้ EDI ในการบันทึกบัญชี

ในภาพรวมพบว่าเมื่อใช้ EDI ในกระบวนการบันทึกบัญชี โดยเมื่อคู่ค้าทำการสั่งซื้อสินค้า โดยการส่งข้อมูลที่อยู่ในรูปไฟล์ผ่านระบบ EDI แล้วกิจการจะต้องการแปลงจากระบบ EDI ให้เป็นระบบ ERP ที่ใช้ในบริษัท ซึ่งทำให้กิจการไม่ต้องทำการพิมพ์เอกสารออกมาเพื่อทำการบันทึกซ้ำ

โดยระบบ ERP ของกิจการ จะมีการแปลงข้อมูลโดยมีการทำเพิ่มข้อมูลลูกหนี้การค้า รวมทั้งมีการจับคู่เอกสาร รวมทั้งมีการผ่านรายการโดยอัตโนมัติ ซึ่งการใช้ EDI ในการบันทึกบัญชีนั้นจะมีผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี คือ สารสนเทศทางการบัญชีที่มีความตรงต่อกรณีมากขึ้น (Sig. = 0.001) ซึ่งหมายถึงว่าเมื่อมีการใช้ EDI ในการบันทึกบัญชีแล้วจะทำให้ได้สารสนเทศที่ช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจ และสารสนเทศทางการบัญชีมีความน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้น (Sig. = 0.017) ซึ่งหมายถึงว่าเมื่อมีการใช้ EDI ในกระบวนการบันทึกบัญชีแล้วจะทำให้ได้สารสนเทศที่ไม่มีข้อผิดพลาดหรือความลำเอียงและยังแสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจได้อย่างถูกต้อง

เมื่อพิจารณาแยกตามขนาดของกิจการโดยใช้ยอดขายของบริษัทเป็นเกณฑ์พบว่า เมื่อมีการนำ EDI มาใช้ในการบันทึกบัญชีแล้ว กิจการขนาดเล็ก(บริษัทที่มียอดขายรวมต่ำกว่า 50 ล้านบาท) เห็นว่า EDI ไม่ช่วยทำให้คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีดีขึ้น ในขณะที่ในกิจการขนาดใหญ่(บริษัทที่มียอดขายรวมตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป)เห็นว่าการนำ EDI จะทำให้ได้สารสนเทศที่ช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจ (Sig. = 0.003) และช่วยให้ได้สารสนเทศที่มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น (Sig. = 0.018)

โดยจากผลที่ได้จากการสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามเพิ่มเติม ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้คำอธิบายว่า เมื่อกิจการนำ EDI มาใช้ในการบันทึกบัญชีแล้ว ผู้บริหารค่อนข้างมีความมั่นใจว่าข้อมูลที่ได้รับนั้นมีความน่าเชื่อถือ ซึ่งจะส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้บริหาร ซึ่งในมุมมองของนักบัญชีเองก็มองว่า ข้อมูลที่ได้จะมีความน่าเชื่อถือมากขึ้นด้วย

ขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการอื่นๆทางการค้า

ในภาพรวมพบว่าเมื่อใช้ EDI ในกระบวนการอื่นๆทางการค้า จะมีผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี คือ สารสนเทศมีความครบถ้วนสมบูรณ์ (Sig. = 0.001) ซึ่งหมายถึงว่า เมื่อมีการใช้ EDI ในกระบวนการอื่นๆทางการค้าแล้วจะทำให้ได้สารสนเทศที่มีความครบถ้วนมากขึ้น มีการเก็บข้อมูลที่สำคัญของกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจได้อย่างครบถ้วน

เมื่อพิจารณาแยกตามขนาดของกิจการโดยใช้ยอดขายของบริษัทเป็นเกณฑ์พบว่า เมื่อมีการนำ EDI มาใช้ในการบันทึกบัญชีแล้ว กิจการขนาดเล็ก(บริษัทที่มียอดขายรวมต่ำกว่า 50 ล้านบาท) เห็นว่า EDI ช่วยเรื่องของความตรงต่อกรณี และความทันต่อเวลาของสารสนเทศทางการบัญชีของกิจการ (Sig. = 0.027) และ(Sig. = 0.001) ตามลำดับ ในขณะที่ในกิจการขนาดใหญ่

(บริษัทที่มียอดขายรวมตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป)เห็นว่า EDI จะช่วยให้ได้สารสนเทศที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น (Sig. = 0.001)

โดยจากผลที่ได้จากการสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามเพิ่มเติม ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้คำอธิบายว่า การใช้ EDI ในกระบวนการอื่นๆในการค้ำนั้น ในกิจการขนาดใหญ่จะมีการนำ EDI มาใช้ในการตรวจสอบการรับชำระหนี้ ซึ่งกิจการมองว่า กระบวนการนี้ไม่อยู่ในกระบวนการชำระเงินเนื่องจาก การชำระเงินนั้น ไม่ได้กระทำผ่านทางระบบ EDI เพียงแต่ได้ข้อมูลในรายละเอียดของการชำระเงินเท่านั้น ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามมีความเห็นว่า การนำ EDI มาใช้นั้นจะทำให้ได้ข้อมูลที่มีความครบถ้วน กล่าวคือ เมื่อคู่ค้ามีการชำระเงินและได้ส่งข้อมูลเกี่ยวกับการชำระเงินมาให้แล้ว กิจการสามารถตรวจสอบได้อย่างแน่นอน จากเดิมที่อาจมีการตกหล่นของข้อมูลเนื่องมาจากความไม่ชัดเจนของเครื่องโทรสารตามวิธีที่ใช้แบบเดิม



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.31 ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนในการใช้ EDI กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI

ต้นทุนในการใช้ EDI	ความตรงต่อกรณี		ความน่าเชื่อถือ		ความครบถ้วนสมบูรณ์		ความทันเวลา		เป็นที่เข้าใจได้		สามารถตรวจสอบได้		คุณภาพโดยรวมดีขึ้น	
	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value
ต้นทุนด้านบุคลากร	13.158	0.107	2.992	0.935	19.131	0.014	3.141	0.791	2.706	0.845	7.115	0.310	5.383	0.496
ต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงาน	12.715	0.122	8.326	0.402	14.365	0.073	5.745	0.452	4.433	0.618	8.065	0.233	6.445	0.375
ต้นทุนรวม	11.080	0.197	2.876	0.942	18.341	0.019	2.142	0.906	2.559	0.862	4.216	0.648	18.013	0.006

ตารางที่ 4.32 ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนในการใช้ EDI กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่มียอดขายต่ำกว่า 50 ล้านบาท

ต้นทุนในการใช้ EDI	ความตรงต่อกรณี		ความน่าเชื่อถือ		ความครบถ้วนสมบูรณ์		ความทันเวลา		เป็นที่เข้าใจได้		สามารถตรวจสอบได้		คุณภาพโดยรวมดีขึ้น	
	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value
ต้นทุนด้านบุคลากร	4.248	0.834	6.638	0.576	7.798	0.099	5.551	0.475	7.643	0.265	5.746	0.452	3.246	0.777
ต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงาน	6.968	0.540	5.571	0.695	3.040	0.551	5.525	0.478	2.593	0.858	4.111	0.662	4.005	0.676
ต้นทุนรวม	4.729	0.786	5.860	0.663	3.515	0.476	5.569	0.473	4.729	0.579	2.832	0.830	3.776	0.707

ตารางที่ 4.33 ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนในการใช้ EDI กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป

ต้นทุนในการใช้ EDI	ความตรงต่อกรณี		ความน่าเชื่อถือ		ความครบถ้วนสมบูรณ์		ความทันเวลา		เป็นที่เข้าใจได้		สามารถตรวจสอบได้		คุณภาพโดยรวมดีขึ้น	
	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value
ต้นทุนด้านบุคลากร	18.541	0.005	6.439	0.376	17.536	0.025	2.904	0.821	3.571	0.735	8.824	0.066	10.498	0.033
ต้นทุนอุปกรณ์สำนักงาน	21.654	0.001	8.013	0.237	17.472	0.026	4.239	0.644	3.932	0.686	11.009	0.026	10.630	0.031
ต้นทุนรวม	7.275	0.296	5.137	0.526	33.054	0.000	3.058	0.802	9.671	0.139	5.839	0.212	27.446	0.000

จากตารางที่ 4.31-4.33 ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI มีความเห็นในเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความมีประสิทธิภาพของการใช้ EDI ของกิจการ ดังนี้

ต้นทุนด้านบุคลากรของการใช้ EDI

จากการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า ต้นทุนบุคลากรของการใช้ EDI มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี เพียงประเด็นเดียว คือ สารสนเทศทางการบัญชีที่มีความครบถ้วนมากขึ้น (Sig. = 0.014)

เมื่อพิจารณาแยกตามขนาดของกิจการโดยใช้ยอดขายของบริษัทเป็นเกณฑ์พบว่า เมื่อมีการนำ EDI มาใช้ในการบันทึกบัญชีแล้ว กิจการขนาดเล็ก(บริษัทที่มียอดขายรวมต่ำกว่า 50 ล้านบาท) เห็นว่า EDI ไม่ช่วยให้คุณภาพของสารสนเทศดีขึ้นเลย ในขณะที่ในกิจการขนาดใหญ่ (บริษัทที่มียอดขายรวมตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป) เห็นว่า EDI ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นของบุคลากรของการใช้ EDI จะทำให้สารสนเทศมีความตรงต่อกรณี มีครบถ้วนมากขึ้นและ คุณภาพโดยรวมของสารสนเทศทางการบัญชีดีขึ้น (Sig. = 0.005) (Sig. = 0.025) และ (Sig. = 0.033) ตามลำดับ

โดยจากผลที่ได้จากการสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามเพิ่มเติม ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้คำอธิบายว่า กิจการมีความเห็นว่าการจ้างบุคลากรเพิ่มขึ้น จะทำให้ข้อมูลมีความครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น เนื่องจาก บุคลากรแต่ละคนก็มีหน้าที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดการตรวจสอบความถูกต้องระหว่างกันได้ ซึ่งต่างจาก ถ้ากิจการมีบุคลากรเพียงคนเดียวที่ทำหน้าที่หลายๆอย่างพร้อมกัน ก็จะไม่สามารถตรวจสอบได้ว่าข้อมูลที่ทำการบันทึกนั้นมีความครบถ้วนหรือไม่ เพราะไม่มีการตรวจสอบซ้ำ และในบางกิจการเห็นว่า เมื่อนำ EDI มาใช้ จะต้องมีการจ้างบุคลากรที่มีความรู้เกี่ยวกับ EDI เพิ่มเนื่องจาก บุคลากรที่มีอยู่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับ EDI เพียงพอ ทำให้เมื่อจ้างบุคลากรเพิ่มแล้วจะทำให้ข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วนมากกว่าเดิม

ต้นทุนอุปกรณ์สำนักงานของการใช้ EDI

จากการทดสอบความสัมพันธ์โดยเมื่อพิจารณาถึงบริษัทโดยรวมแล้ว พบว่า ต้นทุนอุปกรณ์สำนักงานไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี แต่เมื่อพิจารณาแยกตามยอดขายของบริษัทพบว่า เมื่อมีการนำ EDI มาใช้ในการบันทึกบัญชีแล้ว กิจการขนาดเล็ก(บริษัทที่มียอดขายรวมต่ำกว่า 50 ล้านบาท) เห็นว่า EDI ไม่ช่วยให้คุณภาพของสารสนเทศดีขึ้นเลย ในขณะที่ในกิจการขนาดใหญ่(บริษัทที่มียอดขายรวมตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป) เห็นว่า EDI ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นของอุปกรณ์สำนักงานของการใช้ EDI จะทำให้สารสนเทศมีความตรงต่อกรณี

มีครบถ้วนมากขึ้นสารสนเทศสามารถตรวจสอบได้ และ คุณภาพโดยรวมของสารสนเทศทางการบัญชีดีขึ้น (Sig. = 0.001) (Sig. = 0.026) (Sig. = 0.026) และ (Sig. = 0.031) ตามลำดับ

โดยจากผลที่ได้จากการสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามเพิ่มเติม ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้คำอธิบายว่า ในกิจการขนาดใหญ่ เมื่อมีการเพิ่มขึ้นของต้นทุนอุปกรณ์สำนักงานของการใช้ EDI แล้ว ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าทำให้คุณภาพโดยรวมของสารสนเทศดีขึ้น ซึ่งต่างจากมุมมองของกิจการขนาดเล็ก ซึ่งเห็นว่า ถึงมีการเพิ่มขึ้นของต้นทุนอุปกรณ์สำนักงาน ก็ไม่ช่วยให้สารสนเทศทางการบัญชีดีขึ้น

ต้นทุนรวมของการใช้ EDI

จากการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า ต้นทุนรวมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี จำนวน 2 ประเด็น คือ สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น (Sig. = 0.019) และในภาพรวมคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีดีขึ้น (Sig. = 0.006)

เมื่อพิจารณาแยกตามขนาดของกิจการโดยใช้ยอดขายของบริษัทเป็นเกณฑ์พบว่า เมื่อมีการนำ EDI มาใช้ในการบันทึกบัญชีแล้ว กิจการขนาดเล็ก(บริษัทที่มียอดขายรวมต่ำกว่า 50 ล้านบาท) เห็นว่า EDI ไม่ช่วยให้คุณภาพของสารสนเทศดีขึ้นเลย ในขณะที่ในกิจการขนาดใหญ่ (บริษัทที่มียอดขายรวมตั้งแต่ 50 ล้านบาทขึ้นไป)เห็นว่า EDI ต้นทุนรวมที่เพิ่มขึ้นของการใช้ EDI จะทำให้สารสนเทศทางการบัญชี มีครบถ้วนมากขึ้นและ คุณภาพโดยรวมของสารสนเทศทางการบัญชีดีขึ้น (Sig. = 0.000) และ (Sig. = 0.000) ตามลำดับ

ผลที่ได้สะท้อนให้เห็นว่า ในกิจการขนาดใหญ่ เมื่อมีการลงทุนในการนำ EDI มาใช้ในจำนวนเงินที่มากแล้ว จะทำให้คุณภาพโดยรวมของสารสนเทศดีขึ้น เนื่องจากมีการเชื่อมกันของระบบอย่างครบวงจร ซึ่งต้องอาศัยเงินลงทุนจำนวนมาก ดังนั้น ผลที่ได้คือ ยิ่งกิจการจ่ายเงินให้กับระบบเท่าไรนั้น เท่ากับเป็นการซื้อความสะดวกสบายมากขึ้น ซึ่งข้อมูลที่ได้นั้นก็มีความถูกต้องและรวดเร็วมากขึ้นด้วย พร้อมทั้งผู้บริหารก็ยังให้ความเชื่อใจว่าข้อมูลที่ได้นั้นสามารถใช้ในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้องด้วย

ตารางที่ 4.34 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาของการใช้ กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีของบริษัทที่ใช้ EDI

ระยะเวลาของการใช้ EDI	ความตรงต่อกรณี		ความน่าเชื่อถือ		ความครบถ้วน สมบูรณ์		ความทันเวลา		เป็นที่เข้าใจได้		สามารถ ตรวจสอบได้		คุณภาพโดยรวม ดีขึ้น	
	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value
จำนวนปีที่ใช้	23.069	0.285	14.799	0.788	18.486	0.555	21.645	0.117	11.736	0.699	6.572	0.968	10.157	0.810

ตารางที่ 4.35 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาของการใช้ กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีของบริษัทที่มียอดขายต่ำกว่า 50 ล้านบาท

ระยะเวลาของการใช้ EDI	ความตรงต่อกรณี		ความน่าเชื่อถือ		ความครบถ้วน สมบูรณ์		ความทันเวลา		เป็นที่เข้าใจได้		สามารถ ตรวจสอบได้		คุณภาพโดยรวม ดีขึ้น	
	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value
จำนวนปีที่ใช้	10.241	0.595	11.141	0.517	4.379	0.626	9.650	0.380	9.465	0.395	4.937	0.840	4.010	0.911

ตารางที่ 4.36 ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาของการใช้ กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีของบริษัทที่มียอดขาย 50 ล้านบาทขึ้นไป

ระยะเวลาของการใช้ EDI	ความตรงต่อกรณี		ความน่าเชื่อถือ		ความครบถ้วน สมบูรณ์		ความทันเวลา		เป็นที่เข้าใจได้		สามารถ ตรวจสอบได้		คุณภาพโดยรวม ดีขึ้น	
	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value
จำนวนปีที่ใช้	14.764	0.469	14.638	0.478	20.029	0.456	20.482	0.154	14.808	0.465	8.441	0.586	9.228	0.558

จากตารางที่ 4.34-4.36 ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI มีความเห็นในเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความมีประสิทธิภาพของการใช้ EDI ของกิจการ ดังนี้

จากการทดสอบความสัมพันธ์พบว่า ระยะเวลาในการใช้ EDI มีความสัมพันธ์กับสารสนเทศทางการบัญชีที่ตรงกับเรื่อง que ผู้บริหารต้องการใช้ตัดสินใจในปริมาณที่มากขึ้นเท่านั้น สำหรับในด้านอื่นๆของคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ระยะเวลาในการใช้ EDI จะไม่มีความสัมพันธ์กันเลย

ผลที่ได้นั้น อาจเกิดมาจาก ในประเทศไทย การนำ EDI มาใช้ ยังใช้ในระยะเวลาเริ่มต้น จึงยังไม่เห็นผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ซึ่งจากการศึกษาของ Sangjae and Gyoo (2003) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับระยะเวลาที่บริษัทได้นำการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มาใช้พบว่า บริษัทประมาณ 80% จะมีการนำ การแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ มาใช้ในช่วงระยะเวลาไม่เกิน 5 ปี ซึ่งระยะเวลา 5 ปี ที่ใช้จะทำให้การใช้ EDI มีประสิทธิภาพมากที่สุด ดังนั้นจึงทำให้เมื่อประเทศไทยยังนำ EDI มาใช้ในระยะเวลาเริ่มต้น เลยทำให้ไม่เกิดประสิทธิผลของคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีเท่าที่ควร

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลดลงของงานเอกสาร

ตารางที่ 4.37 การวิเคราะห์ถดถอย ขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้ากับการลดลงของงานเอกสารในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอย	ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน	Sig. ของ t
ค่าคงที่	0.857		0.000
การรับคำสั่งซื้อสินค้า	0.005	0.005	0.968
การวางบิล	0.155	0.139	0.209
การส่งสินค้า	-0.204	-0.139	0.224
การรับชำระเงิน	0.141	0.121	0.282
การบันทึกบัญชี	0.159	0.114	0.321
กระบวนการอื่นๆในการค้า	-0.174	-0.073	0.504
ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์เชิงพหุ (R)			0.247
ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ (R ²)			0.061
ค่าคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณค่าตัวแปรตาม (SE)			0.558
ค่าสถิติทดสอบ F			0.878
ค่า Sig. ของ F			0.515

จาก ตารางที่ 4.37 พบว่า ขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้า ซึ่งได้แก่ การรับคำสั่งซื้อสินค้า การวางบิล การส่งสินค้า การรับชำระเงิน การบันทึกบัญชี และกระบวนการอื่นๆในการค้า ไม่มีความสัมพันธ์กับลดลงของงานด้านเอกสาร ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากการสัมภาษณ์ผู้ตอบแบบสอบถามเพิ่มเติมพบว่า ในบางกิจการยังไม่ได้ใช้ EDI ได้อย่างมีประสิทธิภาพ กล่าวคือ ในบางกิจการพบว่า ได้ใช้ EDI เพียงแค่ ดูสถานะในการรับคำสั่งซื้อเท่านั้น ซึ่งไม่ได้ใช้ในกระบวนการอื่นๆอีก ประกอบกับ ถึงแม้ว่าจะนำ EDI มาใช้ในกระบวนการต่างๆแล้ว ก็ยังต้องมีการพิมพ์เอกสารออกมา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องอีกที รวมทั้งสรรพากรยังต้องการหลักฐาน เลยทำให้ จำนวนเอกสารที่ได้ไม่เปลี่ยนแปลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2547) จากการศึกษาการใช้ EDI ในอุตสาหกรรมยานยนต์ พบว่า เมื่อมีการนำ EDI มาใช้ในบริษัท อีซูซุ ในส่วนของผู้ผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ซึ่งเป็น

ซัพพลายเออร์ของบริษัท อีซูซุ นั้น การใช้ EDI ทำให้ผู้ผลิตชิ้นส่วนรถยนต์มีขั้นตอนการทำงานเพิ่มขึ้น 2 ขั้นตอนคือ ต้องพิมพ์เอกสารทุกอย่างเอง จากเดิมที่ได้รับจากบริษัท อีซูซุ และต้องแจ้งเวลาออกของรถส่งของให้บริษัทอีซูซุ ทราบล่วงหน้าทุกครั้ง ซึ่งจากการที่ต้องพิมพ์เอกสารเอง จึงทำให้ซัพพลายเออร์งานด้านเอกสารเพิ่มขึ้น



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.38 การวิเคราะห์ถดถอย ต้นทุนในการใช้ EDIกับการลดลงของงานเอกสารในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI

ตัวแปร	ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอย	ค่าสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐาน	Sig. ของ t
ค่าคงที่	0.690		0.000
ต้นทุนทางด้านบุคลากร	0.350	0.476	0.000
ต้นทุนทางด้านอุปกรณ์สำนักงาน	0.173	0.260	0.022
ต้นทุนรวม	-0.289	-0.302	0.004
ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์เชิงพหุ (R)			0.575
ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงพหุ (R ²)			0.331
ค่าคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการประมาณค่าตัวแปรตาม (SE)			0.463
ค่าสถิติทดสอบ F			13.858
ค่า Sig. ของ F			0.000

จาก ตารางที่ 4.38 พบว่า ต้นทุนทางด้านบุคลากรของการใช้ EDI มีความสัมพันธ์กับการลดลงของงานด้านเอกสารมากที่สุด (Beta = 0.476) โดยอันดับรองลงมา คือ ต้นทุนรวม ของการใช้ EDI (Beta = 0.289) และ ต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานของการใช้ EDI (Beta = 0.260) โดยปัจจัยดังกล่าว สามารถอธิบายความผันแปรของการลดลงของงานเอกสาร ได้ร้อยละ 33.10 (R² = 0.331)

จากการทดสอบความสัมพันธ์พบว่า

ต้นทุนทางด้านบุคลากรของการใช้ EDI มีความสัมพันธ์ในทางเดียวกับการลดลงของงานเอกสาร ซึ่งผลที่ได้ อาจเกิดมาจาก มีการจ้างบุคลากรที่มีความรู้ทางด้าน EDI เพิ่ม ทำให้กิจการค่อนข้างจะมั่นใจกับระบบ EDI จึงทำให้ไม่ต้องมีการพิมพ์เอกสารมาเพื่อยืนยันความถูกต้อง ดังนั้น การเพิ่มขึ้นของต้นทุนด้านบุคลากรจึงเป็นการช่วยลดงานด้านเอกสารได้มากกว่าเดิม

ต้นทุนทางด้านอุปกรณ์สำนักงานของการใช้ EDI มีความสัมพันธ์ในทางเดียวกับการลดลงของงานเอกสาร โดยจากผลที่ได้จากการสอบถามผู้ตอบแบบสอบถามเพิ่มเติม ผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้คำอธิบายว่า ถ้ามีการลงทุนเพิ่มในส่วนของอุปกรณ์สำนักงาน เช่น มีการเปลี่ยนแปลงฮาร์ดแวร์ หรือ ซอฟต์แวร์ นั้น จะส่งผลถึงการดำเนินงานต่างๆในบริษัท ยกตัวอย่างคือ ถ้ากิจการมีการลงทุนการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูงแล้ว จะสามารถดึงข้อมูลได้อย่างรวดเร็ว และไม่ต้องมีการพิมพ์ข้อมูลออกมาเนื่องจาก สามารถกระทำรายการผ่านทางหน้าจอ

คอมพิวเตอร์ได้ทันที ซึ่งเมื่อเทียบกับอินเทอร์เน็ตความเร็วต่ำแล้ว พบว่าข้อมูลที่ได้จะมีความล่าช้า และต้องทำการพิมพ์ออกมาเพื่อตรวจสอบอีกที

ต้นทุนรวมของการใช้ EDI มีความสัมพันธ์ในทางตรงกันข้ามกับการลดลงของงานเอกสาร เนื่องจาก ถึงแม้จะมีการเพิ่มขึ้นของต้นทุนด้านบุคลากรของการใช้ EDI และ ต้นทุนอุปกรณ์สำนักงานของการใช้ EDI ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของต้นทุนรวมนั้น แต่ก็ยังต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ EDI ในส่วนอื่นอีก เช่นค่าพัฒนาระบบ ค่าติดตั้งระบบ ค่าไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์และค่ารับส่งข้อมูลซึ่งคิดเป็นกิโลไบต์ กิจการเห็นว่า ค่าใช้จ่ายเหล่านี้เป็นค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายเพื่อให้สามารถใช้งาน EDI ได้ และต้องมีการพิมพ์เอกสารออกมาเหมือนเดิม เนื่องจาก ระบบบัญชีภายในของกิจการยังไม่เชื่อมต่อกับระบบ EDI ทำให้ต้องพิมพ์เอกสารออกมาเพื่อบันทึกข้อมูลเข้าไปอีกครึ่งหนึ่ง



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีและการลดลงของงานเอกสารในการนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าโดยผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภค มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีและการลดลงของงานเอกสารเมื่อมีการนำ EDI มาใช้ ซึ่งจากการทบทวนวรรณกรรมและการสัมภาษณ์ผู้รับการสัมภาษณ์พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีสามารถแบ่งได้เป็น 3 ด้านใหญ่ๆ คือ ปัจจัยด้านขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้า ปัจจัยด้านต้นทุนในการใช้ EDI และปัจจัยด้านระยะเวลาของการใช้ EDI และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการลดลงของงานเอกสาร สามารถแบ่งได้เป็น 2 ด้านใหญ่ๆ คือปัจจัยด้านขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้า และปัจจัยด้านต้นทุนในการใช้ EDI โดยในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ ผู้จัดการฝ่ายบัญชี สมุหบัญชี หรือพนักงานบัญชีของบริษัทผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีการนำ EDI มาใช้กับ บริษัท ซี.พี. เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด จำนวน 400 ราย ผู้ศึกษาได้รับแบบสอบถามที่ส่งกลับและมีความสมบูรณ์ในการศึกษาจำนวนทั้งสิ้น 88 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 22.00

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามซึ่งพัฒนาโดยอาศัยข้อมูลจากการทบทวนวรรณกรรมและการสัมภาษณ์สัมภาษณ์หัวหน้าฝ่ายบัญชี สมุหบัญชีหรือตำแหน่งที่เทียบเท่าของบริษัทจดทะเบียนและบริษัทจำกัด รวมทั้งรองประธานบริษัทที่เป็นผู้ให้บริการ EDI โดยแบบสอบถามจะประกอบด้วย คำถามปลายปิดและปลายเปิด สำหรับข้อคำถามที่ศึกษาความเห็นผู้วิจัยใช้มาตราส่วน 5 ระดับ สำหรับการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ผู้ศึกษาได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 2 ท่าน (รวมทั้งอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและเพื่อหาข้อบกพร่องและนำไปปรับปรุงแก้ไขก่อนการทดลองใช้ (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่าง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ SPSS สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย สถิติพื้นฐาน เช่น ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน บรรยายข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงานของกิจการ ในการทดสอบเพื่อหาว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีและการลดลงของงานเอกสารในการนำ EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าตามขอบเขตที่ผู้วิจัยศึกษา การศึกษาความสัมพันธ์จะใช้การทดสอบ Chi-Square สำหรับความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นกับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ซึ่งเป็นตัวแปรจากการใช้ Likert Scale และใช้การวิเคราะห์ความถดถอยเชิงพหุ (Multiple Regression) สำหรับการ

ทดสอบ การลดลงของงานเอกสาร และหลังจากได้รับแบบสอบถามกลับ ผู้วิจัยได้ไปสอบถามเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ลักษณะของการใช้ EDI ในกิจการเพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึกเพิ่มขึ้น

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ สามารถสรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยทั้ง 3 ข้อ (คือวัตถุประสงค์ข้อที่ 1- 3 ซึ่งในส่วนของวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 และ 5 จะสรุปไว้ในส่วนถัดไปคือในส่วนของคุณข้อเสนอแนะ)

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีเมื่อนำการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าโดยกลุ่มผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภค

ขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้า

การรับคำสั่งซื้อสินค้า

การใช้ EDI ในกระบวนการรับคำสั่งซื้อสินค้า เป็นปัจจัยที่ช่วยในความมีประสิทธิภาพผลของการใช้EDIของกิจการในส่วนของความตรงต่อกรณี และความน่าเชื่อถือของข้อมูลของสารสนเทศทางการบัญชี โดยเมื่อพิจารณาแยกตามขนาดของกิจการพบว่า กิจการขนาดเล็กเมื่อนำ EDI มาใช้แล้ว จะทำให้สารสนเทศทางการบัญชีมีความตรงต่อกรณีมากขึ้นและมีการความน่าเชื่อถือมากขึ้น ในขณะที่เมื่อนำ EDI มาใช้ในกิจการขนาดใหญ่พบว่า จะทำให้สารสนเทศทางการบัญชีมีความน่าเชื่อถือมากขึ้นเท่านั้น

การวางบิล

การใช้ EDI ในกระบวนการวางบิล ไม่เป็นปัจจัยที่ช่วยในความมีประสิทธิภาพผลของการใช้EDIของกิจการ โดยเมื่อพิจารณาแยกตามขนาดของกิจการพบว่า ในกิจการขนาดใหญ่ที่มีการเชื่อมต่อบริการ EDI กับ ERP เห็นว่า เมื่อนำ EDI มาใช้ในกิจการแล้ว จะทำให้ สารสนเทศสามารถตรวจสอบได้มากขึ้น อันเนื่องมาจากการเชื่อมต่อของสองระบบนี้นั่นเอง

การส่งสินค้า

การใช้ EDI ในกระบวนการส่งสินค้า เป็นปัจจัยที่ช่วยในความสำเร็จของการใช้ EDI ของกิจการในส่วนของการตรวจสอบได้ของข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี โดยเมื่อพิจารณาแยกตามขนาดของกิจการพบว่า ไม่ว่าจะเป็นกิจการขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ต่างก็เห็นด้วยว่า เมื่อนำ EDI มาใช้กับกิจการ จะส่งผลทำให้สารสนเทศทางการบัญชีมีรายละเอียดทำให้สามารถตรวจสอบได้ง่ายขึ้น

การรับชำระเงิน

การใช้ EDI ในกระบวนการรับชำระเงิน ไม่เป็นปัจจัยที่ช่วยในความสำเร็จของการใช้ EDI ของกิจการ เนื่องจากในประเทศไทย ข้อมูลที่ได้จากการชำระเงินนั้น ไม่ได้ถูกนำมาใช้ในการบันทึกบัญชี ซึ่งแตกต่างจากต่างประเทศที่มีการนำ EDI มาใช้กับ Electronic Fund Transfer (EFT) ซึ่งกระทำผ่านทางธนาคารอย่างแพร่หลาย

การบันทึกบัญชี

การใช้ EDI ในกระบวนการบันทึกบัญชี เป็นปัจจัยที่ช่วยในความสำเร็จของการใช้ EDI ของกิจการในส่วนของความตรงต่อกรณี และความน่าเชื่อถือของข้อมูลของสารสนเทศทางการบัญชี โดยเมื่อพิจารณาแยกตามขนาดของกิจการพบว่า ในกิจการขนาดเล็กนั้น EDI ไม่ช่วยทำให้มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ดีขึ้น แต่ในกิจการขนาดใหญ่ นั้น เมื่อนำ EDI มาใช้ในกระบวนการบันทึกบัญชีแล้วจะช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจ และ ช่วยให้สารสนเทศทางการบัญชีที่มีความน่าเชื่อถือเพิ่มขึ้น

กระบวนการอื่นๆทางการค้า

การใช้ EDI ในกระบวนการอื่นๆทางการค้า เป็นปัจจัยที่ช่วยในความสำเร็จของการใช้ EDI ของกิจการในส่วนของการครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลของสารสนเทศทางการบัญชี โดยเมื่อพิจารณาแยกตามขนาดของกิจการพบว่า ในกิจการขนาดใหญ่ มักมีการนำ EDI มาใช้ในการตรวจสอบการรับชำระเงิน ซึ่งกิจการมองว่ากระบวนการนี้ ไม่อยู่ในกระบวนการรับชำระเงิน เนื่องจาก การชำระเงินนั้นไม่ได้กระทำผ่านทางระบบ EDI เพียงแต่ดูข้อมูลในรายละเอียดของการชำระเงินเท่านั้น จากการใช้ EDI ในการดูข้อมูลการรับชำระเงินนี้ กิจการเห็นว่า ทำให้กิจการได้สารสนเทศที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์มากขึ้น

ผลการทดสอบสมมติฐานในส่วนของการขอบเขตของการใช้ EDI พบว่าในส่วนของการบันทึกบัญชีเป็นไปตามที่คาดหวังคือ มีการใช้ EDI ในการรับคำสั่งซื้อและการบันทึกบัญชีซึ่งจะส่งผลต่อ

คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ในขณะที่เดียวกันกระบวนการอื่นๆนอกเหนือจากการบันทึกบัญชีนั้น พบว่ายังมีการใช้ EDI ในกระบวนการต่างๆน้อย คือใช้ EDI ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ส่วนหนึ่งอาจมาจากระบบของคู่ค้า เนื่องจากผู้ขายส่งคิดว่ายังไม่ได้ประโยชน์จากการใช้เท่าที่ควร คือ ดูข้อมูลได้เฉพาะยอดการสั่งซื้อบริษัทส่งมาเท่านั้น ทำให้ผู้ขายส่งสินค้ายังไม่ได้ประโยชน์จากการใช้ EDIเท่าที่ควร

ต้นทุนในการใช้ EDI

ต้นทุนด้านบุคลากรของการใช้ EDI

ต้นทุนด้านบุคลากรของการใช้ EDI พบว่าเป็นปัจจัยที่ช่วยเพิ่มความมีประสิทธิภาพของการใช้ EDI ของกิจการในส่วนของความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี โดยเมื่อพิจารณาแยกตามขนาดของกิจการพบว่า ต้นทุนด้านบุคลากรของการใช้ EDI ไม่ช่วยทำให้สารสนเทศทางการบัญชีดีขึ้นเลย ซึ่งตรงข้ามกับ ในกิจการขนาดใหญ่พบว่า ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นของบุคลากรของการใช้ EDI จะทำให้สารสนเทศทางการบัญชีมีความตรงต่อกรณี มีความครบถ้วนมากขึ้น และคุณภาพโดยรวมของสารสนเทศทางการบัญชีดีขึ้น

ต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานของการใช้ EDI

ต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงาน พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี แต่เมื่อพิจารณาแยกตามขนาดของกิจการพบว่า ต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงานของการใช้ EDI ไม่ช่วยทำให้สารสนเทศทางการบัญชีดีขึ้นเลย ซึ่งตรงข้ามกับ ในกิจการขนาดใหญ่พบว่า ต้นทุนที่เพิ่มขึ้นของบุคลากรของการใช้ EDI จะทำให้สารสนเทศทางการบัญชีมีความตรงต่อกรณี มีความครบถ้วนมากขึ้น สามารถตรวจสอบได้และคุณภาพโดยรวมของสารสนเทศทางการบัญชีดีขึ้น

ต้นทุนรวมของการใช้ EDI

ต้นทุนรวม พบว่าเป็นปัจจัยที่ช่วยในประสิทธิภาพของการใช้ EDI ของกิจการในส่วนของความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชี และโดยภาพรวมคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีดีขึ้นโดยเมื่อพิจารณาแยกตามขนาดของกิจการพบว่า ต้นทุนด้านบุคลากรของการใช้ EDI ไม่ช่วยทำให้สารสนเทศทางการบัญชีดีขึ้นเลย ซึ่งตรงข้ามกับ ในกิจการขนาดใหญ่พบว่า ต้นทุนรวมที่เพิ่มขึ้นของการใช้ EDI จะทำให้สารสนเทศทางการบัญชีมีความ มี ความครบถ้วนมากขึ้น และคุณภาพโดยรวมของสารสนเทศทางการบัญชีดีขึ้น

ผลการทดสอบสมมติฐานในส่วนของต้นทุนในการใช้ EDI ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังคือ ต้นทุนของการใช้ EDI ส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี อาจเป็นเพราะลักษณะการใช้ EDI ในประเทศไทย ยังไม่สามารถใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร เนื่องจากในหลายๆกิจการมีการตอบกลับมายังไม่ได้รับประโยชน์ หรือเลิกใช้ไปแล้วเนื่องจากผลประโยชน์ที่ได้รับไม่คุ้มกับการลงทุน

ระยะเวลาของการใช้ EDI

ระยะเวลาของการใช้ EDI พบว่าไม่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี

ผลการทดสอบสมมติฐานในส่วนของระยะเวลาของการใช้ EDI ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังคือ ระยะเวลาของการใช้ EDI ไม่ค่อยมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี จากผลที่ได้ทำให้ไม่สามารถ กำหนดได้ว่า ช่วงระยะเวลาใดที่จะทำให้กิจการมีคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีสูงสุด

สรุป ในภาพรวม พบว่ามีเพียงขอบเขตของการใช้ EDI ในด้านการรับคำสั่งซื้อสินค้า การสินค้า การบันทึกบัญชี กระบวนการทางการค้าอื่นๆ ต้นทุนบุคลากรของการใช้ EDI และต้นทุนรวมของการใช้ EDI เท่านั้นที่จะมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี แต่ถึงกระนั้น ก็ยังได้เพียงบางด้านของคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีเท่านั้น ซึ่งได้แก่ ด้านความตรงต่อกรณี ความน่าเชื่อถือ ความครบถ้วนสมบูรณ์ ความทันเวลา และข้อมูลสารสนเทศทางการบัญชีสามารถตรวจสอบได้

วัตถุประสงค์ที่ 2 กิจกรรมทางธุรกิจใดที่มีการนำเอา EDI มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า (ขอบเขตของการใช้ EDI)

ผลจากการให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้ความคิดเห็นเกี่ยวกับกิจกรรมทางธุรกิจของบริษัทที่มีการใช้ EDI พบว่า บริษัทส่วนใหญ่มีการนำ EDI มาใช้ในกระบวนการรับคำสั่งซื้อสินค้า รองลงมาคือกระบวนการวางบิล กระบวนการรับชำระเงิน กระบวนการบันทึกบัญชี กระบวนการส่งสินค้า และกระบวนการอื่นๆ ในการทำรายการค้า ตามลำดับ ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่า พบการใช้ EDI ในการรับคำสั่งซื้อเท่านั้นที่ผู้ตอบแบบสอบถามตอบว่า ได้ใช้ในกระบวนการนี้มากกว่าไม่ได้ใช้ใน

กระบวนการรับคำสั่งซื้อ แต่ในกระบวนการอื่น ๆ นอกเหนือจากการรับคำสั่งซื้อนั้น พบว่ามีผู้ใช้ EDI ในกระบวนการนั้นเป็นสัดส่วนน้อยกว่าผู้ที่ไม่ได้ใช้ EDI

ทั้งนี้ จากผลของแบบสอบถามพบว่า บริษัทส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีการใช้ EDI ในการบันทึกบัญชี โดยมีบริษัทเพียงร้อยละ 19.32 ที่ใช้ในการบันทึกบัญชี และเมื่อศึกษาถึงว่า บริษัทนั้นนำ EDI มาใช้ในขั้นตอนใดของการบันทึกบัญชี พบว่า บริษัทนำ EDI มาใช้กับ บัญชีขายมากที่สุด รองลงมาคือบัญชีลูกหนี้การค้า บัญชีซื้อ บัญชีเจ้าหนี้การค้า และบัญชีสินค้าคงเหลือ ตามลำดับ จากการศึกษายังพบว่า มีบริษัทที่ใช้ EDI ครอบคลุมงานบัญชีทั้งหมด มีเพียงร้อยละ 12.50 เท่านั้น

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาการลดลงของงานด้านเอกสารในกระบวนการทางการค้า เมื่อนำEDIมาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าโดยกลุ่มผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภค

ผลของการวิเคราะห์ความถดถอยพหุพบว่าต้นทุนทางด้านบุคลากร ต้นทุนอุปกรณ์ สำนักงานและต้นทุนรวม เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยอธิบายความมีคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีที่เกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยสามารถอธิบายการผันแปรของระดับการลดลงของงานเอกสารได้ร้อยละ 33.10 และเมื่อพิจารณาสัมประสิทธิ์ความถดถอยมาตรฐานพบว่าปัจจัยเกี่ยวกับต้นทุนทางด้านบุคลากรของการใช้ EDI เป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามมากที่สุด รองลงมาคือ ปัจจัยเกี่ยวกับต้นทุนรวมของการใช้ EDI และปัจจัยเกี่ยวกับต้นทุนด้านอุปกรณ์ สำนักงานของการใช้ EDI ตามลำดับ โดยที่ปัจจัยเกี่ยวกับขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้าไม่มีความสัมพันธ์ใดๆเลยกับการลดลงของงานเอกสาร

ผลการทดสอบสมมติฐานในส่วนของต้นทุนพบว่า เป็นไปตามความคาดหวังของผู้ศึกษา เหตุที่เป็นเช่นนี้น่าจะมาจากในหลายๆกิจการคาดว่าเมื่อมีการลงทุนในการการใช้ EDI เพิ่มขึ้นอันเนื่องมาจากการจ้างบุคลากรที่เชี่ยวชาญทางด้าน EDI เพิ่มขึ้น การลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้อุปกรณ์สำนักเมื่อนำเอา EDI มาใช้ และการลงทุนเพิ่มขึ้นนี้ส่งผลกระทบต่อต้นทุนรวมดังกล่าวแล้ว ซึ่งจะทำให้มีการลดลงของเอกสารมากขึ้นด้วย ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่ามีกิจการบางแห่งที่ให้อธิบายแนะไว้ว่า ถึงแม้จะลดต้นทุนบุคลากรลง เนื่องจากไม่ต้องเสียเงินเป็นค่าจ้างพนักงานส่งเอกสาร เพราะทำการรายการผ่านทางคอมพิวเตอร์ แต่เพื่อความถูกต้องของข้อมูลอีกทั้งต้องการหลักฐานเพื่อนำมาตรวจสอบ ก็ต้องมีการพิมพ์เอกสารออกมาเหมือนเดิม เลยทำให้เอกสารไม่ได้มีการลดลงแต่อย่างใด ซึ่งจากข้อสรุปนี้จะตรงกับสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (2547) พบว่า ในกิจการประเภทอุตสาหกรรมยานยนต์ผู้ขายส่งชิ้นส่วนยานยนต์ที่จะส่งให้บริษัทคู่ค้า นั้น

ยังไม่ได้รับประโยชน์เท่าที่ควร เนื่องจากบริษัทคู่ค้าจะผลกระทบทางด้านงานเอกสารให้ผู้ขายส่ง ดังนั้นในการใช้ EDI กลับเป็นการเพิ่มภาระให้ผู้ขายส่งสินค้ามากขึ้นด้วย

แต่เมื่อพิจารณาในส่วนของขอบเขตการใช้ EDI ผลการทดสอบสมมติฐานนั้นไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง เนื่องจากในกิจการส่วนใหญ่ยังไม่ได้ใช้ EDI ในกระบวนการในการค้าที่หลากหลาย กล่าวคือ มีการใช้ EDI ในกระบวนการรับคำสั่งซื้อเท่านั้นที่มีสัดส่วนในการใช้มากกว่ากระบวนการอื่น จึงทำให้ผลที่ได้คือไม่มีความสัมพันธ์กับการลดลงของงานเอกสาร

สรุป ในภาพรวมพบว่า ถึงแม้การเพิ่มขึ้นของต้นทุนด้านบุคลากรของการใช้ EDI และต้นทุนอุปกรณ์สำนักงานของการใช้ EDI จะทำให้งานด้านเอกสารลดลงนั้น แต่ก็ยังมีต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ EDI ในส่วนอื่นอีกซึ่งเป็นส่วนที่อยู่ในต้นทุนรวมของการใช้ EDI เช่นค่าพัฒนาระบบ ค่าติดตั้งระบบ ค่าไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์และค่ารับส่งข้อมูลซึ่งคิดเป็นกิโลไบต์ ซึ่งค่าใช้จ่ายเหล่านี้เป็นค่าใช้จ่ายที่ต้องจ่ายเพื่อให้สามารถใช้ EDI ได้ รวมทั้งกิจการยังต้องมีการพิมพ์เอกสารออกมาเหมือนเดิม เนื่องจาก ระบบบัญชีภายในของกิจการยังไม่เชื่อมต่อกับระบบ EDI ทำให้ต้องพิมพ์เอกสารออกมาเพื่อบันทึกข้อมูลเข้าไปในระบบบัญชีของกิจการอีกครั้ง

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษา การทบทวนวรรณกรรม การสัมภาษณ์พนักงานบัญชี เจ้าของกิจการ ผู้ให้บริการ EDI และการรวบรวมความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถาม(วัตถุประสงค์ที่ 4 และ 5)สรุปเป็นข้อเสนอแนะได้ดังนี้

ทัศนคติของผู้ใช้ EDI

จากการรวบรวมความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทำให้ได้ความคิดเห็นจากผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งสามารถแยกได้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ด้านการดำเนินงาน

กิจการเห็นว่า มีความสะดวกในการหาข้อมูล สามารถตรวจสอบความผิดพลาดของข้อมูลได้ มีความสะดวกรวดเร็ว สามารถดูข้อมูลต่างๆได้ ทำให้ง่ายในการตัดสินใจและสามารถนำข้อมูลต่างๆมาวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อใช้ในการวางแผนงานด้านต่างๆได้ การส่งราคาเสนอคู่ค้าทำได้ง่ายขึ้นและรวดเร็ว มีขั้นตอนการทำงานลดลงโดยมีความถูกต้องเพิ่มขึ้นโดยที่มิเอกสารลดลง และ

มีความสามารถในการแข่งขันทางด้านราคาได้ เช่น e-auction โดยทราบและต่อรองราคาการ
จัดซื้อได้อย่างรวดเร็ว

2. ด้านความเหมาะสมขององค์กร

ในองค์กรขนาดใหญ่ควรมีการลงทุนในระบบ EDI เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในภาพรวมของ
บริษัท ซึ่งประโยชน์ที่ได้ต้องคุ้มค่ากับการลงทุน ซึ่งระบบนี้น่าจะเหมาะกับห้างสรรพสินค้าที่มี
สินค้าเป็นจำนวนมาก เนื่องจากมีการสั่งซื้อเป็นจำนวนมาก ทำให้ลดจำนวนบุคลากรได้มาทีเดียว
และมีการทำงานได้รวดเร็วมากขึ้นด้วย

3. ด้านราคาของการให้บริการEDI

บางกิจการเห็นว่า ราคาการให้บริการ EDI ที่คิดนั้น สมเหตุสมผลแล้ว แต่ในกิจการขนาดเล็ก
พบว่า ราคาการให้บริการ EDI นั้นสูงเกินไป

ปัญหาและอุปสรรคจากการใช้ EDI

จากการรวบรวมความเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามทำให้ได้ความคิดเห็นจากผู้ตอบ
แบบสอบถามแยกเป็น 2 ประเด็น ได้ดังนี้

1. ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากบุคลากร

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากบุคลากรสามารถ แบ่งได้เป็น 2 ประเด็นย่อย ดังนี้

1.1. ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากผู้ใช้ EDI ในองค์กร

บุคลากรยังขาดความรู้ ความสามารถในการใช้ EDI และยังมีการต่อต้านจาก
บุคลากรในองค์กร เนื่องจาก EDI ยังเป็นระบบที่ใหม่ทำให้บุคลากรต้องปรับตัวอย่างมาก

1.2. ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากผู้บริหาร

ผู้บริหารยังไม่มี ความมั่นใจในความปลอดภัยของข้อมูล เช่น เรื่องการรักษา
ความลับในการส่งผ่านข้อมูลระหว่างองค์กร ทำให้การอนุมัติในการจัดซื้ออุปกรณ์เพื่อดำเนินการ
ต้องใช้เวลานาน และผู้บริหารยังไม่มี ความสนใจในระบบ EDI

2. ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากระบบ

ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากระบบสามารถ แบ่งได้เป็น 2 ประเด็นย่อย ดังนี้

2.1. ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากระบบภายในองค์กร

เนื่องจากกิจการยังไม่มี การเชื่อมต่อระหว่าง EDI กับ ERP ทำให้ต้องทำรายการ 2

ครั้ง คือมีการใช้ EDI กับคู่ค้าภายนอกและหลังจากนั้น ต้องแปลงข้อมูลที่ได้เพื่อให้กับระบบของกิจการ รวมทั้งกิจการยังขาดความรู้และความเชี่ยวชาญในการทำงานกับระบบและขั้นตอนต่างๆของ EDI และถึงแม้ว่ากิจการมีการใช้ EDI ก็ไม่ได้ช่วยลดขั้นตอนการสั่งซื้อเนื่องจากยังต้องมีการตรวจสอบเอกสารทุกขั้นตอน เพื่อป้องกันปัญหาการผิดพลาดจากบุคลากรในการบันทึกข้อมูล และเนื่องจากเป็นกิจการขนาดเล็กทำให้ใช้ EDI ได้อย่างไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควรเนื่องจากใช้เฉพาะในการรับคำสั่งซื้อกับการวางบิลเท่านั้น

กิจการบางแห่งเห็นว่า EDI เหมาะใช้กับ บริษัทใหญ่ๆเท่านั้น เนื่องจากในกิจการขนาดเล็กยังต้องแบ่งงานเป็น 2 ระบบ คือระบบที่ใช้ EDI กับระบบที่ไม่ใช้ EDI ซึ่งทำให้มีงานเพิ่มขึ้นจนกว่าระบบ EDI จะกลายเป็นมาตรฐานในการค้า

2.2. ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากระบบภายนอกองค์กร

เนื่องจากระบบ EDI ต้องอาศัยอินเทอร์เน็ต ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างองค์กร หากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีปัญหาทำให้ระบบไม่สามารถทำงานต่อไปได้ จึงส่งผลให้มีการทำงานล่าช้า และบางครั้งระบบภายนอกมีปัญหาเช่น ไม่ส่งข้อมูลล่าสุดให้ หรือบางครั้งก็ส่งข้อมูลที่เคยทำรายการสั่งซื้อมาแล้ว รวมทั้งได้รับรายการสั่งซื้อซ้ำ โดยเฉพาะในกิจการขนาดเล็กต้องเสียเวลาในการรอคำสั่งซื้อ เพื่อจะได้นำมาผลิตสินค้า ส่งผลให้ผลิตสินค้าไม่ทัน บางครั้งข้อมูลที่ได้ของแต่ละสาขาที่ไม่ตรงกัน บางครั้งได้รับคำสั่งซื้อสินค้าที่เลิกผลิตไปแล้ว

เนื่องจากระบบ EDI ในประเทศไทย เป็นการบังคับให้ใช้ตามบริษัทคู่ค้า ดังนั้น ในกิจการขนาดเล็ก อาจไม่ได้รับประโยชน์เท่าที่ควร เนื่องจากไม่คุ้มค่าต่อการลงทุน และต้องทำงานเพิ่ม รวมทั้งระบบ EDI ของคู่ค้ายังมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ทำให้มีการผิดพลาดของข้อมูลบ่อยครั้ง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

จากการวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีและการลดลงของงานเอกสารในการนำEDIมาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าโดยผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภค” ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอเสนอแนวทางสำหรับการวิจัยในอนาคต ดังต่อไปนี้

1. งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยที่ศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีและการลดลงของงานเอกสารในการนำEDIมาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าโดยผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภคเท่านั้น โดยตัวอย่างได้แก่ บริษัทผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภคที่มีการนำ EDI มาใช้กับบริษัทที่ขายสินค้าอุปโภคบริโภค ดังนั้นในส่วนของงานวิจัยใน

อนาคตนั้น ผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรขยายขอบเขตในการศึกษาโดยมีการศึกษาในส่วนของ บริษัทที่ขายสินค้าในกลุ่มอื่นที่ไม่ใช่สินค้าอุปโภคบริโภคด้วย เช่นกลุ่มธนาคาร หน่วยงานราชการ เพื่อนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบกับผลการวิจัยในครั้งนี้

2. งานวิจัยฉบับนี้เป็นการศึกษาในมุมมองของฝ่ายบัญชีในบริษัทที่ใช้ EDI ในการค้า ดังนั้นในส่วนของงานวิจัยในอนาคตผู้วิจัยมีความเห็นว่าควรขยายขอบเขตในการศึกษา โดยมีการศึกษาในส่วนของวิธีการตรวจสอบรายการที่กระทำผ่าน EDI ของผู้สอบบัญชีและ ผู้บริหาร เพื่อเป็นแนวทางกำหนดวิธีการตรวจสอบเอกสารหรือข้อมูลที่กระทำผ่านสื่อ อิเล็กทรอนิกส์ในอนาคตต่อไป



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

กัลยา วานิชย์บัญชา. การวิเคราะห์สถิติ:สถิติสำหรับการบริหารและวิจัย. กรุงเทพมหานคร:

โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.

จุฑาทิพย์ ปาละ. ความสำคัญของ EDI ต่อ SME. วิศวกรรมสาร 52 (พฤศจิกายน 2542): 48-51.

ชัชวาลิต สรวาลี. Electronic Data Interchange (EDI). เอกสารการประชุมทางวิชาการในงาน

ComputerThai'90, หน้า 77-81. กรุงเทพฯ, 2537.

ชัยวัฒน์ ลิ้มพรจิตรวิไล. EDI การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์. ไมโครคอมพิวเตอร์ 121

(สิงหาคม 2538): 214-221.

ญาติอสิริย์ เสฏฐสุภักด์. Assistant Account Manager, บริษัท เจเนอรัล อิเล็กทรอนิกส์ คอมเมอร์ซ

เซอร์วิสเซส จำกัด. สัมภาษณ์, 8 สิงหาคม 2549.

ประจิต หาว์ตร และ ศรันย์ ชูเกียรติ. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางด้านองค์กรและความมี

ประสิทธิผลของการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางการบัญชี. จุฬาลงกรณ์ธุรกิจปริทัศน์ 27

(เมษายน 2548): 24-40.

พัชนียา ตริหะราและยรรยง ศรีสม. การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์. เทคนิค เครื่องกล

ไฟฟ้า อุตสาหกรรม 231(มกราคม 2547): 126-136.

ภิญญาภรณ์ ชาติการุณ. ระบบ EDI การชำระภาษีสินค้าที่ทันสมัยสำหรับธุรกิจนำเข้า-ส่งออก.

วิศวกรรมสาร 54 (มีนาคม 2544): 92-96.

เมธากุล เกียรติกระจาย และ ศิลปพร ศรีจันเพชร. ทฤษฎีการบัญชี. กรุงเทพมหานคร: ทีพีเอ็น

เพรส, 2547.

รัชพันธุ์ พันธุ์ชาติศรี. Assistant Vice President, บริษัท เจเนอรัล อิเล็กทรอนิกส์ คอมเมอร์ซ

เซอร์วิสเซส จำกัด. สัมภาษณ์, 18 มกราคม 2549.

วิชัย มากวัฒน์สุข. คู่มือศุลกากรระบบใหม่ The Custom 2000. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์

บรรณศิลป์ ฟรินติง, 2543.

วิชัย มากวัฒน์สุข. คู่มือศุลกากร ฉบับพิเศษ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ สามเจริญพาณิชย์,

2545.

สมเกียรติ ตั้งกิจวานิชย์ และ เทียนสว่าง ธรรมวณิช. ต้นทุนและประโยชน์จากการใช้ระบบการ

แลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (EDI). กรุงเทพมหานคร: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนา

ประเทศไทย, 2547.

สมศักดิ์ ลิ้มเจริญกิจ. EDI ฝันให้ไกล ไปให้ถึง. MBA 7 (2542): 102-107.

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ. แนวทางการพัฒนากฎหมายการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2540.

อนุชิต ธิรานูชิต. การแลกเปลี่ยนข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ (EDI) ช่วยธุรกิจอย่างไร. วารสารส่งเสริมการลงทุน 4 (พฤษภาคม 2543): 26-28.

ภาษาอังกฤษ

Angeles, R.; Nath, R.; and Hendon, W. D. An empirical investigation of the level of electronic data interchange (EDI) implementation and its ability to predict EDI system success measures and EDI implementation factors. International Journal of Physical Distribution & Logistics Management 28 (1998): 773-793.

Arunachalam, V. Electronic data interchange: an evaluation of alternative organization forms. Accounting, Organizations and Society 29 (2004): 227-241.

Bamfield, J. Implementing EDI: Problems in managing retail/supplier relationships by technology. Logistic Information Management 7 (1994): 7-10.

Bamfield, J. Technological Management Learning The adoption of electronic data interchange by retailers. International Journal of Retail & Distribution management 22 (1994): 3-11.

Bergeron, F., and Raymond, L. The advantage of electronic data interchange. DATABASE (Fall 1992): 19-31.

Bhatt, D. G. Business process improvement through electronic data interchange (EDI) system: an empirical study. Supply Chain Management: An International Journal 6 (1994): 60-73.

Borthick, F. A., and Roth, P. H. EDI for reengineering business process. Management Accounting (October 1993): 32-37.

Bragg, S. M. Just-in-time accounting: How to decrease costs and increase efficiency. New York: John Wiley & Sons., 1996.

Emmelhainz, A. M. Electronic Data Interchange: A Total Managementguide. New York: Van Nostrand Reinhold, 1990.

Farhoomand, A. F., and Drury, D. H. Factor influencing electronic data interchange

- success. DATA BASE ADVANCES 27 (winter 1996): 45-57.
- Ghobadian, A.; Liu, J.; and Stainer, I. A. Case studies on EDI implementation. Logistic Information Management 1 (1994): 24-27.
- Gifkins, M., and Hitchcock, D. The EDI Handbook. London: Blenheim House London, 1988.
- Jun, M.; Cai, S.; and Peterson, T. R. EDI use and participation models:from the inter-organizational relationship perspective. Industrial Management & Data Systems 100/9 (2000): 412-420.
- Kahai, S., and Cooper, R. The design of computer-based support for task communication within organizations. Proceeding of the 13 th Annual International Conference on Information Systems, pp.210-221. New York, 1990.
- Leonard, L., and Davis, C. C. Supply chain replenishment:before-and-after EDI implementation. Supply Chain Management: An International Journal 11 (2006): 225-232.
- Marcussen, H. C. The effects of EDI on industrial Buyer-Seller relationships: A network perspective. International Journal of purchasing and Materials Management (August 1996): 20-26.
- Ngai, E. W. T., and Gunasekaran, A. Implementation of EDI in Hong Kong: an empirical analysis. Industrial Management & Data Systems 104 (2004): 88-100.
- Ramaseshan, B. Attitudestowards use of electronic data interchange in industrial buying: someAustralian evidence. Supply Chain Management 2 (1997): 149-157.
- Ramdeen, C. D. AN EMPIRICAL INVESTIGATION OF THE ADOPTION AND USAGE OF ELECTRONIC DATA INTERCHANGE IN THE HOTEL INDUSTRY. Doctoral Degree. Hotel Administration, Graduate College, University of Nevada. 2000.
- Sangjae, L., and Gyoo, G. The impact of partnership attributes on EDI implementation success. Information & Management 42 (2005): 503-516.
- Schmitz, R. B. Building global and payment systems. Managed Care Quarterly 7 (1999): 16-33.
- Sokol, P.K. From EDI to electronic commerce: A business initiative, New York: McGraw-Hill, 1995.

- Sriram, V., and Banerjee, S. Electronic Data Interchange: Does it adoption change purchasing policies and procedures. International Journal of purchasing and Materials Management (January 1994): 31-40.
- Steinfeld, C. Computer-mediated communication in an organizational setting: Explaining task-related and socioemotional uses In M. McLaughlin (Ed.), Communication yearbook, pp.777-804. Beverly Hills,CA: Sage, 1986.
- Thierauf, R. J. Electronic data interchange in finance and accounting. New York: Quorum Books , 1990.
- Trueman, G.E. Integration in electronic exchange environment. Journal of Management Information Systems 17 (2000): 209-244.
- Turnbull, P. The impact of EDI upon business organization. In M. Gifkins and D. Hitchcock(eds.), The EDI Handbook, pp.11-23. London: Blenheim Online, 1988.
- Vahtera, P., and Salmi, H. EDI and accounting. Computer Audit Update (May 1996): 10-18.
- Vijayasathay, L., and Tyler, M. Adoption factors and electronic data interchange use: a survey of retail companies. International Journal of Retail & Distribution Management 25 (1997): 286-292.
- Vlosky, P. R.; Smith, M. P.; and Wilson, T. D. Electronic data interchange implementation strategies a case study. Journal of business & Industrial Marketing 9 (1994): 5-18.
- Williams, B. C.; Chen, J.; and Russell, P. Understanding changes in systems, accounting and auditing:the impact of EDI. Managerial Auditing Journal 12/6 (1997): 298-304.



ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถาม

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีและการลดลงของงานเอกสารในการนำการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (EDI)¹ มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้าโดยผู้ขายส่งสินค้าอุปโภคบริโภค

โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย ✓ หน้าข้อความที่ต้องการ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ที่ตอบแบบสอบถาม

- เพศ
 ชาย หญิง
- อายุ
 ต่ำกว่า 30 30-39 ปี 40-49 ปี
 50-59 ปี 60 ปีหรือมากกว่า
- การศึกษา
 ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี
- ตำแหน่งในปัจจุบัน
 ผู้จัดการฝ่ายบัญชี สมุหบัญชี
 อื่นๆ(โปรดระบุ).....
- ระยะเวลาทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน
 ต่ำกว่า 1 ปี 1-4 ปี 5-7 ปี
 8-10 ปี มากกว่า 10 ปี

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับกิจการ

- บริษัทของท่านจดทะเบียนนิติบุคคลในรูปแบบใด
 บริษัทจำกัด ห้างหุ้นส่วนจำกัด บริษัท(มหาชน)จำกัด
 นิติบุคคลต่างประเทศ อื่นๆ(โปรดระบุ).....
- เป็นบริษัทในเครือหรือสาขาของบริษัทต่างประเทศ
 ใช่ ไม่ใช่
- ประเภทของกิจการ
 ผลิตสินค้า..... ให้บริการ.....
- ยอดขายรวม ในปี 2548 (บาท)
 ต่ำกว่า 25 ล้าน 25 ล้านขึ้นไป-50 ล้าน 50 ล้านขึ้นไป-100 ล้าน
 100 ล้านขึ้นไป-500 ล้าน 500 ล้านขึ้นไป-1,000 ล้าน 1,000 ล้านขึ้นไป

¹ EDI (Electronic Data Interchange) หมายถึง ระบบการแลกเปลี่ยนเอกสารธุรกิจด้วยวิธีการสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์ ระหว่างหน่วยงานตั้งแต่ 2 หน่วยงานขึ้นไป

5. ยอดขายที่ทำรายการผ่าน EDI ในปี 2548 (บาท)

- ต่ำกว่า 25 ล้าน 25 ล้านขึ้นไป-50 ล้าน 50 ล้านขึ้นไป-100 ล้าน
 100 ล้านขึ้นไป-500 ล้าน 500 ล้านขึ้นไป-1,000 ล้าน 1,000 ล้านขึ้นไป

ส่วนที่ 3 การใช้การแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

1. บริษัทของท่านนำการแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์(EDI) มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการบัญชี เป็นระยะเวลาานเท่าใด

- ต่ำกว่า 1 ปี 1-2 ปี 3-4 ปี 5-6 ปี
 7-8 ปี มากกว่า 8 ปี

2. ขอบเขตการใช้ EDI ในบริษัทของท่าน (เลือกได้มากกว่า 1 ข้อ)

- การรับคำสั่งซื้อสินค้า การวางบิล การส่งสินค้า
 การรับชำระเงิน การบันทึกบัญชี อื่นๆ.....

3. EDI ช่วยลดเอกสารในกระบวนการใด และคิดเป็นร้อยละเท่าใด (โดยประมาณ)

- การรับคำสั่งซื้อสินค้า.....% การวางบิล.....%
 การส่งสินค้า.....% การรับชำระเงิน.....%
 การบันทึกบัญชี.....% อื่นๆ.....%

4. ในขั้นตอนการบันทึกบัญชี ท่านได้ใช้ EDI ในกระบวนการย่อยใด

- บัญชีซื้อ บัญชีเจ้าหนี้การค้า
 บัญชีสินค้าคงเหลือ บัญชีขาย
 บัญชีลูกหนี้การค้า ใช้ครอบคลุมงานบัญชีทั้งหมด
 อื่นๆ.....

5. ท่านคิดว่าผลของการเปลี่ยนแปลงต่องานด้านเอกสารที่เกิดขึ้นนั้น

- เพิ่มขึ้น ลดลง

คิดเป็นร้อยละ..... (โดยประมาณ) เมื่อเทียบกับก่อนใช้ EDI

6. ท่านคิดว่าผลกระทบต่อต้นทุนทางด้านบุคลากรที่เกิดขึ้นนั้น

- เพิ่มขึ้น ลดลง

คิดเป็นร้อยละ..... (โดยประมาณ) เมื่อเทียบกับก่อนใช้ EDI

7. ท่านคิดว่าผลกระทบต่อต้นทุนทางด้านอุปกรณ์สำนักงานที่เกิดขึ้นนั้น

- เพิ่มขึ้น ลดลง

คิดเป็นร้อยละ..... (โดยประมาณ) เมื่อเทียบกับก่อนใช้ EDI

8. ท่านคิดว่าผลกระทบต่อต้นทุนรวมที่เกิดขึ้นนั้น

- เพิ่มขึ้น ลดลง

คิดเป็นร้อยละ..... (โดยประมาณ) เมื่อเทียบกับก่อนใช้ EDI

9. เมื่อท่านนำ EDI มาใช้ ท่านได้มีการเปลี่ยน Hardware ใหม่หรือไม่
 มี(โปรดระบุ)..... ไม่มี
10. เมื่อท่านนำ EDI มาใช้ ท่านได้มีการเปลี่ยน Software ใหม่หรือไม่
 มี(โปรดระบุ)..... ไม่มี
11. บริษัทของท่านมีระบบ ERP หรือไม่
 มี ไม่มี
12. จากข้อที่แล้ว ถ้าบริษัทของท่านมี ERP ท่านมีการเชื่อมต่อ EDI กับ ERP² หรือไม่
 มี ไม่มี
13. จากข้อ 9 เมื่อท่านนำ EDI มาใช้ EDI ส่งผลกระทบต่อ ERP เดิมที่ท่านใช้หรือไม่
 ไม่กระทบ มีผลกระทบต่อ(โปรดระบุ).....
14. บริษัทของท่านได้ใช้ EDI กับบริษัทอื่นอีกหรือไม่
 ใช่ ไม่ใช่
15. จากข้อที่แล้ว ถ้าท่านใช้ EDI ท่านใช้ EDI กับบริษัทใด.....

ส่วนที่ 4 ประสิทธิภาพของการใช้ EDI

(หลังจากการใช้ EDI ท่านคิดว่าคุณภาพข้อมูลดีขึ้นในระดับใด)

คำชี้แจง โปรดกรอกข้อความลงในช่องว่างหรือทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ท่านเลือก

คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี	ระดับประโยชน์ของการใช้ EDI				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ตรงกับเรื่อง que ผู้บริหารต้องการใช้ตัดสินใจในปริมาณที่มากขึ้น					
2. มีสารสนเทศทางการบัญชีช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจได้มากกว่าเดิม					
3. มีสารสนเทศทางบัญชีที่แสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กรได้ถูกต้องมากขึ้น					
4. มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ					
5. สารสนเทศทางบัญชีมีความลำเอียงน้อยลง					
6. สารสนเทศทางบัญชีมีความน่าเชื่อถือน้อยลง					
7. สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น					

² ERP (Enterprise resource planning) คือ ระบบการวางแผนทรัพยากรขององค์กร โดยเป็นระบบที่เชื่อมโยงระบบงานต่างๆ ขององค์กรเข้าด้วยกัน ตั้งแต่ระบบงานทางด้านบัญชี และการเงิน ระบบงานทรัพยากรบุคคล ระบบบริหารการผลิต รวมถึงระบบการกระจายสินค้า เพื่อช่วยให้การวางแผนและบริหารทรัพยากรขององค์กรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ (ที่มา: <http://www.eweekthailand.com/article.php?bml=0840425703>)

คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี	ระดับประโยชน์ของการใช้EDI				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
8.สารสนเทศทางการบัญชีมีความทันต่อเวลาต่อการตัดสินใจมากขึ้น					
9. ได้รับสารสนเทศทางการบัญชีที่ใช้งานไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ					
10.ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีรายละเอียดทำให้ตรวจสอบได้ง่ายขึ้น					
11.สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย					
12.สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอรูปแบบที่ยากที่จะเข้าใจ					
13.การค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบทำได้ยากขึ้น					
14.ในภาพรวมคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีดีขึ้น					
15.อื่นๆ(โปรดระบุ).....					

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเพิ่มเติม

1. โปรดระบุปัญหาและอุปสรรคจากการใช้การแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์(EDI)มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า

.....

.....

.....

2. โปรดระบุความเห็นของท่านเกี่ยวกับการใช้การแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์(EDI)มาใช้เป็นเครื่องมือในการทำรายการค้า (ในด้านราคา ความยาก/ง่าย และความเหมาะสมในการนำมาใช้ในองค์กรของท่าน)

.....

.....

.....

ขอขอบคุณท่านที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามค่ะ

ตาราง Communalities ประสิทธิภาพของการใช้การแลกเปลี่ยนข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์

	Initial	Extraction
1. มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ตรงกับเรื่อง que ผู้บริหารต้องการใช้ตัดสินใจในปริมาณที่มากขึ้น	1.000	.725
2. มีสารสนเทศทางการบัญชีช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจได้มากกว่าเดิม	1.000	.821
3. มีสารสนเทศทางบัญชีที่แสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กรได้ถูกต้องมากขึ้น	1.000	.767
4. มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ	1.000	.561
5. สารสนเทศทางบัญชีมีความลำเอียงน้อยลง	1.000	.653
6. สารสนเทศทางบัญชีมีความน่าเชื่อถือน้อยลง	1.000	.692
7. สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น	1.000	.831
8. สารสนเทศทางการบัญชีมีความทันต่อเวลาต่อการตัดสินใจมากขึ้น	1.000	.633
9. ได้รับสารสนเทศทางการบัญชีล่าช้าจนไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ	1.000	.616
10. ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีรายละเอียดทำให้ตรวจสอบได้ง่ายขึ้น	1.000	.720
11. สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย	1.000	.724
12. สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอรูปแบบที่ยากที่จะเข้าใจ	1.000	.597
13. การค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบทำได้ยากขึ้น	1.000	.570
14. ในภาพรวมคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีดีขึ้น	1.000	.649

ตาราง สรุปความเห็นต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI จำแนกตามตำแหน่ง

คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี	ผู้จัดการฝ่ายบัญชี	สมุห์บัญชี	พนักงานบัญชี	อื่นๆ	รวม
1. ความตรงต่อกรณี					
มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ตรงกับเรื่อง que ผู้บริหารต้องการใช้ตัดสินใจในปริมาณที่มากขึ้น	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยปานกลาง
มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจได้มากกว่าเดิม	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยปานกลาง
มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยปานกลาง
2. ความน่าเชื่อถือ					
มีสารสนเทศทางบัญชีที่แสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กรได้ถูกต้องมากขึ้น	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก
สารสนเทศทางบัญชีมีความลำเอียงน้อยลง	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยปานกลาง	เห็นด้วยปานกลาง
สารสนเทศทางบัญชีมีความน่าเชื่อถือน้อยลง	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย
3. ความครบถ้วนสมบูรณ์					
สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก
4. ความทันเวลา					
สารสนเทศทางการบัญชีมีความทันต่อเวลาต่อการตัดสินใจมากขึ้น	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก
ได้รับสารสนเทศทางการบัญชีล่าช้าจนไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย
5. ความเข้าใจได้					
สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก
สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอรูปแบบที่ยากที่จะเข้าใจ	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย
6. สามารถตรวจสอบได้					
ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีรายละเอียดทำให้ตรวจสอบได้ง่ายขึ้น	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก
การค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบทำได้ยากขึ้น	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย	เห็นด้วยน้อย
7. อื่น ๆ					
ในภาพรวมคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีดีขึ้น	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก	เห็นด้วยอย่างมาก

ตาราง ความสัมพันธ์ระหว่างขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้ากับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI (แบ่งเป็นรายละเอียดตามคุณภาพของสารสนเทศตามแบบสอบถาม)

คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี	การรับคำสั่งซื้อ		การวางบิล		การส่งสินค้า		การรับชำระเงิน		การบันทึกบัญชี		อื่นๆ	
	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value
มีสารสนเทศที่ตรงกับเรื่องที่ผู้บริหารใช้ตัดสินใจมากขึ้น	4.391	0.820	2.613	0.624	7.338	0.119	5.083	0.279	20.408	0.000	5.807	0.214
มีสารสนเทศช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจ	5.249	0.512	12.923	0.005	3.765	0.288	1.121	0.772	10.013	0.018	2.980	0.395
มีสารสนเทศที่แสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจได้ถูกต้องมากขึ้น	2.338	0.886	5.200	0.158	5.288	0.152	0.653	0.884	11.971	0.007	4.689	0.196
มีสารสนเทศที่ไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ	11.076	0.086	5.174	0.159	2.168	0.538	3.849	0.278	5.855	0.119	9.700	0.021
สารสนเทศมีความลำเอียงน้อยลง	18.380	0.019	5.607	0.231	6.652	0.155	4.188	0.381	3.288	0.511	3.758	0.440
สารสนเทศมีความน่าเชื่อถือน้อยลง	15.668	0.047	3.904	0.419	0.766	0.943	4.152	0.386	4.575	0.334	3.248	0.517
สารสนเทศมีความครบถ้วนมากขึ้น	1.652	0.990	6.948	0.139	6.171	0.187	3.150	0.533	6.010	0.198	18.079	0.001
ได้รับสารสนเทศล่าช้าจนไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ	11.328	0.079	0.527	0.913	7.048	0.070	2.659	0.447	0.385	0.943	5.334	0.149

ตาราง ความสัมพันธ์ระหว่างขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้ากับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI (แบ่งเป็นรายละเอียดตามคุณภาพของสารสนเทศตามแบบสอบถาม) (ต่อ)

คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี	การรับคำสั่งซื้อ		การวางบิล		การส่งสินค้า		การรับชำระเงิน		การบันทึกบัญชี		อื่นๆ	
	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value
ระบบสารสนเทศมีรายละเอียดทำให้ตรวจสอบได้ง่ายขึ้น	0.873	0.928	1.624	0.444	4.582	0.101	2.796	0.247	3.329	0.189	3.205	0.201
สารสนเทศนำเสนอรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย	2.749	0.601	0.410	0.815	3.939	0.139	5.908	0.052	5.449	0.066	7.440	0.024
สารสนเทศนำเสนอรูปแบบที่ยากที่จะเข้าใจ	22.544	0.001	1.236	0.744	5.808	0.121	0.480	0.923	2.242	0.524	4.179	0.243
การค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบทำได้ง่ายขึ้น	2.481	0.871	6.217	0.102	6.472	0.091	1.458	0.692	3.850	0.278	24.046	0.000
ในภาพรวมคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีดีขึ้น	1.491	0.960	3.265	0.353	5.381	0.146	5.939	0.115	6.995	0.072	0.275	0.965

จากตารางข้างต้น ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI มีความเห็นในเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความมีประสิทธิภาพของการใช้ EDI ของกิจการ ดังนี้

ขอบเขตของการใช้ EDI ในการรับคำสั่งซื้อ

ในภาพรวมพบว่าเมื่อใช้ EDI ในการรับคำสั่งซื้อแล้ว จะมีผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี คือ สารสนเทศทางการบัญชีมีความลำเอียงน้อยลง (Sig. = 0.019) สารสนเทศทางการบัญชีมีความน่าเชื่อถือก็น้อยลง (Sig. = 0.047) และสารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอในรูปแบบที่ยากที่จะเข้าใจ (Sig. = 0.001)

ขอบเขตของการใช้ EDI ในการวางบิล

ในภาพรวมพบว่าเมื่อใช้ EDI ในการวางบิลแล้ว จะมีผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี คือ สารสนเทศทางการบัญชีจะช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจได้มากกว่าเดิม (Sig. = 0.005)

ขอบเขตของการใช้ EDI ในการส่งสินค้า

ในภาพรวมพบว่าเมื่อใช้ EDI ในการส่งสินค้าแล้ว จะไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี

ขอบเขตของการใช้ EDI ในการรับชำระเงิน

ในภาพรวมพบว่าเมื่อใช้ EDI ในการรับชำระเงินแล้ว จะไม่มีผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี

ขอบเขตของการใช้ EDI ในการบันทึกบัญชี

ในภาพรวมพบว่าเมื่อใช้ EDI ในการรับคำสั่งซื้อแล้ว จะมีผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี คือ มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ตรงกับเรื่องที่ต้องใช้ตัดสินใจในปริมาณที่มากขึ้น (Sig. = 0.000) มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจได้มากกว่าเดิม (Sig. = 0.018) และมีสารสนเทศทางการบัญชีที่แสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กรได้ถูกต้องมากขึ้น (Sig. = 0.007)

ขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการอื่นๆ

ในภาพรวมพบว่าเมื่อใช้ EDI ในกระบวนการอื่นๆ จะมีผลกระทบต่อคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี คือ มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ

(Sig. = 0.021) สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น (Sig. = 0.001) สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอในรูปแบบที่เข้าใจง่าย (Sig. = 0.024) และการค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบทำได้ยากขึ้น (Sig. = 0.000)

ตาราง ความสัมพันธ์ระหว่างต้นทุนในการใช้ EDI กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI (แบ่งเป็นรายละเอียดตามคุณภาพของสารสนเทศตามแบบสอบถาม)

คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี	ต้นทุนด้านบุคลากร		ต้นทุนด้านอุปกรณ์สำนักงาน		ต้นทุนรวม	
	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value	χ^2	P-Value
มีสารสนเทศที่ตรงกับเรื่อง que ผู้บริหารต้องการใช้ตัดสินใจในปริมาณที่มากขึ้น	12.962	0.113	12.938	0.114	8.111	0.423
มีสารสนเทศช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจได้มากกว่าเดิม	9.412	0.152	19.471	0.003	8.804	0.185
มีสารสนเทศที่แสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจได้ถูกต้องมากขึ้น	4.461	0.615	11.797	0.067	10.182	0.117
มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ	4.974	0.547	3.963	0.682	4.182	0.652
สารสนเทศทางการบัญชีมีความลำเอียงน้อยลง	8.447	0.391	3.437	0.904	4.834	0.775
สารสนเทศทางการบัญชีมีความน่าเชื่อถือน้อยลง	8.164	0.418	3.670	0.886	5.832	0.666
สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น	19.491	0.012	14.395	0.072	18.690	0.017
สารสนเทศทางการบัญชีมีความทันต่อเวลาต่อการตัดสินใจมากขึ้น	9.363	0.154	9.176	0.164	10.300	0.113
ได้รับสารสนเทศทางการบัญชีล่าช้าจนไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ	5.355	0.499	6.312	0.389	7.897	0.246
ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีรายละเอียดทำให้ตรวจสอบได้ง่ายขึ้น	3.420	0.490	5.184	0.269	14.600	0.006
สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย	4.218	0.377	2.758	0.599	6.456	0.168
สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอรูปแบบที่ยากที่จะเข้าใจ	7.778	0.255	5.420	0.491	8.420	0.209
การค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบทำได้ยากขึ้น	1.080	0.982	2.953	0.815	4.861	0.562
ในภาพรวมคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีดีขึ้น	5.383	0.496	6.445	0.375	18.013	0.006

จากตารางข้างต้น ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI มีความเห็นในเรื่องปัจจัยที่มี ความสัมพันธ์กับความมีประสิทธิภาพของการใช้ EDI ของกิจการ ดังนี้

ต้นทุนด้านบุคลากร

จากการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า ต้นทุนบุคลากรมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศ ทางการบัญชี เพียงประเด็นเดียว คือ สารสนเทศทางการบัญชีที่มีความครบถ้วนมากขึ้น (Sig. = 0.012)

ต้นทุนอุปกรณ์สำนักงาน

จากการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า ต้นทุนอุปกรณ์สำนักงานมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของ สารสนเทศทางการบัญชี เพียงประเด็นเดียว คือ สารสนเทศทางการบัญชีช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจ ได้มากกว่าเดิม (Sig. = 0.003)

ต้นทุนรวม

จากการทดสอบความสัมพันธ์ พบว่า ต้นทุนรวมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพของสารสนเทศทางการ บัญชี จำนวน 3 ประเด็น คือ สารสนเทศทางการบัญชีที่มีความครบถ้วนมากขึ้น (Sig. = 0.017) สารสนเทศทางการ บัญชีมีรายละเอียดทำให้ตรวจสอบได้ง่ายขึ้น (Sig. = 0.006) และในภาพรวมคุณภาพของสารสนเทศทางการ บัญชีดีขึ้น (Sig. = 0.006)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตาราง ความสัมพันธ์ระหว่างระยะเวลาของการใช้ กับคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI (แบ่งเป็นรายละเอียดตามคุณภาพของสารสนเทศตามแบบสอบถาม)

คุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี	ระยะเวลาของการใช้ EDI	
	χ^2	P-Value
มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ตรงกับเรื่อง que ผู้บริหารต้องการใช้ตัดสินใจในปริมาณที่มากขึ้น	32.599	0.037
มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ช่วยลดความไม่แน่นอนในการตัดสินใจได้มากกว่าเดิม	16.871	0.327
มีสารสนเทศทางการบัญชีที่แสดงถึงกิจกรรมและเหตุการณ์ทางธุรกิจขององค์กรได้ถูกต้องมากขึ้น	10.889	0.760
มีสารสนเทศทางการบัญชีที่ไม่ตรงกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจ	14.439	0.493
สารสนเทศทางการบัญชีมีความลำเอียงน้อยลง	13.395	0.860
สารสนเทศทางการบัญชีมีความน่าเชื่อถือน้อยลง	24.414	0.225
สารสนเทศทางการบัญชีมีความครบถ้วนมากขึ้น	18.902	0.528
สารสนเทศทางการบัญชีมีความทันต่อเวลาต่อการตัดสินใจมากขึ้น	19.243	0.203
ได้รับสารสนเทศทางการบัญชีล่าช้าจนไม่สามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจ	6.468	0.971
ระบบสารสนเทศทางการบัญชีมีรายละเอียดทำให้ตรวจสอบได้ง่ายขึ้น	9.680	0.469
สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอรูปแบบที่เข้าใจได้ง่าย	10.771	0.376
สารสนเทศทางการบัญชีมีการนำเสนอรูปแบบที่ยากที่จะเข้าใจ	9.795	0.832
การค้นหาข้อมูลเพื่อตรวจสอบทำได้ยากขึ้น	16.186	0.370
ในภาพรวมคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชีดีขึ้น	10.157	0.810

จากตารางข้างต้น ผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI มีความเห็นในเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความมีประสิทธิภาพของการใช้ EDI ของกิจการ ดังนี้

จากการทดสอบความสัมพันธ์พบว่า ระยะเวลาในการใช้ EDI มีความสัมพันธ์กับสารสนเทศทางการบัญชีที่ตรงกับเรื่อง que ผู้บริหารต้องการใช้ตัดสินใจในปริมาณที่มากขึ้นเท่านั้น สำหรับในด้านอื่นๆของคุณภาพของสารสนเทศทางการบัญชี ระยะเวลาในการใช้ EDI จะไม่มีความสัมพันธ์กันเลย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ถดถอยพหุ (Multiple Regression Analysis)

ความหมายของข้อปัจจัย

Scope 1	=	การรับคำสั่งซื้อสินค้า
Scope 2	=	การวางบิล
Scope 3	=	การส่งสินค้า
Scope 4	=	การชำระเงิน
Scope 5	=	การบันทึกบัญชี
Scope 6	=	กระบวนการอื่นๆทางการค้า
Human	=	ต้นทุนทางด้านบุคลากร
Equip	=	ต้นทุนทางด้านอุปกรณ์สำนักงาน
TC	=	ต้นทุนรวม

การวิเคราะห์ถดถอย ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการลดลงของงานเอกสารในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI

1. การวิเคราะห์ถดถอย ขอบเขตของการใช้ EDI ในกระบวนการทางการค้ากับการลดลงของงานเอกสาร

Descriptive Statistics

ปัจจัย	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
PAPER	0.966	0.556
SCOPE1	0.920	0.460
SCOPE2	0.455	0.501
SCOPE3	0.170	0.378
SCOPE4	0.341	0.477
SCOPE5	0.193	0.397
SCOPE6	0.057	0.233

Correlations

		PAPER	SCOPE1	SCOPE2	SCOPE3	SCOPE4	SCOPE5	SCOPE6
Pearson Correlation	PAPER	1.000	-0.011	0.139	-0.081	0.131	0.082	-0.074
	SCOPE1	-0.011	1.000	0.009	-0.119	-0.032	-0.229	0.043
	SCOPE2	0.139	0.009	1.000	0.072	0.162	-0.042	0.072
	SCOPE3	-0.081	-0.119	0.072	1.000	0.184	0.237	0.019
	SCOPE4	0.131	-0.032	0.162	0.184	1.000	0.073	-0.073
	SCOPE5	0.082	-0.229	-0.042	0.237	0.073	1.000	0.004
	SCOPE6	-0.074	0.043	0.072	0.019	-0.073	0.004	1.000
Sig. (1-tailed)	PAPER	.	0.461	0.098	0.226	0.112	0.223	0.248
	SCOPE1	0.461	.	0.467	0.134	0.383	0.016	0.347
	SCOPE2	0.098	0.467	.	0.253	0.066	0.349	0.253
	SCOPE3	0.226	0.134	0.253	.	0.043	0.013	0.429
	SCOPE4	0.112	0.383	0.066	0.043	.	0.249	0.250
	SCOPE5	0.223	0.016	0.349	0.013	0.249	.	0.484
	SCOPE6	0.248	0.347	0.253	0.429	0.250	0.484	.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Model Summary(b)

Model	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				
				R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	0.061	-0.008	0.558	0.061	0.878	6	81	0.515

a Predictors: (Constant), scope6, scope5, scope2, scope4, scope1, scope3

b Dependent Variable: PAPER

ANOVA(b)

Model		Sum of Squares	df	Mean	F	Sig.
				Square		
1	Regression	1.642	6	0.274	0.878	0.515
	Residual	25.255	81	0.312		
	Total	26.898	87			

a Predictors: (Constant), scope6, scope5, scope2, scope4, scope1, scope3

b Dependent Variable: PAPER

Coefficients(a)

		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	0.857	0.161		5.317	0.000
	SCOPE1	0.005	0.134	0.005	0.041	0.968
	SCOPE2	0.155	0.122	0.139	1.268	0.209
	SCOPE3	-0.204	0.166	-0.139	-1.226	0.224
	SCOPE4	0.141	0.130	0.121	1.082	0.282
	SCOPE5	0.159	0.159	0.114	0.999	0.321
	SCOPE6	-0.174	0.259	-0.073	-0.671	0.504

a. Dependent Variable: PAPER

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2. การวิเคราะห์ถดถอย ต้นทุนในการใช้ EDIกับการลดลงของงานเอกสารในมุมมองของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งปฏิบัติงานในบริษัทที่ใช้ EDI

Descriptive Statistics

	Mean	Std. Deviation
paper	.97	.556
human	1.05	.757
equip	.69	.835
tc	.73	.582

Correlations

		paper	human	equip	tc
Pearson Correlation	paper	1.000	.495	.373	.006
	human	.495	1.000	.531	.394
	equip	.373	.531	1.000	.464
	tc	.006	.394	.464	1.000
Sig. (1-tailed)	paper	.	.000	.000	.476
	human	.000	.	.000	.000
	equip	.000	.000	.	.000
	tc	.476	.000	.000	.

Model Summary

Model	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate	Change Statistics				
				R Square Change	F Change	df1	df2	Sig. F Change
1	.331	.307	.463	.331	13.858	3	84	.000

a Predictors: (Constant), tc, human, equip

ANOVA(b)

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	8.905	3	2.968	13.858	.000(a)
	Residual	17.993	84	.214		
	Total	26.898	87			

a Predictors: (Constant), tc, human, equip

b Dependent Variable: paper

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวภัทริกา ปิยะภาณี เกิดเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม พ.ศ. 2525
จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จากโรงเรียนมัธยมสาธิต
สถาบันราชภัฏสวนสุนันทา และสำเร็จการศึกษาปริญญาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และ
การบัญชี จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เมื่อปีการศึกษา 2546 โดยเข้าศึกษาต่อระดับปริญญา
บัณฑิตมหาบัณฑิต คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา
2547



สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย